Beantwoording technische vragen raadsfracties Begroting 2027

PRO Kerkrade

Programma 0: Bestuur en ondersteuning, reserves en heffingen

Vraag 0.1
Het coalitieakkoord stelt dat het hoofdlijnenakkoord in de periode tot de begrotingsbehandeling van 12 november 2026 wordt uitgewerkt in een concreet collegeprogramma. De begroting meldt dat het collegeprogramma nog in voorbereiding is (p. 5) en reserveert vanaf 2027 structureel € 350.000 per jaar voor de doelenagenda daaruit, vooral voor proceskosten (p. 20).
a. Wanneer ontvangt de raad het collegeprogramma, en ligt het er vóór de begrotingsbehandeling van 12 november, zoals het coalitieakkoord aangeeft?
Het coalitieakkoord Tsezame vuur 't jeluk va Kirchroa ging uit van een traditioneel collegeprogramma. Gaandeweg hebben wij ervoor gekozen het akkoord te vertalen naar een doelenagenda met daaraan gekoppeld een actieprogramma. Dat kost in de voorbereiding weliswaar meer tijd, maar levert naar verwachting in de uitvoering straks voordeel op. We beantwoorden namelijk niet alleen de "waarom-vraag" uit coalitieakkoord maar ook de "wat-vraag" met een doelenagenda en zetten we ook de eerste stappen in de beantwoording van de "hoe-vraag". De doelenagenda en het actieprogramma zullen dan ook niet vóór de begrotingsbehandeling van 12 november gereed zijn. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat de vaststelling van de doelenagenda en het actieprogramma een verantwoordelijkheid is van het college. Deze uitwerking zal overigens ook weer als onderlegger dienen en verder worden doorvertaald naar de meerjarenraming 2028. Net als eerdere edities zullen wij de raad, na vaststelling door het college, hierover informeren. De verwachting is dat dit eind november, uiterlijk medio december, het geval zal zijn.

b. Welke proceskosten verwacht het college uit de € 350.000 per jaar te betalen?
Dit kunnen wij nog niet concreet aangeven aangezien de voorbereiding nog loopt. Het bedrag is dan ook een inschatting van de jaarlijks te maken uitvoeringskosten. De voorgestelde middelen zijn bedoeld voor de totale voorbereiding en organisatie die nodig is om de doelenagenda en actieprogramma te kunnen realiseren het hele uitvoeringsjaar door en voor uitvoering van concrete (kleinere) projecten of maatregelen waarvoor het college volgens de Financiële Verordening handelingsbevoegd is. Zoals in de begroting vermeld zullen wij bij (grotere) concrete projecten, maatregelen of activiteiten, die de grensbedragen van de Financiële verordening te boven gaan, voorstellen worden voorgelegd aan uw raad.

c. Hoe wordt de raad betrokken bij de bestemming van dit bedrag, behalve via voorstellen boven de grensbedragen van de Financiële verordening?
Vindplaats: p. 5, 20; coalitieakkoord inleiding
De proceskosten richten zich zoals hiervoor aangegeven op de totale voorbereiding en organisatie om de doelenagenda en het actieprogramma de komende bestuursperiode te realiseren. Het zal daarbij gaan om verschillende projecten/activiteiten. De uitvoeringskosten zullen binnen de handelingsbevoegdheid van het college vallen. Via de begroting en de jaarrekening wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken.

Vraag 0.2
De begroting reserveert in 2030 € 1,1 mln voor kapitaallasten van toekomstige onderwijshuisvesting, gelet op de bouwjaren van de schoolgebouwen (p. 20). Daarnaast

krijgt de reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs jaarlijks € 2,215 mln (p. 224). Waarom is voor 2030 gekozen? Hangt dit samen met de planning van de eerstvolgende investering of met de financiële ruimte in 2028 en 2029?
Vindplaats: p. 20, 224
De reservering van € 1,1 miljoen in 2030 is gebaseerd op de verwachting dat vanaf dat jaar aanvullende financiële middelen nodig zijn voor de toekomstige investeringen in de onderwijshuisvesting. Het betreft een voorlopige reservering, omdat de omvang, fasering en planning van de afzonderlijke investeringsprojecten nog niet definitief zijn vastgesteld.

De keuze voor 2030 houdt zowel verband met de verwachte investeringsopgave als met de beschikbare financiële ruimte in de meerjarenbegroting. In 2028 en 2029 is deze financiële ruimte niet beschikbaar. Bij de verdere uitwerking en planning van de huisvestingsprojecten wordt hiermee rekening gehouden. Dit betekent overigens niet dat in deze jaren geen voorbereidende werkzaamheden kunnen plaatsvinden. Eventuele kosten voor dergelijke voorbereidingen kunnen, voor zover passend binnen de bestaande kaders, ten laste worden gebracht van de reeds beschikbare reserve onderwijshuisvesting.

Vraag 0.3
Voor de structurele uitvoeringskosten van omgevingsplan en omgevingsprogramma's wordt € 750.000 uit vrijgevallen reservemiddelen gestort, € 150.000 per jaar tot 2032 (p. 20, 105).
Welke kosten zijn dit precies (personeel, onderzoek, participatie), en hoe wordt de raad betrokken bij de uitvoering en bij het afwegingskader uit de eerder aangenomen motie?
Vindplaats: p. 20, 105
Het budget wordt ingezet om te voldoen aan de wettelijke vereisten op basis van de Omgevingswet. In dit geval voor het op- en vaststellen van een nieuw Omgevingsplan Kerkrade, het opstellen van (verplichte) omgevingsprogramma's (thematisch en gebiedsgericht) en het mogelijk maken van lopende ontwikkelingen (wijzigingen omgevingsplan en vergunningverlening). Gekozen is voor een gefaseerde aanpak voor het opstellen van een omgevingsplan, zodat vóór 2032 de gemeente beschikt over een geheel nieuw samenhangend omgevingsplan. Voor het opstellen van het omgevingsplan en de programma's is ook externe expertise nodig. Dit kan bijvoorbeeld gaan om de begeleiding van een programma, een wijziging van het omgevingsplan door een extern adviesbureau, maar ook om het inzetten van specialistische expertise op specifieke thema's.

Tijdens de raadsinformatieavond van 17 november aanstaande worden de raads- en commissieleden geïnformeerd over de stand van zaken rondom de uitvoering van de Omgevingsvisie en de verdere uitwerking daarvan in de raadsperiode 2026-2030. Daarbij wordt toegelicht welke ontwikkelingen, besluitvormingsmomenten de komende jaren te verwachten zijn en welke rol de gemeenteraad hierin heeft. Daarnaast wordt ingegaan op de aangenomen motie met betrekking tot het opstellen van een Strategisch Afwegingskader Openbare Ruimte (AOR).

Vraag 0.4
De gemiddelde woonlasten stijgen met circa € 64 op een basis van € 1.069 (p. 111, 114).
Welk percentage is dat, hoe verhoudt het zich tot de inflatieraming waarmee de begroting rekent, en wat is de stijging voor een huurder (afval en riool)?
Vindplaats: p. 111, 114
Vooraf merken wij op dat de gemiddelde inflatieraming geen directe relatie heeft met de stijging van de woonlasten. Sommige kosten stijgen meer, sommige stijgen minder. Dat is ook sterk afhankelijk van het beleidsterrein c.q. de specifieke sector van de betreffende leveranciers. Daarom hanteren wij geen vaste inflatieraming voor de begroting als geheel.

In dit geval zien wij met name dat de kosten van afvalverwerking sterk stijgen, hetgeen een landelijke trend is.

De voorlopige/indicatieve stijging van de gemiddelde woonlasten op jaarbasis is als volgt opgebouwd:
Afval: € 359 + € 38 = € 397 * (+10,6%)
Riool: € 243 + € 5 = € 248 (+2,1%)
OZB : € 467 + € 21 = € 488 ** (+4,5%)

Totaal: € 1.069 + € 64 = € 1.133 (circa +6,0%)

* Deze stijging wordt veroorzaakt door een inhaaleffect van circa 15 euro van het tarief 2026. De tariefstijging 2026 had gelet op oplopende kosten van afvalverwerking hoger moeten zijn, maar de burger kreeg deze niet volledig doorberekend. Andere oorzaken zijn de actuele kostenstijgingen bij RD4, leidend tot hogere woonlasten van bijna 19 euro en het toerekenen van oninbare debiteuren circa 4 euro. In totaal circa 38 euro.

** Wij hanteren de cijfers van COELO. Bij het onderdeel OZB rekenen zij met de gemiddelde waarde van koopwoningen. Koopwoningen hebben vaak een hogere waarde (dus hogere OZB-lasten voor de eigenaar) dan huurwoningen. De gemeente kan in haar tariefstelling echter geen verschil maken tussen koop- en huurwoningen.

Vraag 0.5
De kwijtscheldingsnorm is 90% (p. 111); kwijtschelding kost € 450.000 bij afval en € 440.000 bij riool (p. 112). Wat zou een norm van 100% kosten, en welke ruimte biedt de wet om OZB-tarieven naar woningwaarde te differentiëren?
Vindplaats: p. 111–112
In de tekst wordt vermeld dat de landelijke minimale norm 90% is, maar dat de maximaal toegestane norm van 100% gehanteerd wordt (door alle BsGW deelnemers waaronder Kerkrade). Dus de kosten van kwijtschelding zijn al op basis van die norm van 100%.

De wet- en regelgeving biedt geen enkele ruimte om de OZB-tarieven naar woningwaarde te differentiëren. Op grond van Artikel 220f van de Gemeentewet mag een gemeente voor woningen binnen haar grenzen slechts één vast tariefpercentage (promillage) vaststellen voor de eigenarenbelasting. Binnen de categorie woningen moet dit tarief voor iedereen exact gelijk zijn, ongeacht hoe hoog of laag de WOZ-waarde van het specifieke pand is.
Mogelijk voor de OZB is slechts: 1 eigenaarstarief voor woningen, 1 eigenaarstarief voor niet-woningen en 1 gebruikerstarief voor niet-woningen. Tussen deze categorieën mogen de tarieven verschillen, maar binnen een categorie moet hetzelfde tarief gelden. Elke vorm van verdere verfijning, direct of indirect, is bij wet uitgesloten.
Opgemerkt zij dat er in deze systematiek toch sprake is van een bepaald waardegewogen effect. Immers, een eigenaar van een woning van € 500.000 betaalt door het vaste tarief ook tweemaal zoveel als een eigenaar van een woning van € 250.000.

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Vraag 2.1
Het college onderzoekt in 2026 welke wegen naar 30 km/uur kunnen en legt de wegencategorisering met kosten aan de raad voor; voor de pilot Stationsstraat is nog geen dekking (p. 38). Wanneer komt dit voorstel naar de raad, en wat zijn de verwachte kosten van de pilot?
Vindplaats: p. 38
Het gemeentebrede onderzoek GOW30 (GebiedsOntsluitingsWeg 30) is in de afrondende fase en zal naar alle verwachting in Q1 2027 aan de gemeenteraad worden aangeboden. De Stationsstraat is hier wel reeds als pilot uit naar voren gekomen (vandaar ook opgenomen in het coalitieakkoord). Voor de dekking van deze pilot zullen onder andere gelden uit het mobiliteitsplan worden aangesproken. Het mobiliteitsplan 2027 wordt in Q1 2027 in het college vastgesteld waarna de raad hierover wordt geïnformeerd. De geraamde kosten liggen op dit moment op ca. €100.000,- om de pilot op een goede manier te kunnen uitvoeren.

Vraag 2.2
Voor brug station is € 350.000 opgenomen; voor brug Gaia zijn in 2027 en 2028 investeringsmiddelen opgenomen (p. 41). Welk bedrag is voor brug Gaia geraamd, wanneer valt het besluit over herstel of vervanging, en moet een van beide bruggen in de tussentijd worden afgesloten?
Vindplaats: p. 41
De brug bij het station betreft de houten vlonder richting het dal. Momenteel wordt onderzocht of deze vervangen kan worden door een pad. In het geval dit niet mogelijk is zal de brug geheel vervangen moeten worden. Dit besluit kan begin 2027 worden genomen a.d.h.v. het onderzoek.

Voor de GaiaBrug is een bestek in voorbereiding. Er wordt nu van uitgegaan dat deze tijdelijk verwijderd wordt en na ca. een half jaar tot een jaar teruggeplaatst kan worden. De aanbesteding hiervan is gepland in het eerste kwartaal van 2027.

De brug bij het station behoeft niet te worden afgesloten. De GaiaBrug kan tijdelijk worden vervangen door een gehuurde brug (optie).

Vraag 2.3
Voor de ProRail-bruggen Toupsbergstraat en Kaffebergsweg zijn in 2027 en 2028 investeringsmiddelen opgenomen; ProRail betaalt niet mee en over een rijksbijdrage beslist de minister (p. 41). Welk bedrag is per brug geraamd, en wat is het scenario als het Rijk niet bijdraagt?
Vindplaats: p. 41
De actuele situatie rondom de bruggen is complex. Doordat op verzoek van ProRail de brug in de Toupsbergstraat gedeeltelijk is afgesloten ontstaat een nieuwe situatie. ProRail zal de bruggen opnieuw inspecteren en daar volgt mogelijk ook een andere financiële positie uit. Afhankelijk hiervan kan ook de financiële positie van het Rijk wijzigen.
Los daarvan is en blijft het college in gesprek met ProRail om een passende oplossing te zoeken waarbij de bruggen worden aangepast aan de tijdgeest. Vooralsnog heeft het college € 2.000.000 gereserveerd voor reconstructie van deze bruggen.

Programma 3: Economie

Vraag 3.1
De begroting raamt € 25.000 (2029) en € 50.000 (2030) extra toeristenbelasting van een hotel aan de Rodaboulevard waarvoor een vergunning is aangevraagd (p. 50). Wat is de stand van de vergunningaanvraag, en hoe gaat het college om met de raming als het hotel later of niet wordt gebouwd?
Vindplaats: p. 50
De voortgang van de bouw zal worden gevolgd en voorzover daartoe aanleiding is zal de raming te zijner tijd bijgesteld (moeten) worden.

Programma 4: Onderwijs

Vraag 4.1
Het college stelt voor af te wijken van de beleidslijn van november 2024 over schoolzwemmen in het speciaal onderwijs, en geeft aan dat het nog een andere oplossing uitwerkt zodat deze kinderen toch leren zwemmen (p. 60). Heeft het college al denkrichtingen voor die oplossing, wanneer verwacht het college die uitgewerkt te hebben, en wordt de raad daarover geïnformeerd voordat de huidige regeling stopt?
Vindplaats: p. 60
Met het speciaal onderwijs is al gesproken over hun behoeften en visie op zwemmen voor deze doelgroep, maar concrete mogelijke oplossingen moeten nog nader uitgewerkt worden in samenwerking met St. Jan Baptist en Optisport. Zwemmen ónder schooltijd is voor de school niet meer haalbaar doordat dit ten koste gaat van de onderwijstijd; dit vormt het uitgangspunt voor alternatieve oplossingen. Uiteraard wordt bekeken op welke manier de gemeente ondersteuning kan bieden, om er zo voor te zorgen dat kinderen en hun ouders goed op weg worden geholpen. Dit geldt met name voor het overgangsjaar (schooljaar 2027-2028). De raad zal hierover geïnformeerd worden.

Vraag 4.2
Voorschoolse educatie en het achterstandenbeleid worden voortgezet (p. 57), terwijl de baten van taakveld 4.3 dalen van € 3,2 mln (2027) naar € 0,35 mln (2028) (p. 58). Welke rijksmiddelen vallen weg, en welke activiteiten worden daardoor beperkt of beëindigd?
Vindplaats: p. 57–58
Er vallen geen rijksmiddelen weg. De daling van de baten in taakveld 4.3 tussen 2027 en 2028 hangt samen met het moment waarop de begroting is opgesteld. Ten tijde van het opstellen van de begroting was de voorlopige rijksbijdrage voor 2027 nog niet bekend en daardoor nog niet verwerkt in het financiële systeem. Inmiddels is de voorlopige toekenning ontvangen. Deze bedraagt circa € 2,8 miljoen.

De daling van de geraamde baten betekent dan ook niet dat het beschikbare budget voor het onderwijsachterstandenbeleid en de voorschoolse educatie afneemt of dat bestaande activiteiten hierdoor komen te vervallen. De huidige activiteiten worden voortgezet. De inzet van de beschikbare middelen wordt afgestemd op de lokale behoeften en de doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid. Eventuele aanvullende inzet wordt nader uitgewerkt op basis van een analyse van de behoeften en in afstemming met de betrokken partners.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Vraag 5.1
Voor de bijdrage van € 100 per kind van 5 tot en met 16 jaar wordt € 500.000 uit de reserve gehaald, voor 2027 en 2028; doel is deelname stimuleren en verenigingen ondersteunen (p. 20, 205).
a. Weet het college al hoe het ervoor zorgt dat deze middelen doelmatig worden ingezet?
Momenteel wordt gewerkt aan een plan, waarbij we zorgvuldig te werk gaan om het doel en de inzet van middelen te verenigen. Er kan nog geen concrete invulling van deze opdracht gedeeld worden. Zodra er een concreet plan opgesteld is, zal dit uiteraard met de raad worden gedeeld en waar nodig voor besluitvorming worden voorgelegd.

b. Welke indicatoren stelt het college vooraf vast om achteraf te kunnen meten welke doelgroepen zijn bereikt?
In de basis van het plan is het bereiken van de doelgroep een onderdeel. De indicatoren om te meten welke doelgroepen bereikt worden zullen nog bepaald moeten worden.

c. Hoe wordt gemeten of en hoe de maatregel leidt tot meer sporten en meer deelname aan cultuur onder kinderen?
Vindplaats: p. 20, 205

In eerste instantie wordt het doel en de middelen verenigd, van daaruit wordt het plan verder vormgegeven. En zal ook gekeken worden naar de mate waarin de maatregel heeft geleid tot het te behalen doel en hoe we dit kunnen monitoren.

Vraag 5.2
Op het cultuurbudget wordt € 20.000 in 2027 en structureel € 40.000 vanaf 2028 bezuinigd. De consequenties moeten nog in beeld worden gebracht; daarna wordt duidelijk of de bezuiniging wordt gehaald of activiteiten worden geschrapt (p. 68).
a. Wat betekent de bezuiniging concreet voor 2027? Instemming met de begroting heeft direct effect in 2027, zonder dat de raad nog kan bijsturen.
Het college verwacht de gebruikelijke financiële bijdragen binnen het taakveld cultuur, zijnde de diverse subsidies en andere vormen van stimuleringsbijdragen, in 2027 te kunnen voldoen met de beschikbare middelen. Uiteraard wordt door deze bezuiniging de vrije financiële ruimte wel beperkter om daarop aanvullend financieel bij te dragen aan initiatieven.

b. Wat betekent de structurele bezuiniging naar verwachting vanaf 2028?
De financiële ruimte voor de gemeente om bij te dragen aan culturele activiteiten en initiatieven wordt beperkter. Het college zal de komende periode gebruiken om een nadere, concrete analyse te maken van de consequenties vanaf 2028.

c. Wanneer en hoe wordt de raad bij de uitwerking betrokken?
Het college zal de raad hierover in de begrotingsronde 2028 verder informeren.

d. Zijn er onderdelen van het cultuurbeleid waarop in elk geval niet wordt bezuinigd, zoals de amateurkunst, de muziekschool of de professionele instellingen?
Vindplaats: p. 68
Het college zal de mogelijke consequenties van de taakstelling met een open blik benaderen. Duidelijk is voor het college echter dat, zoals ook vermeld in het coalitieakkoord, cultuur een verbindende factor is die de sociale samenhang en het welzijn in de wijken versterkt. Vanuit dat vertrekpunt beoordeelt het college dan ook de mogelijke consequenties.

Vraag 5.3
De begroting neemt structureel € 20.000 extra op voor het onderhoud van sportvelden (p. 69). Voor het verenigingsleven meldt de begroting dat begin 2026 een onderzoek is gestart naar de vitaliteit en huisvesting van verenigingen, waarvan de resultaten in 2027 verder worden uitgewerkt (p. 64).
a. Hoe verhouden de bedragen voor sportvelden zich tot het nog vast te stellen integrale verenigingsbeleid, en wanneer kan de raad dat beleid verwachten?
De € 20.000,- is opgenomen als een soort indexeringsmaatregel voor het onderhoud en beheer van de bestaande buitensportaccommodaties Inkoop van materialen maar ook arbeidsuren worden elk jaar duurder bovenstaande ophoging is een tegemoetkoming voor de prijsstijging de afgelopen jaren Uit deze middelen worden bijvoorbeeld inkoop graszaad kunstmest maar ook inkoop van specifiek onderhoud voor de sportvelden betaald. Deze ophoging staat los van het integraal leefstijl- en accommodatiebeleid. De verwachting is om het integraal leefstijlbeleid vóór de zomer van 2027 aan de gemeenteraad te kunnen voorleggen. Aansluitend wordt er gestart met en gewerkt aan de ontwikkeling van een integraal accommodatiebeleid.

b. Waarom volgt de uitwerking van een onderzoek dat begin 2026 is gestart pas in 2027?
Tijdens de commissievergadering is afgesproken dat de commissie en raad periodiek worden geïnformeerd. Als planning is toen aangegeven dat in het 1ste kwartaal 2027 de contouren van het beleid worden gepresenteerd. Het vergt de nodige tijd omdat er gesprekken worden gevoerd met de diverse sport- en cultuurverenigingen, het professionele sport- en cultuurveld, sociaal-maatschappelijk betrokken partners, gezondheidsorganisaties, adviesorganen en andere relevante stakeholders.
De uitwerking en realisatie van de huisvestingsvraagstukken is een meerjarig traject. De verschillende deelprojecten worden gefaseerd voorbereid en uitgevoerd.

c. Wordt de raad tussentijds op de hoogte gehouden van de voortgang en de resultaten van het onderzoek?
Ja, een eerste informatiemoment zal binnen 2 weken aan u worden aangereikt.

d. Is een onderzoek naar “vitaliteit en huisvesting” volgens het college hetzelfde als een integrale visie op het verenigingsbeleid en de toekomst van het verenigingsleven? Zo ja, dan verwachten wij ook dat totaalbeeld. Zo nee, waarom kiest het college niet voor een integrale visie?
Vindplaats: p. 64, 69
Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw sport- en cultuurbeleid. Omdat sport en cultuur onlosmakelijk en integraal verbonden zijn met positieve gezondheid in brede zin, werken we aan een integraal leefstijlbeleid. Input voor dit leefstijlbeleid wordt verkregen door gesprekken te voeren met sport- en cultuurverenigingen, het professionele sport- en cultuurveld, sociaal-maatschappelijk betrokken partners, gezondheidsorganisaties, adviesorganen en andere relevante stakeholders. Aansluitend aan de ontwikkeling van het integraal leefstijlbeleid wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een accommodatiebeleid.

Programma 6: Sociaal domein

Vraag 6.1
De lasten van taakveld 6.1 dalen van € 21,1 mln naar € 6,3 mln en de baten van € 15,7 mln naar € 1,2 mln (p. 83). Uit de productenbegroting blijkt dat dit vooral komt doordat voor de opvang van Oekraïners in 2027 niets is begroot, tegenover € 14,4 mln in 2026 (p. 213). Kan het college bevestigen dat dit de verklaring is, en aangeven welke andere posten binnen 6.1 wijzigen?
Vindplaats: p. 83, 213

In de begroting is de gemeentelijke opvang Oekraïne tot en met 2026 opgenomen. Gezien de onzekerheden met betrekking tot de oorlog is de opvang in navolging van afgelopen jaren niet meegenomen in de begroting. Doordat dit niet is meegenomen dalen zowel de lasten als de baten sterk.

Vraag 6.2
In de productenbegroting dalen onder meer eenzaamheidsbestrijding (€ 240.700 naar € 20.000) en terugdringen gezondheidsachterstanden (€ 253.800 naar € 79.100). Voor het AZWA is een stelpost van € 182.000 opgenomen, omdat de bestedingsvoorwaarden nog onduidelijk zijn (p. 74, 86). Welke activiteiten op het gebied van preventie, jeugd- en jongerenwerk en de sociale basis stoppen of worden kleiner, en hoe borgt het college de continuïteit zolang het AZWA nog niet is uitgewerkt?
Vindplaats: p. 74, 86
Momenteel worden er nog geen activiteiten gestopt. Het is bekend hoeveel de AZWA-middelen zullen gaan bedragen. Enkel de precieze toegestane invulling hiervan is nog ietwat onzeker. Hier worden echter geen problemen in voorzien, waardoor de sterke verwachting bestaat dat de grote bulk aan AZWA-gerelateerde activiteiten gewoon gecontinueerd zal kunnen worden.

Vraag 6.3
De taakstelling op Impuls (€ 150.000 in 2028, € 250.000 vanaf 2029) volgt uit het wegvallen van rijksmiddelen zoals de SPUK GALA; Impuls moet focus aanbrengen en de uitwerking volgt in 2027 (p. 85–86). Welke activiteiten komen daarbij in aanmerking om te vervallen, wat zijn de verwachte effecten in de wijken, en hoe verhoudt de taakstelling zich tot de structurele investering in The New Generation?
Vindplaats: p. 85–86
In samenwerking met Impuls zijn de diverse mogelijke effecten op de dienstverlening in beeld gebracht, zodat het college hierover een weloverwogen besluit kan nemen. Voorbeelden hiervan zijn een beperktere openstelling van wijkpunten en/of jongerencentra, inperking van activiteiten en een beperktere inzet van schoolmaatschappelijk werk en/of jongerenwerk. Het college werkt aan de verdere uitwerking van de taakstelling en zal deze uiterlijk in het voorjaar van 2027 afronden. Daarbij wordt uiteengezet welke activiteiten in aanmerking komen om in te perken, te vervallen of anders te organiseren. Hierbij wordt ook gekeken naar het onderscheid tussen wettelijk verplichte activiteiten, noodzakelijk activiteiten en belangrijke, maar niet noodzakelijke activiteiten. Het college tracht de gevolgen voor onze inwoners daarbij zoveel als mogelijk te beperken.

Het college benadert de taakstelling met een open blik. Uiteraard staan voorzieningen waarin recent fors is geïnvesteerd en die een grote meerwaarde bieden voor doelgroepen in onze samenleving, zoals The New Generation, niet bovenaan de lijst van mogelijke besparingen.

Vraag 6.4
Het beleidskader Koersvast loopt tot en met 2027 (p. 76, 205). Bereidt het college een opvolger voor vanaf 2028, en welke middelen zijn daarvoor beschikbaar? Is het structurele tekort van € 37.000 tot € 65.000 per jaar bij de Kassa-partners (p. 85) volledig gedekt?
Vindplaats: p. 76, 85, 205
Het college bereidt op dit moment nog geen nieuw beleidskader voor. Het huidige beleidskader Koersvast! Beleidsplan armoede en schulden 2025-2027 is vastgesteld voor een periode van drie jaar. Het voorstel is om het huidige beleidskader met één jaar te verlengen zodat de looptijd aansluit bij de wettelijke verplichting vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Deze wet schrijft voor dat de gemeenteraad telkens voor een periode van vier jaar een beleidsplan vaststelt. Door het huidige beleidskader met één jaar te verlengen ontstaat ruimte om het beleid zorgvuldig te evalueren en vervolgens een nieuw beleidskader voor de daaropvolgende periode voor te bereiden. Daarnaast

worden er nieuwe initiatieven en pilots opgestart. De extra looptijd biedt de mogelijkheid om de resultaten en ervaringen hiervan mee te nemen bij de ontwikkeling van het nieuwe beleidskader.

De financiële middelen voor de uitvoering van het armoede- en schuldenbeleid worden betrokken bij de reguliere planning- en control cyclus en de toekomstige begrotingsafwegingen. De beschikbare middelen voor de voortzetting en eventuele uitbreiding van het beleid worden bij de voorbereiding van het nieuwe beleidskader inzichtelijk gemaakt. Ten aanzien van het genoemde structurele tekort van € 37.000 tot € 65.000 per jaar bij de Kassa-partners geldt dat de financiële dekking hiervan afzonderlijk moet worden bezien. Dit tekort is in deze begroting verwerkt en daarmee volledig gedekt.

Vraag 6.5
Het aantal jongeren van 18 tot 27 jaar met een bijstandsuitkering steeg van 15 (2021) naar 90 (2025) (p. 87). Wat verklaart deze stijging, en welke inzet richt zich specifiek op deze groep?
Vindplaats: p. 87
Er zijn meerdere oorzaken voor de stijging. Zo zijn er meer jonge statushouders gehuisvest als gevolg van de hogere gemeentelijke taakstelling. Daarnaast is er sprake van een groei in het aantal jongeren met multiproblematiek, waaronder psychische en sociale problemen. Ook de gevolgen van de coronaperiode dragen bij aan de kwetsbaarheid van deze doelgroep. Landelijk is eveneens een stijging van het aantal jongeren in de bijstand zichtbaar. Vanuit Werk en Inkomen bieden we jongeren persoonlijke begeleiding en specifieke trajecten op maat gericht op participatie. Daarnaast werken we nauw samen met onder andere Bureau Leren Doorstromen Parkstad, de scholen en VISTA college om voortijdige schooluitval tijdig te signaleren en jongeren passende ondersteuning te bieden.

Vraag 6.6
De begroting meldt dat vanaf 2028 rekening is gehouden met een eigen bijdrage jeugdzorg, in budget en inkomsten, en dat het college bij invoering toegankelijkheid, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid afweegt (p. 85). Verder licht de begroting de eigen bijdrage niet toe, en de risicoparagraaf noemt haar niet.
a. Wat is de landelijke stand van zaken, voor zover bekend, en hoe is de eigen bijdrage verwerkt in de Miljoenennota en het gemeentefonds?
De eigen bijdrage in de jeugdhulp is concreet opgenomen in de rijksbegroting. Invoering vanaf 2028. Er is wel veel maatschappelijke en politieke weerstand. De exacte juridische en praktische uitwerking van het wetsvoorstel ontbreekt nog. Wel hebben coalitiepartijen aangegeven dat de eigen bijdrage inkomensafhankelijk moet worden. Wetgeving moet nog worden geformuleerd.

Omdat er nog geen duidelijk bestaat over de exacte uitwerking van de taakmutatie in de jeugdzorg is het gemeenten toegestaan de invoering van de eigen bijdrage neutraal te verwerken, dus zowel aan opbrengsten- als aan de kostenkant. Wat het uiteindelijke effect van deze verandering betekent voor de gemeente Kerkrade is nog niet te zeggen en afhankelijk van exacte uitwerking en populatie, maar vooralsnog is dit geneutraliseerd. We volgen hier de landelijke lijn, met toestemming van de toezichthouder.

b. Wat betekent dit financieel voor Kerkrade: welk bedrag is vanaf 2028 verwerkt, op welke begrotingsregel, en wat kost de uitvoering? Waarom is de onzekerheid niet in de risicoparagraaf opgenomen?
Vanaf 2028 is 1.3 mln jaarlijks opgenomen voor zowel de eigen bijdrage als sturen op trajectduur. Voor eventuele kosten van uitvoering zal er vooral meer inzicht moeten zijn in de daadwerkelijke regelgeving, op dit moment is er nog weinig bekend. Uitgangspunt is dat kosten en opbrengsten gelijke tred houden. Zie ook het antwoord op vraag 6.6a voor uw eerste 2 deelvragen.

c. Wat betekent een eigen bijdrage voor ouders: om welke bedragen gaat het naar

verwachting, en voor welke gezinnen en vormen van jeugdhulp?
De exacte juridische en praktische uitwerking van het wetsvoorstel ontbreekt nog waardoor hierop nog geen antwoord gegeven kan worden.

d. Wat vindt het college beleidsmatig van een eigen bijdrage jeugdzorg?
Deze vraag betreft een beleidsmatige afweging en is daarmee geen technische vraag.

e. Doet het college al voorbereidend onderzoek naar de effecten, zoals zorgmijding, toegankelijkheid en uitvoeringslasten, voor het geval de gemeente de bijdrage van het Rijk moet invoeren? Zo nee, is het college daartoe bereid?
Vindplaats: p. 85, 116
De exacte juridische en praktische uitwerking van het wetsvoorstel ontbreekt nog waardoor er onvoldoende uitgangspunten geformuleerd kunnen worden voor een onderzoeksopzet- en uitvoering.

Vraag 6.7
Bij hulp bij het huishouden daalt het volume door de werkwijze sinds 2023; circa 30% van de cliënten is opnieuw geïndiceerd (p. 85). De lasten dalen van € 9,5 mln (2028) naar € 5,5 mln (2029) (p. 83), en het college noemt de voorgenomen afschaffing van huishoudelijke hulp door het Rijk als onzekerheid (p. 20). Komt de daling in 2029 voort uit die rijksmaatregel, en welke korting op het gemeentefonds staat daartegenover? Is de werkwijze sinds 2023 geëvalueerd, ook op de gevolgen voor cliënten?
Vindplaats: p. 20, 83, 85
Ja, de daling van de lasten in 2029 komt voort uit de voorgenomen rijksmaatregel. Hier staat een korting op het gemeentefonds tegenover van € 3,9 miljoen in 2029.

Ja, de werkwijze sinds 2023 is geëvalueerd. Deze werkwijze is in september 2023 gestart als pilot en wordt sinds september 2024 toegepast bij nieuwe meldingen Hulp bij Huishouden. De effecten worden doorlopend gemonitord, zowel kwantitatief als kwalitatief. Daarbij worden ook de gevolgen voor cliënten gevolgd.

Uit zowel het gemeentelijk cliëntervaringsonderzoek als onderzoek van de Academische Werkplaats Ouderenzorg blijkt dat inwoners de werkwijze positief ervaren. Er zijn vanuit deze onderzoeken geen signalen naar voren gekomen die aanleiding geven de werkwijze aan te passen.

Vraag 6.8
Het tekort op begeleiding en dagbesteding loopt op tot € 2,16 mln in 2030; het college wil een transformatie zoals bij hulp bij het huishouden (p. 85). Hoe ziet die transformatie eruit, wanneer wordt de raad erover geïnformeerd, en hoe worden de gevolgen voor de circa 1.520 cliënten (p. 87) in beeld gebracht?
Vindplaats: p. 85, 87
De beoogde transformatie wordt vormgegeven via een ontwikkeltafel waaraan de gemeente, zorgaanbieders, de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning (AMO) en welzijnsorganisatie Impuls deelnemen. Binnen deze ontwikkeltafel werken drie themagroepen aan de onderwerpen *van individueel naar collectief*, *reablement in begeleiding* en *switchen tussen arbeidsmatige dagbesteding en werk*.

De inzet is om de omvang, zwaarte en duur van maatwerkvoorzieningen voor begeleiding en dagactiviteit waar mogelijk te verminderen. Daarbij wordt meer ingezet op collectieve en algemene voorzieningen en op het versterken van de eigen regie van inwoners. Ook wordt het voorliggend veld verder ontwikkeld, waarbij Impuls een belangrijke rol vervult.

De raad wordt over de voortgang en resultaten van deze doorontwikkeling geïnformeerd via de reguliere P&C-documenten en afzonderlijke voortgangsrapportages wanneer belangrijke beleidskeuzes of resultaten daartoe aanleiding geven.

De gevolgen voor de circa 1.520 cliënten worden zowel kwantitatief als kwalitatief gevolgd. Daarbij wordt gekeken naar het gebruik van voorzieningen, ontwikkelingen in het aantal en type indicaties, de mate van zelfredzaamheid en de ervaringen van cliënten. Daarnaast wordt de impact van de nieuwe werkwijze gemonitord via het jaarlijks gemeentelijk cliëntervaringsonderzoek. Op basis van deze informatie wordt beoordeeld of de beoogde effecten worden bereikt en of bijsturing nodig is.

Vraag 6.9
De besparing op bijstand door de Parkstadwet is berekend met een voorzichtig scenario (p. 84); aanvullende instrumenten zoals opkoopbescherming worden onderzocht (p. 101). Gaat de raming uit van een scenario mét aanvullende maatregelen uit de nog vast te stellen huisvestingsverordening, en wat betekent vertraging voor de geraamde besparing?
Vindplaats: p. 84, 101
Nee. De raming gaat uit van de Wbmgp zoals die sinds 1 juli 2026 geldt. Op grond van artikel 6 van de huisvestingsverordening kan de gemeente in het aangewezen gebied huishoudens weren die bijstand ontvangen en van buiten Parkstad komen. Aanvullende instrumenten zoals opkoopbescherming en regionale binding (p. 101) worden nog onderzocht en zijn niet in de raming meegenomen. Vertraging daarvan leidt dus niet tot een lagere geraamde besparing. Wel kunnen deze instrumenten, zodra ze zijn ingevoerd, een aanvullend effect hebben op de bijstandslasten. Dat effect is nu nog niet te kwantificeren.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Vraag 7.1
Taakveld 7.4 Milieubeheer daalt van € 7,7 mln lasten naar € 5,5 mln (2027) en € 2,1 mln (2030); de baten van € 5,8 mln naar € 0,5 mln (p. 94). Uit de productenbegroting blijkt dat dit vooral komt door aflopende provinciale bijdragen voor schacht 2, CDOKE, Lokale Aanpak Isolatie en de SPUK energiearmoede (p. 205, 216). Kan het college deze verklaring bevestigen, en aange 9010123 Egalisatiereserve afvalverwerking
Het saldo van de reserve bedroeg op 1-1-2026 € 1.465.845. In 2026 is een onttrekking van € 500.000 begroot. Voor het jaar 2027 is een onttrekking uit de reserve begroot van € 500.000 ter compensatie van de gestegen kosten van de afvalverwerking. Voor de jaren 2027 en 2028 is een onttrekking van € 200.000 uit de reserve ter compensatie van gestegen kosten van afvalverwerking begroot.ven welke activiteiten voor woningverduurzaming, isolatie, circulaire economie en klimaat na het aflopen van deze middelen worden voortgezet, en met welk budget?
Vindplaats: p. 94, 205, 216
Het wordt bevestigd dat de daling van zowel lasten als baten binnen taakveld 7.4 voornamelijk samenhangt met het aflopen van incidentele bijdragen en specifieke uitkeringen, waaronder middelen voor de CDOKE, de Lokale Aanpak Isolatie, energiearmoede.

Voor de CDOKE-middelen geldt dat deze niet vervallen. De gemeente heeft hiervoor een beschikking ontvangen tot en met 2028 en in de septembercirculaire zijn middelen gereserveerd tot en met 2030. Deze middelen worden daarom ook na 2026 ingezet voor de uitvoering van gemeentelijke energie- en duurzaamheidstaken.

De middelen voor de Lokale Aanpak Isolatie en energiearmoede zijn tijdelijke, doelgebonden rijksmiddelen. Hieraan zijn concrete prestaties verbonden. Na uitvoering van deze regelingen en

besteding van de middelen worden deze specifieke projecten beëindigd. Voor deze activiteiten is daarom ook geen vervangend budget opgenomen in de meerjarenbegroting.

Activiteiten die voortvloeien uit de structurele gemeentelijke taken op het gebied van duurzaamheid, energietransitie, klimaat en circulaire economie blijven uitgevoerd worden binnen de daarvoor beschikbare reguliere budgetten en beschikbare rijksmiddelen zoals CDOKE. De omvang en invulling van activiteiten na afloop van de tijdelijke regelingen zijn afhankelijk van de behaalde resultaten, toekomstige beleidskeuzes en eventuele nieuwe rijks- of provinciale middelen.

Op dit moment is in de begroting geen afzonderlijk structureel budget opgenomen ter vervanging van de aflopende middelen voor de Lokale Aanpak Isolatie en energiearmoede.

Vraag 7.2
De toelichting noemt € 960.000 per jaar duurzaamheidscapaciteit tot en met 2030, waarvan € 880.000 uit CDOKE (p. 216). De productenbegroting toont die salarislasten alleen in 2027 (€ 860.000) en 2028 (€ 139.000). Welke van beide is juist, en welke capaciteit is er na 2028?
Vindplaats: p. 216
Dit is een terechte constatering. De afwijking wordt veroorzaakt door de wijze waarop de CDOKE-middelen financieel zijn verwerkt. De middelen voor de duurzaamheidscapaciteit zijn in de meerjarige begroting opgenomen en worden gedekt vanuit zowel reeds beschikbare als nog te ontvangen CDOKE-middelen die via de balans worden verwerkt. Hierdoor zijn de lasten voor duurzaamheidscapaciteit wel meegenomen in de begroting en meerjarige financiële planning, maar zijn deze niet volledig zichtbaar in de productenbegroting. Na recente afstemming worden deze middelen overgeboekt naar de exploitatie, waardoor de aansluiting tussen toelichting en productenbegroting wordt hersteld. Er is daarmee geen sprake van een ontbrekende raming, maar van een verschil in de administratieve verwerking en presentatie van de CDOKE-middelen.

Momenteel bestaat het basisteam Duurzaamheid uit 11 medewerkers, waarvan 1 inhuurkracht. Uitgangspunt in de begroting is dat deze capaciteit structureel beschikbaar blijft voor de uitvoering van duurzaamheidsprojecten en -initiatieven. Ook na 2028 wordt daarom uitgegaan van voortzetting van deze capaciteit binnen de huidige begrotingskaders.

Vraag 7.3
Voor klimaatadaptatie is € 400.000 per jaar voor uitvoering (onder meer Hitteplan en Actieprogramma Klimaatbestendig Kerkrade) en € 200.000 per jaar aan investeringen beschikbaar, waarvan de helft via de riolering (p. 95, 216). Hoe verdelen deze middelen zich over ontstening, vergroening en riolering?
Vindplaats: p. 95, 216
Momenteel wordt een regionaal programma “water en klimaatadaptatie” samen met de andere Parkstadgemeenten opgesteld. Dit programma wordt ook voor iedere gemeente verder uitgewerkt waarbij inzichtelijk wordt gemaakt welke kwetsbaarheden willen aanpakken. In de eerste helft van 2027 zal het programma worden vastgesteld.
Voor klimaatadaptatie wordt een deel ingezet op het vraagstuk hitte en gezondheid, waarbij het hitteplan verder wordt doorontwikkeld. Voor nader onderzoek en maatgelen m.b.t. hitte is jaarlijks budget nodig. De exacte bedragen zijn nu nog niet duidelijk. De raad zal jaarlijks op de hoogte worden gehouden van de hitteaanpak door onze gemeente.

Een groot deel van het jaarlijkse budget voor klimaatadaptatie zal worden ingezet in het ontstenen en vergroenen van het stedelijk gebied. Er wordt bijdragen in de eigen projecten (weg- en rioleringsreconstructies) en bij gebiedsontwikkelingen (herinrichting stedelijk gebied). Een exacte verdeling is nu nog niet duidelijk en hangt ook mede af van het programma water en klimaatadaptatie waaraan uitvoeringsmaatregelen en investeringen zullen worden gekoppeld.

Vraag 7.4
De rioolheffing is 100% kostendekkend (p. 112): de totale opbrengst mag de kosten van de watertaken niet overschrijden. Binnen die grens mag een gemeente het tarief anders verdelen, bijvoorbeeld naar verhard oppervlak dat hemelwater op het riool afvoert, in combinatie met een andere maatstaf. Kerkrade heeft al een stimuleringsregeling voor het afkoppelen van hemelwater. Heeft het college onderzocht of een budgetneutrale differentiatie van de rioolheffing naar verhard oppervlak in Kerkrade uitvoerbaar is: een hoger tarief bij veel verharding, een lager tarief bij ontsteende of afgekoppelde percelen? Wat zouden de uitvoeringskosten zijn?
Vindplaats: p. 112
Momenteel vindt differentiatie in de rioolheffing plaats op basis van watergebruik. Tot 400 m^3 watergebruik geldt één tarief. Daarboven wordt de heffing gestaffeld verhoogd. Gezinnen betalen zo veelal hetzelfde en grotere bedrijven meer. Er is geen verband met het aangesloten verhardingsoppervlak op het rioolstelsel.

Een systeem waarbij de rioolheffing mede wordt gebaseerd op het verharde oppervlak dat afwatert op het rioolstelsel, kan bijdragen aan het stimuleren van maatregelen voor het afkoppelen van hemelwater. Niet iedereen heeft echter de financiële mogelijkheden of de ruimte om water op het eigen perceel te verwerken. Met name huurders en kleine particuliere woningeigenaren kunnen naar alle waarschijnlijkheid niet deelnemen aan de regelingen.

Mocht het afkoppelen op grote schaal worden doorgevoerd, dan leidt dit bovendien tot minder inkomsten uit de rioolheffing. Omdat de uitgaven grotendeels gelijk blijven, zal de basisheffing moeten stijgen. Hierdoor stijgt de rioolheffing voor een grote groep, zonder dat zij hier zelf invloed op hebben.

Een ander aandachtspunt is de jaarlijkse controle van het systeem. Zijn woningen en bedrijven nog steeds afgekoppeld of inmiddels toch weer aangesloten op de riolering? Daarnaast is de vraag of BsGW jaarlijks het verharde oppervlak van een perceel kan vaststellen.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar een variant op het bovenstaande, waarbij de rioolheffing wordt gebaseerd op zowel het waterverbruik als het perceeloppervlak.
In 2027 zal e.e.a. duidelijk zijn en is invoering in 2028 mogelijk.

Vraag 7.5
Voortaan worden oninbare vorderingen in de tarieven verwerkt: € 94.000 bij afval en € 81.000 bij riool, op basis van voorgaande jaren (p. 95). In de kostendekkendheid afval staat dit als aparte post; bij riool is het niet apart zichtbaar (p. 112). De voorziening oninbare debiteuren blijft € 1,42 mln, met jaarlijks € 300.000 toevoeging (p. 223, 225).
a. Welke ervaringscijfers en jaren liggen aan de bedragen ten grondslag, en hoeveel is in 2023, 2024 en 2025 werkelijk afgeboekt bij afval en bij riool?
Van BsGW ontvingen wij de volgende opgave over de periode 2021 t/m 2025, welke de basis vormde voor de thans opgenomen bedragen.

	Heffingsjaar	Totaal oninbaar	aandeel Afval	aandeel Riool
Eindafrekening	2021	€ 208.427,62	39,67%	36,33%
Kwarap 31-12-2025	2022	€ 75.960,07	43,82%	36,30%
Kwarap 31-12-2025	2023	€ 41.522,85	42,10%	30,72%
Kwarap 31-12-2025	2024	€ 31.647,28	35,34%	28,98%
Kwarap 31-12-2025	2025	€ 10.175,18	33,63%	36,79%

Toelichting op overzicht:
BsGW sluit na 5 jaar een heffingsjaar af. Opgemerkt wordt dat in het overzicht dus alleen heffingsjaar 2021 volledig is afgesloten. Het jaar 2022 wordt eind 2026 afgesloten enzovoort. De cijfers geven de gerealiseerde oninbare bedragen per heffingsjaar tot nu toe. Deze oninbare bedragen zullen dus voor de heffingsjaren 2022 en verder in de tijd verder oplopen. Aan het einde van het derde kwartaal 2026 stond bijvoorbeeld over heffingsjaar 2022 nog € 169.000 open (alle heffingen). Tegelijkertijd lopen de invorderingsacties nog tot het einde van het jaar.

Op basis hiervan valt onderstaand overzicht te maken van de verhouding in de jaren 2021-2025:

	Afval	Riool
Laagste	33,6%	29,0%
Gemiddelde	38,9%	33,8%

Over heffingsjaar 2025 gaat BsGW vooralsnog uit van een totale oninbaarheid van € 286.000 (alle heffingen). De uiteindelijke oninbaarheid wordt pas duidelijk in 2030.

Bij een stijging van de tarieven 2026 en verder, zal logischerwijs – bij gelijkblijvende overige omstandigheden – de oninbaarheid verder toenemen. Wij hebben de mate van toerekening vooralsnog voorzichtig bepaald, hetgeen gunstig is voor het tarief. Een bedrag van € 94.000 voor afval komt overeen met circa 33% over € 286.000. Een bedrag van € 81.000 voor riool komt overeen met circa 28% over € 286.000. Wij zullen dit jaarlijks blijven volgen.

b. Welk deel van de voorziening betreft afval en riool, en hoe wordt voorkomen dat dezelfde kosten zowel via de voorziening als via het tarief worden gedekt?
In de voorziening is geen rekening gehouden met een splitsing naar heffingsoort. Dit is ook geen standaard informatievoorziening door BsGW.
De huidige voorziening is een raming voor oninbaarheid van debiteuren (zowel bsgw als niet-bsgw) tot en met het jaar 2025. De toerekening naar afval en riool zal pas vanaf 2027 gelden (als de raad instemt met de begroting).
Het is inderdaad niet de bedoeling om dezelfde kosten zowel via het tarief als de voorziening te dekken. Wel zal de voorziening steeds voldoende hoog moeten zijn. Jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening wordt de benodigde voorziening steeds opnieuw berekend, mogelijk valt dan een bedrag vrij óf er moet een extra bedrag aan worden toegevoegd. En bij de toekomstige ramingen zal steeds worden bezien of de jaarlijkse geraamde toevoeging aan de voorziening aanpassing behoeft. Beide acties steeds op basis van dan actuele inzichten.

c. Waar staat de € 81.000 in de kostendekkendheid riool?
De oninbare debiteuren (€ 81.000) zijn opgenomen onder de overige kosten (€ 108.000) bij de directe kosten. Dit bedrag is tevens verwerkt aan de opbrengstenkant binnen de rioolheffing

d. De kostendekkendheid afval 2027 toont geen onttrekking uit de egalisatiereserve (p. 112), terwijl p. 206 een onttrekking van € 500.000 noemt. Welke is juist, en wat is het effect op het tarief?
Op pagina 206 is nog uitgegaan van een voorgenomen onttrekking van € 500.000 uit de egalisatiereserve afvalverwerking. In de geactualiseerde kostendekkendheidsberekening is rekening gehouden met de meest actuele uitgangspunten, waaronder de tariefverhoging van € 38 per aansluiting. Hierdoor wordt het tekort volledig binnen de reguliere opbrengsten opgevangen en is een onttrekking uit de egalisatiereserve in 2027 niet langer noodzakelijk. De actualisatie is nog niet

volledig doorvertaald naar de onderliggende begrotingsinformatie. De weergave op pagina 112 is hierin leidend.
Vindplaats: p. 95, 112, 206, 223, 225

Vraag 7.6
Bij het speerpunt dat windmolens alleen worden geplaatst als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt, staat geen toelichting (p. 92). Hoe verhoudt dit uitgangspunt zich tot de klimaatdoelen en de regionale energiestrategie, en hoe draagt Kerkrade anders bij aan lokale duurzame opwek, om vergelijkbare opwek via andere manieren te realiseren en zo recht te doen aan de uitdagingen van de toekomst op het gebied van klimaat en energiekosten?
Vindplaats: p. 92
Het uitgangspunt dat windturbines uitsluitend worden gerealiseerd indien sprake is van een zeer breed maatschappelijk draagvlak onder direct omwonenden, komt voort uit de wens om de energietransitie zorgvuldig in te passen binnen de beperkte en dichtbebouwde ruimte van Kerkrade. Daarbij worden niet alleen de energieopgave, maar ook leefbaarheid, gezondheid, landschap en maatschappelijke acceptatie betrokken.
Tegelijkertijd is duidelijk dat de opgaven ten aanzien van klimaat, energiezekerheid en betaalbare energiekosten groot zijn. En dat problemen zoals netcongestie deze opgaven niet vereenvoudigen. Daarom richt Kerkrade zich voor de komende periode op andere doelen om een bijdrage te doen. De gemeentelijke inzet richt zich onder andere op:

- het verminderen van de energievraag door isolatie en energiebesparende maatregelen;
- het ondersteunen van inwoners bij woningverduurzaming;
- het ontwikkelen van een toekomstbestendig en flexibel energiesysteem, waaronder energieopslag en slimme energie-infrastructuur;
- samenwerking binnen de regio Parkstad en Zuid-Limburg om de gezamenlijke energieopgave te realiseren.

De bijdrage van Kerkrade aan de energietransitie wordt daarmee niet uitsluitend bepaald door de realisatie van windenergie binnen de gemeentegrenzen. Het gaat in eerste instantie om het verlagen van de energiebehoefte in Kerkrade waarbij betaalbaarheid en betrouwbaarheid een essentiële rol spelen.

Daarnaast wordt onderzocht welke mogelijkheden er binnen Kerkrade bestaan voor duurzame energieopwek. Daarbij speelt netcongestie een belangrijke rol. Nieuwe opwek kan niet altijd direct worden aangesloten op het elektriciteitsnet. Daarom wordt bij nieuwe initiatieven niet alleen gekeken naar opwek, maar ook naar energieopslag en slimme benutting van lokaal opgewekte

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Vraag 8.1
De Wet versterking regie volkshuisvesting geldt sinds 1 juli 2026; de huisvestingsverordening met verplichte urgentieregeling wordt in de loop van 2027 uitgewerkt (p. 101). Waarom is de verordening vertraagd, waarom is de informatiebijeenkomst van 17 november geschrapt, welke punten in de regionale afstemming staan nog open, en wat is de visie van het college op deze nog af te stemmen punten?
Vindplaats: p. 101
Hoewel de Wet versterking regie volkshuisvesting reeds per 1 juli 2026 in werking is getreden, geldt dat de huisvestingsverordening pas uiterlijk op 1 januari 2028 dient te zijn vastgesteld. Deze wettelijk voorgeschreven termijn zal uiteraard worden gehaald.

Op dit moment wordt op Parkstadniveau gewerkt aan de regionale huisvestingsverordening. De uitwerking hiervan, inclusief de verplichte urgentieregeling, vraagt om afstemming met veel betrokken partijen.

Naast afstemming tussen de verschillende Parkstadgemeenten vindt overleg plaats met woningcorporaties, huurdersorganisaties, zorg- en welzijnspartijen, provincie en betrokken gemeenten. Ook dienen juridische en uitvoeringsvraagstukken nader te worden uitgewerkt.

Het college vindt het belangrijk dit regionaal op te pakken, omdat keuzes in de ene gemeente gevolgen kunnen hebben voor andere gemeenten binnen de regio.

Dit proces vraagt de nodige tijd. Daarom is de huisvestingsverordening nog in voorbereiding en is besloten de informatiebijeenkomst van 17 november aanstaande uit te stellen. Op dit moment bestaan nog te veel onduidelijkheden om de raad al een goed beeld te kunnen geven van de regeling. De raadsinformatiebijeenkomst is nu gepland voor 2 maart 2027.

Omdat regionale afstemming nog gaande is, wil het college niet vooruitlopen op onderwerpen waarover nog gesprekken plaatsvinden of op eventuele uitkomsten daarvan. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, wordt de raad nader geïnformeerd.

Vraag 8.2
De lijst van geldende documenten noemt het kader prestatieafspraken 2024–2028 en als laatste de jaarschijf 2025 (p. 100). Zijn er jaarschijven voor 2026 en 2027 vastgesteld, en zo ja, wanneer ontvangt de raad die?
Vindplaats: p. 100
Zoals aan u medegedeeld in de woonbrief van afgelopen juli, zijn de prestatieafspraken voor 2026 opgesteld als een beknopte jaarschijf binnen de meerjarige afspraken 2024–2028, mede als gevolg van de specifieke situatie in Kerkrade rond de voorbereiding van Wbmgp (Parkstadwet). De jaarschijf 2025 is daarom verlengd tot en met juni 2026, waarna voor de tweede helft van 2026 een compacte set realisatieafspraken geldt. Partijen hebben daarnaast afgesproken om na 2026 toe te werken naar tweejaarlijkse prestatieafspraken, met de periode 2027–2028 als eerstvolgende cyclus.

Uw raad is hierover per raadsinformatiebrief, te weten ‘de Woonbrief’ op 24 juli 2026 (zie pagina 10 en bijlage 4) met kenmerk 26u0007502 geïnformeerd.

Voor 2027 is op dit moment nog geen jaarschijf vastgesteld. Gemeente, woningcorporaties en huurdersorganisaties hebben afgesproken om na 2026 toe te werken naar een nieuwe cyclus van prestatieafspraken voor de periode 2027-2028. Naar verwachting worden deze afspraken eind 2026 vastgesteld. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd zodra de afspraken definitief zijn vastgesteld, naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027.

Vraag 8.3
De gemeente bezit 32 woonwagenstandplaatsen en moet vóór 2030 9 extra plaatsen bieden, gefaseerd (p. 132–133). Voor herinrichten van woonwagenplaatsen is € 150.000 per jaar beschikbaar (p. 104); voor beleid € 75.000 in 2026 en 2027 en voor beheer structureel € 90.000 (p. 105).
a. Hoeveel van de 9 plaatsen zijn gerealiseerd, in voorbereiding of nog te realiseren, en wat is de planning per jaar en per locatie?
Op dit moment is er één plaats van de negen plaatsen gerealiseerd. Het college werkt aan de uitvoering van de opgave om in 2030 alle aanvullende woonwagenstandplaatsen te realiseren. Op dit moment bevinden de beoogde locaties zich in verschillende fasen van voorbereiding. Voor 2027 staat de uitbreiding van de standplaatsen aan de Haanradestraat en de Tunnelweg gepland. Daarnaast

worden voorbereidingen getroffen voor de uitbreiding aan de Deken Deutzlaan. In 2028 staat de uitbreiding van de standplaatsen aan de Tichelstraat gepland en worden de voorbereidingen voor de uitbreiding aan de Deken Deutzlaan voortgezet. Een en ander is uiteraard afhankelijk van de uitkomsten van locatieonderzoeken, planologische procedures, marktontwikkelingen en de benodigde nutsvoorzieningen. Voor de periode na 2028 zal nog een verdere doorberekening gemaakt moeten worden.

b. Wat zijn de verwachte totale kosten, inclusief grond, voorbereiding, infrastructuur en nutsvoorzieningen?
De definitieve investeringskosten zijn nog niet volledig inzichtelijk. De totale kosten zijn afhankelijk van locatiespecifieke omstandigheden zoals grondverwerving, bodemgesteldheid, civieltechnische werkzaamheden, inrichting van de openbare ruimte, nutsvoorzieningen en eventuele planologische procedures. Deze kosten worden nader uitgewerkt bij de voorbereiding van de afzonderlijke locaties. Op dit moment kan daarom nog geen definitief totaalbedrag worden genoemd.

c. Is de € 150.000 per jaar bedoeld voor nieuwe plaatsen, voor bestaande plaatsen of voor beide?
Het in de begroting genoemde budget van €75.000 in 2026 en 2027 (pagina 105) heeft betrekking op uitvoeren van een behoefteonderzoek, het opstellen van toewijzingsbeleid en het woonwagenbeleid. Het investeringsbudget van €150.000 ziet op het realiseren van de nieuwe woonwagenstandplaatsen. Voor de personele inzet voor technisch beheer en onderhoud en sociaal beheer is structureel €90.000 opgenomen (pagina 105).

d. Welk deel van de kosten is gedekt, en is realisatie vóór 2030 financieel en planologisch haalbaar? Zo nee, wat is nodig?
De huidige begroting voorziet in middelen voor beleidsontwikkeling, realisatie van woonwagenlocaties, en personele inzet voor het beheer en onderhoud. Daarnaast is er sprake van reguliere exploitatiebudget. De beschikbare middelen voor de realisatie van de woonwagenstandplaatsen zijn voor 2027 en 2028 toereikend (los van onvoorziene omstandigheden en prijsontwikkelingen binnen de bouw- en infrasector). Voor de periode na 2028 zal nog een verdere doorberekening gemaakt moeten worden.

Voor wat betreft de planologische haalbaarheid het volgende. Dit is mede afhankelijk van de uitkomsten van locatieonderzoeken, planologische procedures, marktontwikkelingen en de benodigde nutsvoorzieningen.

e. Is na 2027, als het extra budget voor beleidsactualisatie stopt (p. 218), voldoende budget voor voorbereiding en realisatie?
De middelen voor beleidsactualisatie hebben betrekking op uitvoeren van een behoefteonderzoek, het opstellen van toewijzingsbeleid en het woonwagenbeleid.
Na afronding van deze beleidsfase resteert het structurele budget voor personen inzet beheer en onderhoud, het exploitatiebudget voor beheer en onderhoud en het investeringsbudget voor de realisatie van de woonwagenstandplaatsen. Voor het overige wordt verwezen naar het antwoord op vraag 8.3d.

Vindplaats: p. 104–105, 132–133, 218

Vraag 8.4
In taakveld 8.3 zijn onder meer het Volkshuisvestingsfonds en de herinrichting van woonwagenplaatsen opgenomen (p. 104), en € 250.000 aan baten uit de Regeling Realisatiestimulans (p. 218). Kan het college de lasten en baten 2027 van taakveld 8.3

uitsplitsen naar woonwagenzaken, stadsvernieuwing, Volkshuisvestingsfonds, woningbouw en vergunningverlening, en aangeven welke middelen specifiek bestemd zijn voor betaalbare woningen?
Vindplaats: p. 104, 218
Er is in de tabel over programma 8 (blz. 104) en in de Analyse afwijkingen exploitatie - programma 8 (blz. 218) reeds een uitsplitsing gemaakt naar de verschillende bedragen. Een verdere uitsplitsing is niet mogelijk.

Paragrafen: Weerstandsvermogen en risico's

Vraag P.1
Voor de opvang van Oekraïners is in 2027 niets begroot, omdat die afhangt van het verloop van de oorlog en de vergoeding van het Rijk (p. 213). De Spreidingswet wordt in de begroting niet genoemd. Welke kosten en risico's verwacht het college voor beide in 2027 en later, en waarom zijn deze niet in de risicoparagraaf opgenomen?
Vindplaats: p. 116, 213
De Spreidingswet is niet opgenomen in de begroting en evenmin in de risicoparagraaf omdat, in lijn met het coalitieakkoord, het uitgangspunt blijft dat we geen opvanglocatie voor asielzoekers realiseren. Onze inzet in dit kader blijft de inspanning voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Vanuit dit uitgangspunt worden voor 2027 en de daaropvolgende jaren geen directe kosten of financiële risico's voorzien die samenhangen met de uitvoering van de Spreidingswet. Daarnaast zijn er op dit moment geen concrete besluiten of verplichtingen die leiden tot een directe voorzienbare financiële impact voor de gemeente. Indien dit wijzigt, zullen de financiële consequenties en eventuele risico's op dat moment worden beoordeeld en indien nodig worden opgenomen en gedeeld.

Algemeen – slotvraag Zuyderland/Ziekenhuisalliantie

Vraag A.1
De Ziekenhuisalliantie voert actie en organiseert bijeenkomsten om alles te doen wat mogelijk is om het ziekenhuis in Heerlen volwaardig open te houden. Daarvoor worden kosten gemaakt. De begroting 2027 noemt de Ziekenhuisalliantie niet.
a. Welke gemeente(n) heeft/hebben de afgelopen jaren de kosten van de Ziekenhuisalliantie gedragen?
Deze informatie is bij ons niet beschikbaar. De gemeente Kerkrade heeft destijds alleen de incidentele kosten voor de verspreiding van de petitie binnen Kerkrade betaald. Er is geen vraag ontvangen voor een structurele bijdrage.

b. Waar vinden we deze kosten terug in de jaarstukken en begrotingen?
N.v.t.

c. Wat zijn de afspraken voor 2027, en hoe zijn die in deze begroting opgenomen?
N.v.t.

Fractie Ons Kerkrade

1. Structureel begrotingsevenwicht

(Bron: Begroting 2027, Financiële begroting, overzicht “Presentatie structureel begrotingssaldo”.)

In het overzicht wordt voor 2027 een structureel begrotingsoverschot van € 1,147 miljoen gepresenteerd. Voor 2028 en 2029 worden structurele tekorten van respectievelijk € 3,362 miljoen en € 1,112 miljoen geraamd.

Vraag: Kan het college de belangrijkste incidentele baten en lasten toelichten die leiden tot het verschil tussen het gepresenteerde begrotingsresultaat en het structurele begrotingssaldo over 2027–2030? Graag met vermelding van de bedragen per jaar.
Voor een overzicht van de incidentele baten en lasten verwijzen wij graag naar pagina 202 e.v. van de Begroting 2027.

2. Tekorten 2028 en 2029

(Bron: Begroting 2027, p. 9 en 20, Financiële samenvatting en toelichting reserves.)

De begroting vermeldt voor 2028 een tekort van € 4,852 miljoen en voor 2029 een tekort van € 2,003 miljoen.

Vraag: Welke concrete posten verklaren deze tekorten? Graag tevens aangeven welke posten structureel dan wel incidenteel zijn.
In de presentatie van de informatiebijeenkomst wordt dit op sheet 23 op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt. In de begroting ziet u in de financiële samenvatting op pagina 9 precies de verschillende mee- en tegenvallers ten opzichte van de vorige begroting. Bij de verschillende programma’s worden de posten vervolgens inhoudelijk verder toegelicht. Voor een nog dieper detailniveau verwijzen wij u graag naar de financiële begroting op pagina 194 e.v. Zie voor het inzicht in structureel en incidenteel ook het antwoord op vraag 1.

3. Martin Buber College

(Bron: Begroting 2027, p. 58 en 133, programma Onderwijs en paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.)

Voor het Martin Buber College is in het investeringsprogramma € 4,5 miljoen opgenomen voor 2026, € 4,5 miljoen voor 2027 en € 1 miljoen voor 2028.

Vraag: Wat is de actuele planning voor de bouwkundige oplevering en ingebruikname van het Martin Buber College? Kan het college tevens aangeven welke investeringskredieten inmiddels zijn gevoteerd en welke externe afhankelijkheden nog bestaan, waaronder de beschikbaarheid van voldoende elektriciteitscapaciteit op de nieuwe locatie?
Er wordt gestreefd naar een oplevering en ingebruikname eind augustus 2027.

Gevoteerde investeringskredieten:
Voor 2025 is €2.125.000,- gevoteerd. Voor 2026 is €4.500.000,- gevoteerd.

Externe afhankelijkheden:
Externe afhankelijkheden zijn (op hoofdlijnen):

- Het verstrekken van de per 24 juli 2026 aangevraagde omgevingsvergunning voor de 9 appartementen van Stadshart Suites Kerkrade B.V. (vertegenwoordigd door Brix Real Estate).
- Het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en Brix met betrekking tot de realisatie van de 9 appartementen en uitbreiding van de school.
- Het bereiken van prijsovereenstemming door Brix met aannemer Van Heur Bouw & Onderhoud voor de bouw van de 9 appartementen.
- Het bereiken van prijsovereenstemming door gemeente met aannemer Van Heur Bouw & Onderhoud voor de uitbreiding van de entree en kantine.
- Het tijdig slopen van het bestaande trappenhuis door Brix.
- De planning en realisatie van Brix met Van Heur m.b.t. de realisatie van de 9 appartementen.
- Inlopen van de opgelopen vertraging ten gevolge van het opnieuw moeten doen van de aanbesteding van de afbouw.
- Aanleg van de complexe gelijktijdige aanleg van de infra aan de Vieboulevard.

Capaciteit elektriciteit:
De beschikbaarheid van elektriciteit voor Het Martin Buber is thans geen issue meer. Er worden in combinatie met de zwaarste huisaansluiting (3 x 80A), 2 batterijen geplaatst met een capaciteit van 250 kWh en een vermogen van 100 kW. De aanbesteding van de benodigde batterijen vindt op korte termijn plaats.

4. Jeugdzorg

(Bron: Begroting 2027, p. 82–85, programma Sociaal domein.)

De begroting voorziet vanaf 2028 een tekort op de jeugdhulp van € 588.000 per jaar. Daarbij zijn mogelijke prijsaanpassingen buiten de gehanteerde indexeringen nog niet meegenomen.

Vraag: Op welke ontwikkeling van het aantal cliënten, de gemiddelde kosten per cliënt en de zorgzwaarte is deze raming gebaseerd? Welke gegevens zijn beschikbaar over wachttijden, toegankelijkheid en passende hulpverlening, zodat de financiële ontwikkeling ook in relatie tot de feitelijke zorgverlening kan worden beoordeeld?
De raming is gebaseerd op prognoses aan de hand van historische aantallen, zorgzwaarte, duur, lopende hulptrajecten en de tendens met betrekking tot de verschillende vormen van jeugdzorg. Daar zitten dan ook de factoren als wachttijden, toegankelijkheid en passende hulpverlening in.
Het aantal jeugdigen met jeugdhulp is al jaren redelijk stabiel. In de ingevoerde werkwijze wordt nog beter gekeken naar de best passende zorg. De noodzakelijke inzet per jeugdige varieert sterkt, evenals de daarmee gepaard gaande kosten. Over alle jeugdigen fluctueert de inzet niet enorm in verschillende jaren. Daarmee vormen de gegevens van afgelopen jaren een goede basis.
Uiteraard is en blijft dit een inschatting/begroting. De jeugdhulp is constant in ontwikkeling en het verloop is grillig.

5. Inzet van AI bij ondermijnende criminaliteit

(Bron: Begroting 2027, p. 31, programma Veiligheid.)

In de begroting staat dat de gemeente in 2027 wil onderzoeken hoe AI kan worden ingezet om verhoogde risico's op ondermijnende criminaliteit te analyseren naar buurten, locaties en branches.

Vraag: Kan het college aangeven welke concrete toepassing wordt onderzocht, welke categorieën gegevens daarvoor worden overwogen en welke juridische en privacy-toetsen vooraf zijn voorzien? Graag tevens toelichten hoe menselijke beoordeling, controleerbaarheid en besluitvorming zijn

ingericht of worden meegenomen in het onderzoek, voordat resultaten aanleiding kunnen geven tot bestuurlijke interventies.
De aanpak van ondermijnende criminaliteit begint vrijwel altijd met een 'niet-pluis'-gevoel van oplettende burgers of veiligheidspartners zoals politie, boa of gemeentelijke toezichthouders. Dat gevoel is en blijft mensenwerk, AI kan dat niet vervangen. Welke AI-instrumenten mogelijk toepasbaar zijn wordt nog onderzocht en er zijn nog geen concrete toepassingen/systemen in beeld. In de te maken keuzes is een belangrijk uitgangspunt dat systeem enkel ondersteunend wordt ingezet en niet leidend/bepalend voor onze acties is. De AI-toepassing richt zich bijv. op het snel en efficiënt kunnen analyseren van bulkinformatie uit openbare informatie zoals gegevens Kadaster, Kamer van Koophandel, CBS-informatie etc. Dergelijke analyses zijn behulpzaam om te inschatten of er in een bepaald gebied en/of bedrijfstak een verhoogd risico op ondermijnende criminaliteit is. Dergelijke analyses worden nu ook al gedaan maar is nog ouderwets handwerk dat tijdrovend is. De analyses helpen om focus in de aanpak aan te brengen. Toezichts- en handhavingscapaciteit kan daarmee gerichter ingezet worden en daar waar de meeste impact te verwachten is. Het daadwerkelijk verder onderzoeken van het gebied of branche blijft echter mensenwerk.

AI-toepassingen binnen het veiligheidsdomein worden niet ingezet voordat deze beoordeeld en akkoord bevonden zijn door de Functionaris Gegevensbeheer en Privacyofficer. Bij de dataverwerking wordt daarbij ook zoveel mogelijk gewerkt met niet tot personen herleidbare informatie (de bulkanalyses). Pdas bij concrete signalen over specifieke personen of bedrijven worden de persoonsgegevens zorgvuldig verwerkt en in lijn met de strikte AVG-regels.

6. Buurtbatterij

Vraag 6a. — Projectinhoud, voortgang en betrokken partijen

Wat is de concrete doelstelling, beoogde locatie, technische omvang en huidige uitvoeringsstatus van het project 'Buurtbatterij op Duits energienet'? Welke werkzaamheden zijn sinds de start in 2025 daadwerkelijk uitgevoerd, welke partijen zijn betrokken en wat is de rol van de gemeente Herzogenrath?
Het project 'Buurtbatterij op Duits energienet' is een verkennings- en kennisontwikkelingsproject en richt zich niet op de directe realisatie van een buurtbatterij. Doel is inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor lokale energieopslag, grensoverschrijdende energie-uitwisseling en het beter benutten van lokaal opgewekte duurzame energie. Daarbij wordt onderzocht hoe netcongestie kan worden beperkt, hoe energiearmoede en energiebesparing aan elkaar gekoppeld kunnen worden en hoe een toekomstbestendig energiesysteem kan worden ontwikkeld.
Het project richt zich op de buurten Bleijerheide en Nulland. Er is momenteel nog geen definitieve locatie of technische omvang vastgesteld. Het project bevindt zich in de onderzoeks- en ontwikkelfase. Sinds de start zijn onder meer verkenningen uitgevoerd naar technische, juridische en organisatorische mogelijkheden, stakeholderbetrokkenheid en de ontwikkeling van een businesscase voor grensoverschrijdende samenwerking.
De gemeente Herzogenrath is als partner betrokken bij het onderzoek naar grensoverschrijdende energiesamenwerking en kennisontwikkeling. Het subsidietraject richt zich daarbij op het wegnemen van grensbelemmeringen voor energie-uitwisseling en het ontwikkelen van toepasbare kennis voor toekomstige projecten.

Vraag 6b. — Kosten, subsidies en besteding

Hoe is het totale projectbudget van € 120.000 opgebouwd en waarvoor is de voor 2027 geraamde € 116.000 bestemd? Welk deel betreft onderzoek, voorbereiding, personeelsinzet of daadwerkelijke

technische realisatie? Hoe verhoudt deze raming zich tot de genoemde € 113.000 aan subsidies voor 2027?
Het totale projectbudget bedraagt € 120.000 en bestaat uit € 50.000 aan personele inzet van de gemeente, € 15.000 cofinanciering van Stadsregio Parkstad Limburg en € 55.000 subsidie vanuit de Regio Deal Parkstad Limburg II. De geraamde kosten hebben betrekking op projectleiding, interne capaciteit, onderzoeken, communicatie en een post onvoorzien.
Van de gemeentelijke bijdrage is al omme nabij € 4.000 aan personele inzet geleverd. Daarnaast is een groot deel van de subsidiemiddelen reeds als voorschot ontvangen. Het in de vraag genoemde bedrag van € 113.000 betreft de combinatie van de gemeentelijke personele inzet en de reeds ontvangen subsidiemiddelen. Het resterende deel van de subsidie wordt na afronding en financiële vaststelling van het project ontvangen.

De voor 2027 geraamde middelen zijn bestemd voor de verdere uitvoering van het project. Dit betreft voornamelijk projectleiding, ambtelijke capaciteit, onderzoek en de uitwerking van de projectresultaten. Het project bevindt zich in deze fase nog nadrukkelijk in de onderzoeks- en ontwikkelfase. Van daadwerkelijke technische realisatie is nog geen sprake.

Vraag 6c. — Resultaten voor de Kerkraadse energieopgave

Welke concrete resultaten worden van deze pilot verwacht en in hoeverre kan het project bijdragen aan vermindering van netcongestie, betaalbaarheid van energie voor inwoners en lokale benutting van duurzaam opgewekte energie? Wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen effecten op het Nederlandse en het Duitse elektriciteitsnet?
De pilot is gericht op kennisontwikkeling rondom lokale energieopslag en grensoverschrijdende energie-uitwisseling. Het project moet inzicht geven in de mogelijkheden om lokaal opgewekte duurzame energie beter te benutten, vraag en aanbod van energie beter op elkaar af te stemmen en daarmee de druk op het elektriciteitsnet te verlagen.
Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre dergelijke oplossingen kunnen bijdragen aan een betaalbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig energiesysteem voor inwoners. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de kansen en effecten aan zowel de Nederlandse als de Duitse zijde van de grens. Omdat het project zich nog in de onderzoeks- en ontwikkelfase bevindt, kunnen op dit moment nog geen concrete uitspraken worden gedaan over de omvang van deze effecten. De pilot moet juist inzicht bieden in de technische, juridische en organisatorische haalbaarheid van dergelijke oplossingen.

Vraag 6d. - Aanvullende verduidelijkingsvraag

Betreft 'Buurtbatterij Bleijerheide' uit de eerdere Regio Deal-voortgangsmelding hetzelfde project als 'Buurtbatterij op Duits energienet' (kostenplaats 9740183) in de Begroting 2027? Zo ja, hoe verhouden de genoemde subsidiebronnen, samenwerkingspartners en mijlpalen zich tot elkaar? Zo nee, welke afzonderlijke projecten lopen er en hoe worden deze administratief en bestuurlijk onderscheiden
Ja, het gaat hierbij om hetzelfde project. Het verschil is enkel dat de uitvoeringsperiode verlengd is van 31-12-2026 naar 31-12-2027.

7. WMO
Pag.83. Exploitatie / 6.711 huishoudelijke hulp (WMO).
2027: € 9.316.000,-
2029: € 5.461.000,-

Vraag: Het voornemen van het rijk is om in 2029, hulp bij huishouden uit de WMO te halen. Hoe gaat de gemeente toekomstig om met dit grote verschil binnen deze kostenpost?

Omdat nog veel onzeker is over de voorgenomen rijksmaatregel om Hulp bij Huishouden uit de Wmo te halen, is ervoor gekozen de financiële effecten vanaf 2029 voorlopig budgettair neutraal te verwerken in de begroting. Dat wil zeggen dat de geraamde daling van de uitgaven gelijk is aan de verwachte korting op het gemeentefonds.

Per saldo leidt deze verwerking daarom niet tot een financieel voordeel voor de gemeente. Zodra het Rijk meer duidelijkheid biedt over de inhoud, invoering en financiële gevolgen van de maatregel, zal worden beoordeeld welke gevolgen dit heeft voor de uitvoering van Hulp bij Huishouden en zal de raad hierover worden geïnformeerd.

Zie ook het antwoord op vraag 6.7 van PRO Kerkrade.

8. *Uitwisseling van ambtenaren tussen Kerkrade en Herzogenrath*
In de begroting wordt gesproken over het intensiveren van de uitwisseling van ambtenaren tussen de gemeenten Kerkrade en Herzogenrath.

Vraag: Hoeveel ambtelijke uitwisselingen hebben in 2026 daadwerkelijk plaatsgevonden? Om welke functies of afdelingen ging het en wat waren de concrete resultaten van deze uitwisselingen?
In 2026 hebben 3 ambtelijke uitwisselingen tussen de gemeenten Kerkrade en Herzogenrath daadwerkelijk plaatsgevonden.
Vanuit Herzogenrath hebben twee medewerkers in opleiding (Auszubildende) ieder drie dagen meegelopen bij de afdelingen P&O en Handhaving van de gemeente Kerkrade. Daarnaast heeft een medewerker van de afdeling P&O van Kerkrade drie dagen meegelopen bij het Haupt- und Personalamt van Herzogenrath. De uitwisselingen hebben bijgedragen aan een beter inzicht in elkaars werkwijzen, beleidsaanpak en organisatorische structuren. De deelnemende medewerkers hebben kennis en inspiratie opgedaan die zij kunnen meenemen in de vormgeving en uitvoering van hun eigen werkzaamheden en beleid.
Een belangrijk bijkomend resultaat is dat de onderlinge contacten tussen medewerkers zijn versterkt. De deelnemers weten elkaar inmiddels rechtstreeks te vinden voor het uitwisselen van kennis en ervaringen en kunnen gemakkelijker een beroep op elkaar doen bij vragen of behoefte aan informatie en ondersteuning.
Daarnaast is uit deze uitwisseling het voorstel gekomen periodieke overlegmomenten te organiseren tussen de betrokkenen afdelingen.

9. *Spreekvaardigheid*
In de Begroting 2027 staat dat de gemeente Kerkrade de cursus spreekvaardigheid Duits voor haar medewerkers voortzet, om de grensoverschrijdende samenwerking met Herzogenrath te versterken.

Vraag: Wordt er vanuit de gemeente Herzogenrath een vergelijkbaar initiatief georganiseerd, waarbij Duitse ambtenaren de mogelijkheid krijgen om een cursus Nederlands te volgen (Of van Ons Kerkrade mag dit ook een cursus Limburgs zijn)? En mocht dat nog niet het geval zijn, is het college bereid dit binnen Eurode bespreekbaar te maken?
De Stadt Herzogenrath organiseert momenteel geen vergelijkbaar initiatief voor het leren van de Nederlandse taal of Limburgs dialect.
Het college is bereid dit onderwerp binnen het Openbaar Lichaam Eurode bespreekbaar te maken en zal het daarom als bespreekpunt agenderen voor het Dagelijks Bestuur van Eurode. Hierbij kan worden verkend of er, rekening houdend met de beschikbare financiële middelen, mogelijkheden zijn om ook in Herzogenrath een soortgelijk initiatief aan te bieden.

10. *Robotisering en vermindering van de werkdruk*

De begroting vermeldt dat de gemeente steeds meer inzet op robotisering en automatisering binnen de bedrijfsvoering.

Vraag: Kan men hier enkele concrete voorbeelden van geven van processen waarbij robotisering inmiddels is toegepast of in 2027 zal worden ingezet?
Wij werken aan verschillende toepassingen van procesautomatisering en AI om terugkerende administratieve werkzaamheden te verminderen. Concrete voorbeelden zijn:

- Factuurverwerking: het automatiseren van het doorzetten van per e-mail ontvangen facturen naar het financiële systeem.
- Documentregistratie: de voorbereiding van een AI-assistent binnen het documentmanagementsysteem die automatisch metadata uit documenten haalt.
- Informatie zoeken: het voorbereiden van een toepassing waarmee medewerkers vragen in gewone taal kunnen stellen en antwoorden krijgen op basis van de inhoud en context van documenten.
- Gespreksverslaglegging: het verkennen van het transcriberen van gesprekken naar conceptgespreksverslagen en actielijsten.
- Digitale informatieverstrekking: de voorbereiding van een AI-chatbot op de gemeentelijke website, waarmee inwoners en bedrijven ook buiten openingstijden vragen kunnen stellen.

Daarnaast loopt binnen Kerkrade een pilot met SafeGPT. De genoemde toepassingen bevinden zich in verschillende fasen van voorbereiding en beproeving. Waar de centrale beoordeling nog niet is afgerond, moet deze plaatsvinden voordat over inzet wordt besloten. Onze aanpak begint bij het werkproces: welke stappen zijn nodig en welke handelingen kunnen eenvoudiger of vervallen? Digitalisering is daarbij een middel. Soms kan de werkdruk ook worden verminderd door betere werkafspraken of het wegnemen van dubbele handelingen, zonder nieuwe technologie. De verwachte opbrengsten zijn minder administratief werk, kortere doorlooptijden en meer ruimte voor inhoudelijke werkzaamheden en persoonlijk contact met inwoners. De daadwerkelijke tijdwinst moet per toepassing worden vastgesteld.

11. *Grensoverschrijdende samenwerking en de rol van Eurode*

Op pagina 38 van de begroting staat dat Stadsregio Parkstad met Aken in gesprek is over de uitrol van het elektrische deelfietsensysteem.

Vraag: Is het samenwerkingsverband Eurode, waarin Kerkrade en Herzogenrath samenwerken, bij deze gesprekken betrokken? Zo nee, waarom niet? En ziet het college mogelijkheden om Eurode nadrukkelijker te betrekken bij dergelijke grensoverschrijdende mobiliteitsprojecten?
Het Openbaar Lichaam Eurode vervult in dit project een verbindende rol. Eurode is in dit geval vertegenwoordigd via de ambtelijke samenwerkingsstructuren van beide gemeenten. Omdat alle gemeenten van zowel de Stadsregio Parkstad als de Städteregion Aachen geïnteresseerd zijn in de uitrol van het Nextbike systeem is ervoor gekozen om de stadsregio's de kartrekkende rol te laten vervullen. De ambtenaren van beide gemeenten zijn nauw betrokken bij de betreffende stadsregio's. Het college ziet mogelijkheden om de Euroderaad periodiek te informeren over de voortgang van dit project, zodat ook binnen het samenwerkingsverband Eurode de ontwikkelingen gevolgd kunnen worden.

12. *Fietsverbinding Kerkrade - Herzogenrath*

In de Begroting 2027 wordt aangegeven dat de realisatie van een fietsverbinding tussen Kerkrade en Herzogenrath ook het komende jaar een prioriteit blijft.

Vraag: Is de Euroderaad betrokken bij de plannen en besluitvorming rondom deze grensoverschrijdende fietsverbinding? Zo nee, is men voornemens de Euroderaad hier in de toekomst actief bij te betrekken, en op welke wijze zal dit gebeuren?
Na ondertekening van de Letter of Intent is de Euroderaad tijdens zijn vergadering van 12 december 2024 geïnformeerd over de stand van zaken, de mogelijke tracés en het verdere proces rondom de grensoverschrijdende fietsverbinding.
We werken nauw samen met de gemeente Herzogenrath en de stadsregio's Parkstad en Aken. Zodra de route een definitieve vorm krijgt én er vanuit alle partijen dekking is gevonden zal de Euroderaad opnieuw worden betrokken. We bekijken de mogelijkheden om tussentijds een update te geven aan de Euroderaad wanneer daar aanleiding toe is. De wijze waarop zal in samenspraak met eerdergenoemde partijen.

13. *Stijgende ICT-licentiekosten en mogelijke besparingen*

Uit de Begroting 2027 blijkt dat de ICT-licentiekosten de komende jaren verder stijgen. Dit hangt onder meer samen met de groei van het aantal medewerkers en het toenemende gebruik van digitale toepassingen.

Verwacht het college dat de verdere implementatie van kunstmatige intelligentie (AI) en automatisering de komende jaren zal leiden tot kostenbesparingen binnen de gemeentelijke organisatie, bijvoorbeeld door een verlaging van de loonsom of een vermindering van het aantal benodigde ambtelijke fte's? Zo ja, zijn deze verwachte besparingen al meegenomen in de meerjarenbegroting van deze posten?
Wij verwachten dat procesverbetering, automatisering en AI kunnen bijdragen aan een hogere productiviteit en een betere beheersing van de werkdruk. Binnen Kerkrade loopt een SafeGPT-pilot. Daarnaast worden toepassingen voor onder meer documentregistratie, informatie zoeken en gespreksverslaglegging voorbereid of onderzocht.
Met de Open Universiteit werken wij binnen het traject Agentic Shift aan de relatie tussen AI en strategische personeelsplanning. Daarbij onderzoeken wij welke werkzaamheden veranderen, welke vaardigheden nodig zijn en wat dit betekent voor de toekomstige personeelsbehoefte.
Daarnaast versterken wij de basis van de informatievoorziening door strakkere sturing op leveranciersprestaties en SLA's, samenwerking met andere gemeenten en overheidspartijen en verdere ontwikkeling van de informatiearchitectuur. Daarbij sluiten wij aan op de Nederlandse Digitaliseringsstrategie en de principes van Common Ground. Hiermee beogen wij meer kwaliteit, samenhang en waarde uit de beschikbare middelen te halen.
Deze verbeteringen leiden niet automatisch tot een lagere loonsom of minder fte's. Vrijgespeelde capaciteit kan ook worden ingezet om extra werkzaamheden op te vangen, de dienstverlening te verbeteren of toekomstige uitbreiding te beperken. De invoering van AI vraagt bovendien eerst investeringen in technologie, inrichting, opleiding, toetsing en beheer.
In de begroting zijn geen afzonderlijk herkenbare, gekwantificeerde besparingen op loonsom of formatie toegelicht die specifiek aan AI zijn toegerekend.

14. *Werkruimtes en digitale dienstverlening in gemeenschapshuizen*

Op informatiebijeenkomsten voor gemeenschapshuizen heeft Ons Kerkrade toentertijd het voorstel gedaan om in gemeenschapshuizen zogenoemde *werkruimtes* te realiseren.
Het doel hiervan is om een breder publiek naar de gemeenschapshuizen te trekken waardoor een soort kruisbestuiving mogelijk is. Mensen die gebruik maken van zulke werkruimtes zouden hun vakkennis kunnen gebruiken om andere bezoekers te helpen met vragen die zij mogelijk hebben (denk aan vragen over belastingen, correspondentie met de overheid etc). Dit voorstel is toentertijd positief ontvangen vandaar onze vervolgvraag:

*Is dit initiatief inmiddels verder onderzocht en uitgewerkt? Zo ja, wat zijn de concrete stappen die in deze zijn gezet? Zo nee, wat is de reden dat hieraan nog geen verdere uitvoering is gegeven**?***
In de periode juli 2025 tot en met december 2026 is een kwartiermaker aangesteld met de opdracht om de wensen, behoeften en aandachtspunten van de betrokken gemeenschapshuizen en andere belanghebbenden in kaart te brengen. Op het gebied van de door Ons Kerkrade voorgestelde werkruimtes zijn de concrete uitvoeringsstappen nog beperkt. Echter betekent dit niet, dat er in de gemeenschapshuizen geen stappen vooruit zijn gezet. Te denken valt onder andere aan de ontwikkelingen met betrekking tot het wijkgericht werken, waarbij professionals van de gemeente Kerkrade en vrijwilligers en professionals van welzijnsinstelling Impuls in de gemeenschapshuizen aanwezig zijn om vragen van inwoners te beantwoorden.

Op basis van de inventarisatie en bijbehorende analyse van de kwartiermaker wordt een borgingsplan opgesteld. Dit plan moet inzicht geven in de wijze waarop de gemeenschapshuizen ook op langere termijn kunnen blijven functioneren. Daarbij wordt zowel gekeken naar de inhoudelijke invulling, maatschappelijke functie van de gemeenschapshuizen als ook naar burgerparticipatie en de financiële haalbaarheid. Het doel is om te komen tot een concreet en toekomstbestendig plan, waarin duidelijk wordt welke ondersteuning nodig is, hoe de gemeenschapshuizen georganiseerd en gefinancierd kunnen (blijven) worden en welke vervolgstappen nodig zijn om de continuïteit te waarborgen.

SP Kerkrade

Burgerparticipatie, begroting pag. 16–17.

Vraag 1.

Sinds 2026 is geen structureel algemeen budget meer beschikbaar voor participatieactiviteiten; concrete trajecten worden door vak-afdelingen gefinancierd.

1a. Kan het college per vak-afdeling inzicht geven in de begrote middelen voor burgerparticipatie in 2027?

Vanaf 2026 is er geen centraal, structureel budget meer beschikbaar voor de financiering van concrete participatietrajecten. De financiële middelen voor participatie worden opgenomen in de reguliere begrotingen van de afzonderlijke vakafdelingen, afhankelijk van de aard, omvang en doelstellingen van de betreffende beleidsopgaven en projecten.
Hierdoor is er geen afzonderlijk, gemeentebreed overzicht van de begrote middelen voor burgerparticipatie per vakafdeling beschikbaar. De kosten voor participatie maken onderdeel uit van de bredere project- en beleidsbudgetten van de vakafdelingen.
Het resterende centrale budget uit 2026 wordt overgeheveld en ingezet voor het beheer en de doorontwikkeling van gemeentebrede voorzieningen, kennis en ondersteuning op het gebied van burgerparticipatie. In het beschikbare budget voor communicatie en marketing is nog een afzonderlijke post voor burgerparticipatie structureel opgenomen in de begroting ter grootte van 10.000 euro.

1b. Hoe waarborgt het college dat participatie niet afhankelijk wordt van de toevallige budgetruimte van een vak-afdeling?

Het uitgangspunt is dat burgerparticipatie een integraal onderdeel vormt van de gemeentelijke beleids- en projectontwikkeling en niet afhankelijk is van de aanwezigheid van een afzonderlijk participatiebudget. Zo is het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid voor participatie ook bij de vakafdeling als ook de portefeuillehouders.
De financiële verantwoordelijkheid bij de vakafdelingen betekent daarmee niet dat participatie een vrijblijvende keuze wordt. Het is aan de vakafdelingen om participatie als onderdeel van hun beleidsopgaven en projectbudgetten mee te nemen. Het college zal binnen de portefeuilles de budgetten ook bewaken zoals dit voor elk onderdeel van een project- en beleidsbudget gebeurt.

1c. Welke indicatoren gebruikt het college om de invloed van inwoners op besluiten te beoordelen?

Bij de beoordeling van participatietrajecten wordt niet uitsluitend gekeken naar het aantal betrokken inwoners of de hoeveelheid opgehaalde reacties. Het gaat nadrukkelijk ook om de mate waarin inwoners daadwerkelijk invloed hebben kunnen uitoefenen op de planvorming en besluitvorming.
De centrale ondersteuning vanuit burgerparticipatie blijft beschikbaar om vakafdelingen te adviseren, kennis te delen en te ondersteunen bij de inrichting en uitvoering van participatieprocessen. Ook wordt toegezien op de toepassing van de gemeentelijke uitgangspunten en de kwaliteit van participatietrajecten.
Om dit te waarborgen, wordt participatie zo vroeg mogelijk meegenomen bij de voorbereiding van beleid, projecten en plannen. De beschikbare beslisboom ondersteunt vakafdelingen bij het bepalen van de passende vorm en mate van participatie. Daarbij is de ambitie om, binnen de mogelijkheden en passend bij de aard van het vraagstuk, steeds een zo hoog mogelijke participatietrede te bereiken.

Structurele middelen collegeprogramma, begroting pag. 20.

Vraag 2.

Het college stelt voor vanaf 2027 jaarlijks structureel € 350.000 te reserveren voor de doelenagenda van het collegeprogramma, vooral voor proceskosten. Het collegeprogramma is volgens de aanbieding nog in voorbereiding.

2a. Voor welke concrete doelen, activiteiten en kostensoorten is de jaarlijkse € 350.000 bestemd?
Wij verwijzen voor de beantwoording naar het antwoord op vraag 0.1 van fractie Pro Kerkrade.

2b. Welke beslissingen blijven expliciet voorbehouden aan de raad en op welke wijze wordt tussentijds verantwoording afgelegd?
Wij verwijzen voor de beantwoording naar het antwoord op vraag 0.1 van fractie Pro Kerkrade.

2c. Waarom is structurele reservering noodzakelijk voordat de doelenagenda en prestatie-indicatoren definitief zijn vastgesteld?
Wij verwijzen voor de beantwoording naar het antwoord op vraag 0.1 van fractie Pro Kerkrade. De voorbereiding en realisatie van de doelenagenda en het actieprogramma evenals het uitvoeren van een aantal kleinere projecten betreft een continu proces gedurende deze bestuursperiode. Vandaar dat deze middelen dienovereenkomstig geraamd zijn in de voorliggende begroting.

Begrotingssaldo, pag. 9 en 195.
Het actuele begrotingssaldo bedraagt in:

- 2027 € 29.000 positief
- 2028 € 4,852 miljoen negatief
- 2029 € 2,003 miljoen negatief
- 2023 € 46.000 positief

Het college kiest ervoor de tekorten zichtbaar te laten.

Vraag 3. Het tekort in 2028 en 2029.
3a. Waardoor ontstaat in Kerkrade het grote tekort in 2028 en 2029? Zijn dat uitsluitend de effecten van het “ravijnjaar”?
Voor een opbouw van de resultaten in de verschillende jaren verwijzen wij u graag naar de financiële begroting op pagina 193 en verder. Tekorten ontstaan door een combinatie van keuzes en ontwikkelingen. De financiële terugval in inkomsten uit het gemeentefonds (m.n. ravijnjaar en onvoldoende compensaties voor kosten die gemeenten maken) speelt daar wel een heel belangrijke rol in. Kijken wij bijvoorbeeld alleen naar de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds, is het bedrag dat wij ontvangen in 2028 circa € 4,2 mln lager dan in 2027. En in 2029 nog eens circa
€ 0,6 mln lager dan in 2028 (peil septembercirculaire 2026).

3b. Welke concrete maatregelen verklaren de verbetering in 2030?
Zie ook het antwoord op vraag 3a. Ook hier is het weer een combinatie, maar tegen 2030 is de nieuwe financieringssystematiek ingegroeid en groeit de algemene uitkering aan gemeenten automatisch stabieler mee. Kijken wij bijvoorbeeld alleen naar de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds, is het bedrag dat wij ontvangen in 2030 weer bijna € 4,3 mln hoger dan in 2029 (peil septembercirculaire 2026).

3c. Welk deel van het herstel is structureel en welk deel berust op incidentele baten, reservebewegingen of onzekere aannames?
Voor een uitsplitsing in incidenteel en structureel verwijzen wij graag naar de overzichten op pagina 203/204. Zie in relatie tot het herstel ook het antwoord op vraag 3b.

3d. Welke onderdelen van de tekorten in 2028 en 2029 zijn structureel en welke incidenteel? Graag een cijfermatige uitsplitsing.
Voor een uitsplitsing in incidenteel en structureel verwijzen wij graag naar de overzichten op pagina 203/204.

3e. Welke concrete maatregelen en scenario's heeft het college onderzocht om deze tekorten op te vangen, inclusief de effecten op voorzieningen en lokale lasten?
Alle vorig jaar met de raad gedeelde voorstellen studiejaar zijn opnieuw onderzocht rekening houdend met actuele inzichten en ontwikkelingen. Een deel van de voorstellen is gekozen, al dan niet in aangepaste vorm. Daarbij zijn de effecten zoals beschreven in de voorstellen nadrukkelijk in de afwegingen betrokken.
Daarnaast zijn nog enkele aanvullende opties of varianten op de studiejaarvoorstellen bezien. Diverse aanvullende opties zijn uiteindelijk verwerkt in deze begroting (bijvoorbeeld actuele beoordeling van de reserves resulterend in vrijval van bedragen, de toerekening van oninbare debiteuren afval en riool), voor diverse andere opties is niet gekozen (bijvoorbeeld voorstellen met betrekking tot de inkomenstoeslag, indicatiestelling hulp bij huishouding en begeleiding/dagbesteding).
Verder is al eerder een structurele taakstelling op de loonsom ingeboekt en concreet ingevuld. Daarbij is ook geanticipeerd of efficiënter werken en inzetten op nieuwe ontwikkelingen zoals ai.

3f. Hoe wordt voldaan aan de toepasselijke eisen van structureel en reëel begrotingsevenwicht en wat is hierover afgestemd met de provinciale toezichthouder?
Binnen het gemeentelijk toezichtkader van de Provincie Limburg (het landelijke Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader / GTK) moet het actuele begrotingsjaar óf het laatste jaar van de meerjarenraming (uiterlijk het vierde jaar) structureel en reëel sluitend zijn. Concreet betekent dit voor de huidige cyclus dat het begrotingsjaar 2027, óf de meerjarenraming uiterlijk in het jaar 2030, structureel en reëel moet sluiten. Zowel 2027 als 2030 voldoet aan deze eis, zoals u kunt zien op pagina 202-203 van de begroting.

Verhoging belastingen en heffingen, begroting pag. 22–23 en 111–115.

Vraag 4.
De begroting voorziet in een aanvullende jaarlijkse indexering van 3% bovenop de eerder vastgestelde 1,5%, behoudens uitzonderingen. De extra OZB-opbrengst bedraagt volgens de toelichting € 390.000 in 2027, oplopend tot € 1.560.000 in 2030.

4a. Wat is de verwachte ontwikkeling van de totale woonlasten in euro's voor een één- en meerpersoonshuishouden in 2027–2030?
Op basis van de huidige aannames en onder gelijkblijvende overige omstandigheden zouden de totale woonlasten zich als volgt ontwikkelen:
Eenpersoonshuishouden: 2027: € 1.054, 2028: € 1.101, 2029: € 1.151, 2030: € 1.203.
Meerpersoonshuishouden: 2027: € 1.133, 2028: € 1.184, 2029: € 1.237, 2030: € 1.293. Voor de jaren 2028 en verder is gerekend met een 4,5% stijging. Met dien verstande dat naar de toekomst toe voor afval en riool nog andere tariefsaanpassingen aan de orde kunnen zijn in relatie tot de kostendekkendheid.

4b. Welke uitgavenbeperkingen of andere dekkingsmogelijkheden zijn afgewogen voordat deze aanvullende indexering is voorgesteld?
Zie het antwoord op vraag 3e.

4c. Wat is het afzonderlijke effect van de tariefverhoging en van areaaluitbreiding op de OZB-opbrengst?
De fractie VVD heeft min of meer dezelfde vraag gesteld, maar nog iets uitgebreider. Wij verwijzen naar het antwoord op vraag 1 van de VVD.

Parkeerbeleid en opbrengstramingen, begroting pag. 22–23.

Vraag 5.
Voor 2027 worden parkeertarieven van € 1,75 (zone 1) en € 1,20 (zone 2) genoemd. Voor parkeergarage Vie wordt € 130.000 opbrengst per jaar geraamd, terwijl bezettingsgegevens voor betaald parkeren ontbreken.
5a. Op welke bezettingsgraad, tarievenmix en aantallen abonnementen is de opbrengstraming van € 130.000 gebaseerd?
Er is gerekend met 79 abonnementhouders en een gemiddelde bezettingsgraad van 20%. Hierbij is uiteraard rekening gehouden met het eerste uur gratis en de tijden dat er sowieso gratis geparkeerd kan worden.

5b. Welke gevoeligheidsanalyse is gemaakt voor een lagere bezetting en welk effect heeft de tariefaanpassing op centrumbezoek?
Er is geen gevoeligheidsanalyse gemaakt. De verwachting is dat de geringe tariefsverhoging geen invloed heeft op het centrumbezoek.

Personeel, inhuur en overhead, begroting pag. 18, 21 en 23–25.

Vraag 6.

De begroting vermeldt overschrijding van de loonsom in 2025. Voor 2027 is € 29,640 miljoen overhead geraamd; de indicatoren vermelden 11,75 fte per 1.000 inwoners, € 1.345 apparaat kosten per inwoner en 6,60% externe inhuur.

6a. Kan het college de ontwikkeling van formatie, feitelijke bezetting, loonsom en externe inhuur over 2022–2027 in één vergelijkbare tabel verstrekken?
6b. Welke concrete efficiencymaatregelen zijn reeds gerealiseerd en welke aantoonbare besparingen worden van digitalisering en AI verwacht?
6c. Welke oorzaken van de loonsomoverschrijding in 2025 zijn incidenteel en welke werken structureel door?
6a. Hieronder treft u in één tabel aan wat de ontwikkeling is van formatie, feitelijke bezetting, loonsom en externe inhuur over de jaren 2022-2027.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
FTE	424	470	490	502	510	
Loonsom	33.992.728	39.228.878	42.993.604	46.588.905	47.982.300	49.108.800
Inhuur	5.966.696	6.695.010	6.723.871	5.365.354	5.055.100	3.465.300

De stijging in loonsom door de jaren heen wordt veroorzaakt door de uitbreiding van formatie zoals in de tabel weergegeven; gewijzigde functiewaarderingen HR21; cao stijgingen en niet begrote variabele kosten.

Over de jaren 2026 en 2027 kunnen nog geen harde cijfers gegeven worden; die blijken straks bij het opmaken van de jaarrekening 2026 en 2027. Ook kan geen exact cijfer gegeven worden over de begrote formatie in 2027.

6b. We hebben geen gemeentebreed inzicht in alle concrete gerealiseerde efficiencymaatregelen. Met de toepassing van digitalisering en AI wordt overal in de organisatie ervaring opgedaan. Dat moet op een verantwoorde wijze en dat heeft tijd nodig. Momenteel is het nog te vroeg om een concrete verwachting op besparingen uit te spreken.

6c. De overschrijding van het personeelsbudget in 2025 bestaat uit twee componenten: een overschrijding van de reguliere loonsom enerzijds en variabele personeelskosten anderzijds. De overschrijding op de reguliere loonsom werkt structureel door. Dit geldt weer niet voor frictiekosten als gevolg van tijdelijke dubbel formatie vanwege het anticiperen op AOW-uitstroom.

De variabele kosten bestaan voor een belangrijk deel uit vergoedingen voor overwerk en onregelmatige diensten, met name binnen de buitendienst, handhaving/OOV en de bodefunctie. Daarnaast omvatten de variabele kosten onder meer jubileumuitkeringen, uitkeringen bij pensionering, kilometer- en thuiswerkvergoedingen, BHV-/EHBO-vergoedingen en vitaliteitspremies. Deze kosten fluctueren jaarlijks maar hebben een structureel karakter.

Door wijzigingen in wet- en regelgeving en de aanpassing van de lokale verordening voor raads- en commissieleden zijn ook deze variabele kosten toegenomen. Deze kosten hebben eveneens een structureel karakter.

De verplichte aanvulling van de voorziening wethouderspensioenen en de verlofspaarregeling hebben geleid tot extra lasten. De voorziening wethouderspensioenen fluctueert jaarlijks op basis van een aantal factoren (samenstelling rechthebbenden, aanspraken rechthebbenden, rentevoet en actuariële uitgangspunten). De voorziening gaat met ingang van 1 januari 2028 vervallen vanwege de verplichte overgang van Appa naar het ABP. Hiervoor komen andere kosten terug in de begroting (met name betalingen van premiepremies). De voorziening verlofsparen heeft een structureel karakter.

Onderwijshuisvesting en toekomstige investeringen, begroting pag. 20 en 55–62.

Vraag 7.

Het college signaleert een toekomstige opgave in de onderwijshuisvesting en wil in 2030 € 1,1 miljoen reserveren voor toekomstige kapitaallasten.

7a. Is een actueel meerjarig investerings- en onderhoudsbeeld beschikbaar van alle schoolgebouwen, inclusief prioriteiten en kostenramingen?
De gemeente is op grond van de wettelijke taakstelling verantwoordelijk voor de bekostiging van voorzieningen in de onderwijshuisvesting, waaronder nieuwbouw en uitbreiding. De verantwoordelijkheid voor het reguliere onderhoud en de exploitatie van schoolgebouwen ligt sinds 2015 volledig bij de schoolbesturen.

Op dit moment lopen verschillende onderzoeken naar de toekomstige opgaven binnen de onderwijshuisvesting. Daarbij worden onder meer de noodzakelijke maatregelen, mogelijke scenario's en de financiële consequenties per project in beeld gebracht. Een volledig uitgewerkt en actueel meerjarig investeringsbeeld voor alle schoolgebouwen is daarmee nog niet beschikbaar.

Bij de vaststelling van de IHP-update voor Kerkrade-Oost heeft de raad aangegeven voorafgaand aan besluitvorming over afzonderlijke projecten geïnformeerd te willen worden, zodat ook de financiële consequenties en de benodigde gemeentelijke investeringen kunnen worden besproken. Deze werkwijze wordt gevolgd.

7b. Hoe verhoudt de reservering van € 1,1 miljoen zich tot de geraamde totale investeringsbehoefte en wanneer ontvangt de raad concrete voorstellen?
Zie het antwoord op vraag 0.2 van fractie Pro Kerkrade.
De reservering van € 1,1 miljoen in 2030 is bedoeld om ruimte te creëren voor de toekomstige kapitaallasten die voortvloeien uit investeringen in de onderwijshuisvesting. De omvang van de totale investeringsbehoefte is op dit moment nog niet definitief vastgesteld. Onderdeel van de lopende onderzoeken is daarom ook het in beeld brengen van de financieringsbehoefte en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten per project.
Naar verwachting wordt in de eerste helft van 2027 een concreet voorstel aan de raad voorgelegd voor het project Onderwijshuisvesting Centrum. Op basis van de uitkomsten van de overige onderzoeken worden ook de vervolgstappen en bijbehorende investeringsvoorstellen aan de raad voorgelegd.

Begroting, pag. 117–120 en 189. Het restrisico van nul bij OBK.
Vraag 8.
De begroting stelt het restrisico van het Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade op nul, terwijl toekomstige projectverliezen en vennootschapsbelasting nog niet volledig kunnen worden ingeschat.
8a. Waarom wordt het restrisico op nul gewaardeerd als deze onzekerheden nog bestaan?
Het saldo van de reserve grondexploitatie OBK wordt eind 2030 geschat op ca. € 4,01 mln. Daarbij is rekening gehouden met de toekomstige opbrengsten en verplichtingen die goed zijn in te schatten. De verliezen uit toekomstige herstructureringsprojecten voor 2027 t/m 2030 worden ingeschat op ca. € 2,38 mln. Er resteert dan nog een buffer van ca. € 1,63 mln. voor het opvangen van eventuele risico's van de lopende grondexploitaties en het betalen van vennootschapsbelasting (de te betalen vennootschapsbelasting wordt geschat op € 250.000). Deze buffer is met de kennis van nu voldoende en daarom wordt het restrisico op € 0 berekend.

8b. Is de berekening gebaseerd op een expliciet worstcasescenario?
Ja. Bij het bepalen van kosten wordt rekening gehouden met bepaalde risico's (worstcase). Opbrengsten worden voorzichtig ingeschat.

8c. Wanneer worden de financiële risico's per herstructureringsproject concreet gemaakt en aan de raad voorgelegd?
De genoemde verliezen betreffen de projecten Kaalheide Bruist en Vincent van Goghplein. Beide projecten zijn in voorbereiding. De grondexploitatie van Vincent van Goghplein zal in de 1e helft van 2027 aan de raad worden voorgelegd. Het project Kaalheide Bruist loopt vertraging op, doordat de stichting Bruis zich recentelijk heeft teruggetrokken. De herontwikkeling zonder de stichting wordt verder verkend en ook hoe de grondexploitatie wordt opgezet. Het is op dit moment niet duidelijk wanneer de grondexploitatie aan de raad wordt voorgelegd.

Reservering van € 2,38 miljoen voor herstructureringsprojecten?
Vraag 9.
De reserve grondexploitatie wordt eind 2030 geraamd op circa € 4,01 miljoen. Daarvan is ongeveer € 2,38 miljoen bestemd voor verliezen uit herstructureringsprojecten.
9a. Om welke projecten gaat het precies?
Het gaat om de projecten Kaalheide Bruist en Vincent van Goghplein.

9b. Waarom zijn de verwachte verliezen nog niet verwerkt in de geraamde ontwikkeling van de reserve?
De projecten zijn in voorbereiding, maar nog niet voldoende concreet om de grondexploitaties voor vaststelling aan de raad aan te bieden. De verwachte verliezen zijn een grove inschatting. Als de grondexploitaties gereed zijn, zijn ook de geraamde verliezen en de dekking uit de reserve bekend.

Na vaststelling door de raad worden de geraamde verliezen in het overzicht van het verloop van de reserve verwerkt.

9c. Hoeveel vrije reserve resteert als de geraamde verliezen en de nog onbekende vennootschapsbelasting worden afgetrokken?
Het saldo van de reserve wordt eind 2030 geschat op ca. € 4,01 mln. De verliezen uit de herstructureringsprojecten in voorbereiding worden geschat op € 2,38 mln. Er resteert dan nog een buffer van € 1,63 mln. De te betalen vennootschapsbelasting wordt geschat op ca. € 250.000. De 'vrije reserve' bedraagt dan € 1,38 mln.

9d. Op welk moment ontvangt de raad per project een actuele grondexploitatie en risicoanalyse?
De grondexploitatie van Vincent van Goghplein zal in de 1e helft van 2027 aan de raad worden voorgelegd.

Het project Kaalheide Bruist loopt vertraging op, doordat de stichting Bruis zich recentelijk heeft teruggetrokken. De herontwikkeling zonder de stichting wordt verder verkend en ook hoe de grondexploitatie wordt opgezet. Het is op dit moment niet duidelijk wanneer de grondexploitatie aan de raad wordt voorgelegd.

De besparing door de Parkstadwet, begroting pag. 84 en 120.
Vraag 10.
De begroting raamt een besparing op bijstandslasten van € 312.000 in 2027, oplopend tot € 578.000 in 2030. Het college vermeldt dat het effect in de praktijk nog onzeker is.
10a. Op welke gegevens en aannames is deze raming gebaseerd?
De raming is gebaseerd op de historische instroom in het aangewezen Wbmgp-gebied over 2021-2025. Daarbij is specifiek gekeken naar huishoudens van buiten Parkstad met een bijstandsuitkering die zich in een huurwoning vestigden. Bij het prognosticeren van de besparing vanaf de invoering van de Wbmgp is er rekening mee gehouden dat niet elk geweerd huishouden per definitie wordt vervangen door een huishouden zonder bijstand. Op grond van artikel 6 van de huisvestingsverordening kunnen inwoners met regiobinding uit Parkstad, ongeacht hun inkomenssituatie, namelijk een huisvestingsvergunning krijgen. Ook kunnen geweerde huishoudens zich in theorie in niet-aangewezen delen van Kerkrade vestigen. Daarom is gerekend met een voorzichtig scenario, dat het midden houdt tussen geen effect en het maximaal haalbare effect. Op basis van de gemiddelde bijstandslasten per huishouden levert dit een besparing op van € 312.000 in 2027. Omdat een deel van deze huishoudens anders meerdere jaren bijstand zou hebben ontvangen, werkt de besparing door in de jaren daarna. Op basis van de historische bijstandsduur loopt de besparing daardoor op tot € 578.000 in 2030.

10b. Hoe wordt vastgesteld of de besparing daadwerkelijk optreedt?
Er wordt gemonitord welke huishoudens op grond van de Wbmgp daadwerkelijk worden geweerd. Vervolgens wordt per woning gekeken welk type huishouden daarvoor in de plaats komt, binnen de kaders van de wetgeving en AVG. Zo wordt zichtbaar in hoeverre geweerde bijstandshuishoudens worden vervangen door huishoudens zonder bijstand. Medio 2027 wordt de raming op basis van deze ervaringscijfers herijkt.

10c. Welke financiële bijsturing vindt plaats als de geraamde besparing uitblijft?
De geraamde besparing is verwerkt als lagere BUIG-lasten. Op basis van de herijking medio 2027 wordt de reeks waar nodig bijgesteld. Deze bijstelling wordt verwerkt in de reguliere P&C-cyclus.

Sociaal domein en financiële aannames, begroting pag. 9, 119–122 en 73–88.
Vraag 11.

De risicoparagraaf gaat onder meer uit van 1,5% jaarlijkse volumedaling bij hulp bij het huishouden, een voorlopige indexering van 3,59% en lagere BUIG-lasten door de Parkstadwet, waarvoor nog geen praktijkervaring bestaat.

11a. Welke historische gegevens onderbouwen de veronderstelde jaarlijkse daling van 1,5% in de huishoudelijke hulp?
De aanname van een jaarlijkse volumedaling van 1,5% is gebaseerd op de gerealiseerde ontwikkeling van de gedeclareerde volumes Hulp bij Huishouden. Uit de gemeentelijke registraties blijkt dat het volume in 2025 lager ligt dan in 2024. Deze daling sluit aan bij de effecten die worden beoogd met de sinds 2023 ingezette werkwijze en vormt de basis voor de meerjarige prognose.

11b. Wat is het begrotingseffect wanneer de BUIG-besparing door de Parkstadwet niet of slechts voor de helft wordt gerealiseerd?
De besparing door de Parkstadwet is verwerkt als lagere BUIG-lasten. Als de besparing niet of slechts gedeeltelijk wordt gerealiseerd, dan vallen de BUIG-lasten hoger uit dan begroot. Als de besparing volledig uitblijft, dan gaat het om € 312.000 in 2027, oplopend tot € 578.000 in 2030. Als de besparing voor de helft wordt gerealiseerd, dan gaat het om € 156.000 in 2027, oplopend tot € 289.000 in 2030. Medio 2027 wordt de raming op basis van ervaringscijfers herijkt. Eventuele bijstellingen worden verwerkt in de reguliere P&C-cyclus.

11c. Welke financiële scenario's zijn uitgewerkt voor hogere kosten van Wmo en jeugdhulp en hoe worden noodzakelijke voorzieningen geborgd?
Binnen de Wmo wordt ingezet op een transformatie van het zorglandschap. Met name op het vlak van Hulp bij Huishouden en Begeleiding & Dagactiviteit worden maatregelen ontwikkeld die bijdragen aan passende ondersteuning en beheersing van de kosten.

De begroting is gebaseerd op de meest actuele inzichten ten aanzien van volume- en kostenontwikkeling. Via periodieke monitoring van uitgaven, volumes en resultaten wordt beoordeeld of bijsturing noodzakelijk is. Daarbij blijft uitgangspunt dat inwoners die op grond van de Wmo recht hebben op ondersteuning deze ondersteuning blijven ontvangen.

Eventuele hogere kosten jeugdhulp zijn afhankelijk van prijsafspraken en daadwerkelijke inzet. Zolang er geen uitsluitsel is over nieuwe tarieven jeugdhulp kan de impact ook nog niet berekend worden. Eventuele meerkosten worden zoveel mogelijk binnen jeugd opgevangen door het voorkomen van zorg en zorgzwaarte door vroeghulp en het inzetten van de best passende hulp.

Risico's bij jeugdhulp en Wmo.
Vraag 12.
De begroting houdt rekening met een restrisico van circa € 1,2 miljoen voor het sociaal domein.
12a. Welke concrete risico's zijn hierin opgenomen?
Het is geen optelsom van concrete risico's. Zoals gemeld is het bedrag van € 1,2 miljoen een inschatting gebaseerd op de gegevens en ontwikkelingen van de afgelopen jaren in samenhang met de gestegen uitgaven, en rekening houdend met de specifiek beschikbare buffer voor schommelingen in verband met open-einde regelingen (€ 1,5 mln). Daarmee is eigenlijk in totaliteit € 2,7 miljoen beschikbaar.

12b. In hoeverre is rekening gehouden met stijgende zorgkosten, volumeontwikkelingen en veranderingen in de rijksbijdragen?
Hier is in de budgetten al zoveel mogelijk rekening mee gehouden op basis van huidige inzichten. Daarboven is dus incidenteel de 1,2 miljoen en de 1,5 mln (zie antwoord op vraag 12a) beschikbaar om tegenvallers op te vangen. De ontwikkelingen worden nauw gevolgd en zo nodig worden volgend jaar wederom de budgetten meerjarig bijgesteld op basis van de dan meest actuele inzichten.

12c. Hoe worden financiële beheersing en de toegankelijkheid van ondersteuning voor inwoners tegelijkertijd bewaakt?
De begroting en daaraan gelieerde risico's zijn gebaseerd op de meest actuele inzichten ten aanzien van volume- en kostenontwikkeling. Via periodieke monitoring van uitgaven, volumes en resultaten wordt beoordeeld of bijsturing noodzakelijk is. Daarbij blijft uitgangspunt dat inwoners die op grond van de Wmo recht hebben op ondersteuning deze ondersteuning blijven ontvangen.

Voor jeugd is enkel rekening gehouden met indexeringen. De begroting voor komende jaren is gebaseerd op de realisatie van afgelopen jaren. Eventuele meerkosten worden zoveel mogelijk binnen jeugd opgevangen door het voorkomen van zorg en zorgzwaarte door vroeghulp en het inzetten van de best passende hulp.
Gedurende het jaar wordt periodiek gekeken naar de voortgang in aantallen toewijzingen per product en de bijbehorende kosten. Eventuele afwijkingen worden daarmee vroegtijdig gesignaleerd, waarbij toegankelijkheid en ondersteuning leidend blijft en de kosten daar een afgeleide van zijn.

Begroting, pag. 83–85 en 120. Productenbegroting, pag. 33–34.
Lagere kosten voor huishoudelijke hulp vanaf 2029.
Vraag 13.
De geraamde lasten voor huishoudelijke hulp dalen van 9.501 in 2028 naar 5.461 in 2029 (bedragen × € 1.000). De begroting verwijst naar een voorgenomen landelijke wijziging, waarvan de uitwerking nog onzeker is.
13a. Hoe is deze daling berekend?
Vanwege de onzekerheid over het rijksvoornemen om Hulp bij Huishouden uit de Wmo te halen, is ervoor gekozen de financiële effecten vanaf 2029 budgettair neutraal te verwerken. De geraamde lastendaling is daarom gelijkgesteld aan de verwachte korting op het gemeentefonds. Hierdoor dalen zowel de geraamde lasten als de beschikbare middelen met hetzelfde bedrag.

13b. Welke aannames zijn gemaakt over de rijksbijdrage en eventuele vervangende ondersteuning?
Voor de korting op het gemeentefonds is geen aanname gehanteerd; deze is gebaseerd op de op dit moment beschikbare landelijke informatie. Voor de vormgeving van eventuele vervangende ondersteuning zijn nog geen definitieve aannames opgenomen, omdat de uitwerking van de rijksmaatregel nog onvoldoende duidelijk is.

Daarom is ervoor gekozen het financiële effect budgettair neutraal te verwerken. Hierdoor blijft vanaf 2029 begrotingsruimte beschikbaar om inwoners die niet zelfstandig in Hulp bij Huishouden kunnen voorzien, waar nodig te blijven ondersteunen.

De aanvullende verhoging van 3%.
Vraag 14.
De begroting rekent vanaf 2027 met een aanvullende verhoging van 3%, boven op een eerder besloten verhoging van 1,5%.
14a. Op welke belastingen en leges wordt deze aanvullende verhoging toegepast?
Op alle heffingen en leges, met uitzondering van die leges waarvoor maximumtarieven gelden. Specifiek voor parkeren en toeristenbelasting worden andere verhogingen voorgesteld.

14b. Hoeveel extra inkomsten levert dit per jaar op?
Dit levert de volgende extra inkomsten op: 2027: € 445.000, 2028: € 890.000, 2029: € 1.335.000, 2030: € 1.780.000.

14c. Wat is de totale cumulatieve lastenstijging voor inwoners tussen 2026 en 2030?
Zie het antwoord op uw vraag 4a.

14d. Hoe verhouden de extra inkomsten zich tot de tekorten in de meerjarenraming?
De extra inkomsten dempen de tekorten. Zonder de extra inkomsten nemen de tekorten in omvang toe.

Reserves, schulden en financiële weerbaarheid. Pag. 116-123 en 220.
Vraag 15.
De weerstandsratio bedraagt volgens de begroting 2,1 in 2027. De netto schuldquote stijgt van 65,0% (rekening 2025) naar 82,9% (begroting 2027), terwijl de solvabiliteit daalt van 26,0% naar 21,3%. De gekwantificeerde risico's bedragen € 9 miljoen.
15a. Hoe ontwikkelen de netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen zich tot en met 2030?
Hiertoe hebben wij het overzicht op pagina 123 uitgebreid met de jaarschijven 2028-2030. Zie de aangepaste versie van de begroting.
15b. Wat zeggen deze schuldquotes over de financiële positie van Kerkrade?
De score van de gemeente Kerkrade valt in de categorie 'minst risicovol'.
15c. Hoe ontwikkelt de solvabiliteit zich in verhouding tot de schulden tot en met 2030?
Deze blijft op basis van de begroting 2027 rond het huidige niveau en in de categorie 'neutraal'.
15d. Wat betekenen de financiële kengetallen gezamenlijk voor het risicoprofiel van de gemeente?
Het (gewogen) rapportcijfer voor de financiële kengetallen conform de methodiek van BDO is een 7,5. Verder verwijzen wij u ook graag naar de presentatie van BDO tijdens de openbare informatieavond op 27 oktober jl. De conclusie was dat de financiële positie relatief goed was, maar de speelruimte beperkt.
15e. Welke ruimte blijft binnen de beschikbare weerstandscapaciteit als de risico's gelijktijdig optreden met de tekorten in 2028–2029?
In het scenario dat álles tegelijk optreedt én de tekorten niet worden opgelost of verkleind zal de weerstandscapaciteit dalen met de omvang van de tekorten in beide jaren, oftewel bijna 6,9 miljoen. De weerstandsratio zakt dan naar 1,3 (voldoende). Aan de andere kant, als deze risico's zich al hebben voorgedaan, is het waarschijnlijk dat sommige risico-inschattingen voor de toekomst neerwaarts kunnen worden aangepast. Een wat hogere ratio dan 1,3 is daarom meer realistisch.

15f. Kan het college de ontwikkeling van de schuldpositie, rentelasten en solvabiliteit tot en met 2030 toelichten, inclusief een scenario met hogere rente?
Hiervoor verwijzen wij graag naar het overzicht uit paragraaf 4b Gemeentefinanciering en het overzicht op pagina 123. Een willekeurig scenario met een willekeurig hogere rente zegt niets. Er is een licht stijgende trend, maar de rentebewegingen zijn grillig en de rente verandert elke dag. Uit het overzicht blijken de nieuwe leningen. Momenteel (4 nov) doet de 25-jaars fixe lening ongeveer 4,1%, vorige maand lag die rond de 4,3%. Wij houden meerjarig rekening met 4,25%. Volledigheidshalve merken wij op dat wij nog steeds handelen ruim binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (pag.138/139). Dit zijn landelijk vastgestelde normen die een kader geven voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille.

15g. Hoe is het restrisico van € 1,6 miljoen voor Parkstad Limburg Stadion/Roda JC bepaald en welke beheersmaatregelen bestaan?
De uitgangspunten zijn beschreven in de risicoparagraaf en niet veranderd sinds de vorige keer dat deze vraag werd gesteld, de getallen uiteraard wel.

Als basis worden gebruikt de jaarcijfers Stadion 2025 en de verwachte uitgaven Stadion 2026, minus de vennootschapsbelasting (omdat Stadion als dit risico optreedt dan voorlopig ook geen fiscale winst zal maken), als volgt:

Uitgaven	Rekening 2025	Raming 2026	Inkomsten	Rekening 2025	Raming 2026
Rente lening gemeente*	18	0	Huuropbrengsten (ex btw)	250	250
Afschrijvingen**	118	118			
Huisvesting Belastingen gemeente en waterschap (eig.deel) 81 resp. 83 min bijdrage gemeente 65	16	18			
Verzekering	50	53			
Vennootschapsbelasting	31	33			
Diverse overige kosten en opbrengsten (accountant, fiscalist, bankkosten, bankrente, etc) en afronding	6	8			
Totaal uitgaven 'boekhouding'	**239**	**230**	**Totaal inkomsten**	**250**	**250**

Over een periode van 4 jaar wordt het risico momenteel als volgt becijferd. Wij verhogen vanaf 2027 alle ramingen van 2026 met 4,5% jaarlijks, waarmee we ook aansluiten op de voorgestelde ozb-verhoging. Dan ontstaat het volgende beeld cumulatieve beeld over 4 jaar vanaf 2027, afgerond:

Omschrijving	**€**
Doorlopende kosten eigenaar	880
Financieringsrente over gemiste aflossingen schuld gemeente	64
OZB-gebruikers niet-woningen (gemiste opbrengst voor gemeente)	277
Stelpost kosten beheer en onderhoud voorheen voor gebruiker, verlaagd niveau ivm geen gebruik	200
Onvoorzien en afronding	179
Totaal	**1.600**

De beheersmaatregel is dat dit risico voortdurend gevolgd wordt en dat bezien wordt of dit risico verder te verkleinen is. Zo werd met de nieuwe ontwikkeling op Kaalheide beoogd dit risico voor de toekomst te verkleinen en minder afhankelijk te zijn van 1 grote huurder. Over de actuele status van die laatste ontwikkeling bent u onlangs geïnformeerd.

Afnemende kwaliteit van wegen, begroting pag. 126.
Vraag 16.
De gemeente schrijft dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud, maar dat het kwaliteitsniveau van de wegen langzaam afneemt.
16a. Op welke objectieve inspectiegegevens baseert het college deze conclusie?
De gemeente laat tweejaarlijks een inspectie uitvoeren van het gehele wegennet. De resultaten van deze inspectie worden vergeleken met het vigerende beleid voor de wegen. Dit beleid is wederom gebaseerd op landelijke richtlijnen voor inspectie en onderhoud van wegen. Genoemde conclusie komt voort uit deze methodiek.

16b. Hoeveel wegen voldoen momenteel niet aan het gewenste kwaliteitsniveau?
Een weginspectie kijkt naar wegvakken en niet naar wegen. Het kan dus zijn dat een deel van een weg voldoet terwijl een deel van dezelfde weg minder is van kwaliteit. Hierdoor

kan er dus alleen procentueel aangegeven worden welk deel van het wegennet niet voldoet.

We kennen 4 kwaliteitsniveaus binnen het wegbeheer.
Niveau A: Zeer goed (staat van nieuw), geen onderhoud noodzakelijk
Niveau B: Voldoende, de komende 4-6 jaren geen onderhoud verwacht
Niveau C: Matig, binnen 1-3 jaar onderhoud te verwachten
Niveau D: Slecht, binnen 1-2 jaar onderhoud noodzakelijk.

Momenteel scoort 7,8% van het wegennet niveau D. Dit Niveau komt veelal voor in wegvakken die betrekking hebben op parkeervoorzieningen.

16c. Hoe ontwikkelt de onderhoudsbehoefte zich tot 2030?
Vanuit het onderhoudsbudget worden wegvakken met kwaliteit D dusdanig aangepakt dat deze minimaal weer kwaliteit B bereiken. Indien dit niet meer mogelijk is komt een wegvak in aanmerking voor reconstructie. Uitgaande van de huidige hoeveelheid wegvakken met kwaliteit B, gecombineerd met de ouderdom van het wegennet zal het percentage kwaliteit C toenemen. Op termijn zal hierdoor ook het percentage kwaliteit D toenemen.

Om dit percentage D effectief te blijven onderhouden zal het budget moeten stijgen.
Los daarvan zijn er externe factoren die de effectiviteit nadelig beïnvloeden. Denkt u aan gestegen kosten voor bijvoorbeeld brandstof en transport asfalt. Hierdoor kan met een Euro onderhoudsbudget minder bereikt worden dan enkele jaren geleden mogelijk was. Ook als gevolg van deze externe factoren zal het budget moeten stijgen.

16d. Welke extra kosten ontstaan als onderhoud verder moet worden uitgesteld?
Het huidige beleid gaat uit van de juiste maatregel in de juiste omvang op het juiste moment. Elk jaar dat een maatregel wordt uitgesteld neemt de omvang van de schade toe. Naarmate een wegvak slechter is zal die toename sneller zijn. Gemiddeld houdt de gemeenterekening met een toename van 10-15% per jaar dat een maatregel wordt uitgesteld. De kosten om de maatregel dan achteraf alsnog uit te voeren zullen dan ook met 10-15% per jaar stijgen.

Begroting, pag. 137–139 en 201, 202, 204 en 220.

<u>Vraag 17.</u>
De financieringsbehoefte.
De gemeente voorziet voor 2026 voorlopig in de financieringsbehoefte met daggeldleningen en wil de portefeuille in 2027 opnieuw beoordelen.
17a. Hoe groot is de actuele financieringsbehoefte?
De actuele financieringsbehoefte ligt rond € 20mln.

17b. Welke rente- en herfinancieringsrisico's bestaan bij deze strategie?
Rentestijging is een risico. Dit wordt gemonitord. Wij voldoen nog steeds in ruime mate aan de normen die daarvoor gelden (kasgeldlimiet, renterisiconorm), zie ook pagina 138/139.

17c. Welke criteria bepalen wanneer wordt overgestapt naar langlopende financiering?
De Wet financiering decentrale overheden (Fido) bepaalt dat indien de kasgeldlimiet drie achtereenvolgende kwartelen overschreden is, er gekeken moet worden naar (gedeeltelijke) langlopende financiering.

17d. Wat is het resultaat (ook als getal) als in plaats met daggeldleningen met langlopende leningen was gewerkt?
Het echte effect van een dergelijke theoretische berekening is afhankelijk van exacte lening bedragen en ingangsdata, die in het geval van langlopende leningen altijd zullen verschillen van de daggeldfinanciering. Deze berekening is niet te maken. In het algemeen zouden de rentelasten aanzienlijk hoger zijn indien er meer financiering plaats vindt tegen een hoger (langlopend) rentepercentage.

Berekening van de kasgeldlimiet.
De Begroting noemt voor 2027 een begrotingstotaal van € 228,411 miljoen, een percentage van 8,5% en een kasgeldlimiet van € 18,888 miljoen. Het genoemde bedrag volgt niet uit de vermelde berekening.
17e. Hoe is de kasgeldlimiet van € 18,888 miljoen berekend?
De berekening was deels gebaseerd op een eerdere conceptversie en daarmee niet correct. Inmiddels is de begroting hierop aangepast. De correcte bedragen zijn: begrotingsomvang € 236,556 mln, kasgeldlimiet € 20,107 mln.

17f. Welke kasgeldlimiet gebruikt de gemeente bij de kwartaaltoets?
De kasgeldlimiet uit de begroting van het betreffende jaar, zoals voorgeschreven.

Berekening van het structurele begrotingssaldo.
Op pagina 201 staat voor 2027 een resultaat van 29, inclusief de reservemutatie van −577. Op pagina 204 wordt opnieuw van 29 uitgegaan en daarna nogmaals −577 verwerkt (bedragen × € 1.000). Daardoor lijken de resultaten niet aan te sluiten.
17g. Waarom wordt de reservemutatie op pagina 204 opnieuw verwerkt?
Pagina 201 ziet op de totale lasten en baten per taakveld. Pagina 203/204 geven een ander inzicht (structureel/incidenteel), maar wel gebaseerd op dezelfde getallen.

17h. Wat zijn de juiste structurele begrotingssaldi voor 2027 tot en met 2030?
De bedragen op pagina 203/204 zijn correct.

De ontwikkeling van de balans.
De geprognosticeerde balans laat sterke veranderingen zien in het langlopende vreemde vermogen en de vlottende passiva tussen 2026 en 2030.
17i. Welke concrete transacties en financieringsbehoeften verklaren deze ontwikkeling?
De opgenomen balans was niet correct. Inmiddels is de correcte balans opgenomen. Deze sluit dan ook weer aan bij de toelichtingen in paragraaf 4b waar de financiering wordt toegelicht.

17j. Waarom nemen de vlottende passiva in de raming toe tot circa € 126,8 miljoen in 2030? Zie ook het antwoord op vraag 17i. De vlottende passiva geven nu een stabiel beeld.

17k. Wat zijn de gevolgen voor de liquiditeit en de toekomstige rentelasten?
De bij de financieringsbehoefte verwachte rentelasten zijn reeds gebudgetteerd. De verwachte liquiditeit vertoont een stabiel verloop.
Pag. 139.

Debiteur / categorie	Raming begin 2027	Aandeel
Holding Stadion BV	€ 18,068 mln.	58,11%
Stichting Skool (HMB)	€ 3,038 mln.	9,77%
Zonnepanelenproject	€ 3,213 mln.	10,33%
Vordering Enexis	€ 2,390 mln.	7,69%

Energie- en klimaatfonds	€ 1,933 mln.	6,22%
Startersleningen	€ 1,968 mln.	6,33%
Overige leningen	€ 0,485 mln.	1,55%
Totaal	€ 31,095 mln.	100%

Vraag 18.

18a. Wij verzoeken om een afzonderlijk overzicht per lening met de oorspronkelijke hoofdsom, actuele boekwaarde, resterende looptijd, jaarlijkse aflossingen, zekerheden en eventuele achterstanden. Een totaalbedrag alleen is onvoldoende om de kredietrisico's goed te kunnen beoordelen.

Het gaat hier om vele honderden leningen, voor een groot deel ook aan burgers. Een samenvattend overzicht is als volgt (het plaatje valt wat klein uit, excuus daarvoor, maar is bij digitaal bekijken eenvoudig te vergroten).

vaste activa	indeling activa	omschrijving	toelichting omschrijving	looptijd 2026	krediet primair	boekwaarde 1.1.2026	afl. comm. 2025	aflossing 2026	boekwaarde 31.12.2026
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Attero	Deelneming	nvt	25.551,40	25.551,40	0,00		25.551,40
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Rentedragende lening	Rentedragende lening brouwerij Rolduc	2	80.000,00	14.978,07	65.021,93	13.613,15	1.364,92
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening	renteloze lening carnavalsvereniging Burgerlust	8	30.000,00	16.000,00	14.000,00	2.000,00	14.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Energie- en klimaatfonds	Lening Energie- en klimaatfonds, eerste tranche	nvt	2.000.000,00	1.407.179,75	413.535,75	148.961,39	1.258.218,36
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Energie- en klimaatfonds	Lening Energie- en klimaatfonds, tweede tranche	nvt	1.033.000,00	762.243,39	194.749,10	87.568,41	674.674,98
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Enexis Holding N.V.	Deelneming Vennootschap	nvt	2.390.064,00	2.390.064,00	0,00		2.390.064,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Rentedragende lening	Lening St. Elisabeth Stift	15	50.000,00	37.500,00	12.500,00	2.500,00	35.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening	renteloze lening LHC	7	50.000,00	23.333,36	26.666,64	3.333,33	20.000,03
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening	renteloze lening rktsv Terwinselen	8	45.000,00	18.000,00	27.000,00	2.250,00	15.750,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening	renteloze lening FC Kerkrade-West	4	45.000,00	12.000,00	33.000,00	3.000,00	9.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening	renteloze lening TCK'54	11	18.800,00	13.776,40	5.009,60	1.252,40	12.524,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening	renteloze lening KVC Oranje	13	30.000,00	18.000,00	12.000,00	10.000,00	8.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening	renteloze lening TCK'54	7	36.800,00	32.195,62	4.599,38	4.599,38	27.596,24
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Holding Stadion BV	Lening Holding Stadion BV, kredietgarantie	nvt	12.486.000,00	10.200.000,00	2.286.136,22	132.000,00	10.068.000,00
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Holding Stadion BV	Lening Holding Stadion BV	nvt	2.500.000,00	2.500.000,00	0,00		2.500.000,00
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Holding Stadion BV	Lening Holding Stadion BV	nvt	2.000.000,00	2.000.000,00	0,00		2.000.000,00
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Holding Stadion BV	Lening Holding Stadion BV	nvt	800.000,00	800.000,00	0,00		800.000,00
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Holding Stadion BV	Lening Holding Stadion BV	nvt	500.000,00	500.000,00	0,00		500.000,00
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Holding Stadion BV	Lening Holding Stadion BV, aanvullend	nvt	1.600.000,00	1.600.000,00	0,00		1.600.000,00
Financiële vaste activa	Leningen aan deelnemingen	Holding Stadion BV	Lening Holding Stadion BV	nvt	600.000,00	600.000,00	0,00		600.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Startersleningen	Startersleningen	nvt	500.000,00	140.775,70	376.030,49	172.859,11	-32.083,41
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Startersleningen	Startersleningen	nvt	500.000,00	500.000,00	0,00		500.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Startersleningen	Startersleningen	nvt	1.500.000,00	500.000,00	0,00		1.500.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Onderwijs	Lening HMB	14	1.800.000,00	1.358.333,33	141.666,67	100.000,00	1.258.333,33
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Onderwijs	Lening HMB 2e tranche	19	700.000,00	683.113,56	16.886,44	16.886,44	666.227,12
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Onderwijs	Lening St. Eurlade, beeldes standbeeld nieuwe school HMB	nvt	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Onderwijs	Lening HMB 3e tranche	19	100.000,00	399.122,81	877,19	877,19	398.245,62
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Onderwijs	Lening HMB 4e tranche	19	700.000,00	0,00	0,00	0,00	700.000,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening, achtergesteld	gemeenschappelijk orgaan	nvt	261.581,00	24.377,00	148.623,00		24.377,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Renteloze lening, achtergesteld	gemeenschappelijk orgaan	nvt	118.581,00	66.727,00	0,00		66.727,00
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Rentedragende lening	lening Woonwijzerwinkel 1e term.	nvt	66.000,00	225.501,81	0,00		225.501,81
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Zonnepanelenproject	Zonnepanelenproject Parkstad Limburg, eerste tranche	nvt	3.900.000,00	1.760.258,35	2.691.072,17	345.811,81	1.422.192,46
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Zonnepanelenproject	Zonnepanelenproject Parkstad Limburg, tweede tranche	nvt	3.273.000,00	1.894.583,08	1.383.067,82	248.824,13	1.650.782,87
Financiële vaste activa	Overige langlopende leningen	Zonnepanelenproject	Zonnepanelenproject Parkstad Limburg, tweede tranche add.	nvt	1.950.000,00	157.945,66	64.615,81	18.711,60	139.589,68
					41.704.313,40	30.696.560,29	7.917.658,21	1.315.048,34	31.094.637,41

Korte toelichting:

- Lening Attero: hier staat nog de even grote 'voorziening verkoop aandelen' tegenover conform het advies aan alle aandeelhouders destijds. Dus geen risico.
- Lening brouwerij Rolduc: hier staan zekerheden tegenover.
- Energie en klimaatfonds: dit betreft momenteel 320 leningen aan burgers, met een restlooptijd van 11-14 jaar. Er is momenteel 1 lening in handen van een deurwaarder gesteld. Meer informatie is nog opgenomen in de raadsstukken destijds.
- Lening Enexis: aflossingsvrij en onbepaalde looptijd, verstrekt door aandeelhouders mede in het kader van het mogelijk maken van de enorme transitie-opgave. Enexis heeft nog steeds een goede kredietrating. Zie verder ook de raadsstukken van destijds.
- Lening Stift: hier staan deels zekerheden tegenover
- Leningen diverse verenigingen: hier staan deels zekerheden tegenover, in het kader van het raadsbesluit huisvesting verenigingen zal bij een aantal verenigingen de restschuld worden kwijtgescholden ten laste van het door de raad beschikbaar gestelde bedrag (financieel nog te verwerken). Een raadsinformatiebrief en informatieverstrekking naar de betreffende verenigingen zal op korte termijn volgen.
- Lening Holding Stadion: Dit dossier is genoegzaam bekend. Gemeente heeft hypotheekrecht als zekerheid en huurbetalingen door Roda gebeuren op basis van een cessie van de mediagelden.
- Startersleningen: Momenteel zijn er 404 startersleningen verstrekt, de eerste in 2008. Looptijd 30 jaar. Begin oktober zijn er 11 leningen met een achterstand. De gemeente loopt geen financieel risico bij de startersregeling, omdat de leningen worden afgesloten met Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Dit betekent dat in geval van verliesdeclaratie bij

verkoop van een woning, de Stichting Waarborgfonds Eigen Woning 90% en SVn de resterende 10% voor haar rekening neemt.
- HMB/Stichting Skool: leningen zijn bij raadsbesluit verstrekt. Voorwaarden en kanttekeningen/risico's zijn destijds benoemd. De ontwikkeling van de leerlingenaantallen is een cruciale factor. Lening is inmiddels een achtergestelde lening.
- Renteloze achtergestelde lening: 2 leningen in 2004 resp. in 2007 verstrekt in relatie tot schuldhulpverlening. Raadsbesluit 2004 om toe te treden tot de destijds nieuwe GR Sociale Kredietverlening en schuldhulpverlening in Limburg en bijdrage te doen in het risicovermogen van deze GR, in 2007 verhoogd. Door achterstelling weinig zekerheid.
- Zonnepanelen project Parkstad: Uitvoering door de Stadsregio. Het gaat om 1148 adressen waarop een lening is afgegeven. Regeling is inmiddels gesloten. Volta draagt het volledige debiteurenrisico, en past bij eventuele betalingsachterstanden zelf bij. Als Volta failliet zou gaan dan vervalt uiteraard die specifieke zekerheid. In de raadsstukken destijds is meer informatie opgenomen.

18b. Naar onze mening is het zinvol om een dergelijk overzicht, als bijlage bij de begroting op te nemen. Zoals we ook doen bij de langlopende leningen pag. 234. Kan het college dit overzicht toevoegen vanaf 2027?
Met de voormalige werkgroep Begroting zijn destijds afspraken gemaakt over de inhoud van de begroting. Die waren er destijds ook op gericht om het boekwerk minder omvangrijk te maken. In dit geval betreft het vrij gedetailleerde informatie. Als de raad dit wenst, kan dergelijke informatie worden toegevoegd. Het college vraagt zich echter af of het steeds 'standaard' maar uitbreiden van de begroting (en jaarstukken die de begroting volgen) met dergelijke detailinformatie in lijn is met de met de raad gemaakte afspraken over de inhoud en of dit optimaal bijdraagt aan de beoogde rol van de raad.

Leningen, begroting, pag. 137–139, 140 en 220-234.
De gemeente meldt dat de in 2023 aangetrokken langlopende leningen in de financieringsbehoefte tot 2026 voorzagen. In 2026 wordt voorlopig gebruikgemaakt van daggeldleningen, die doorgaans goedkoper zijn dan langlopende financiering, maar gevoeliger kunnen zijn voor renteveranderingen. De gemeente wil de financieringsportefeuille in het voorjaar van 2027 opnieuw beoordelen.

Vraag 19.
19a. Waarom worden er daggeldleningen, die zijn goedkoper maar ook gevoeliger voor rentestijgingen, gebruikt om langlopende verplichtingen te financieren?
Daggeldfinanciering vangt kortlopende behoeftes op. Zodra er sprake is van een meer structurele behoefte wordt overgegaan tot financiering met langlopende leningen. Hierbij volgen wij de geldende regels van de wet en de provinciale toezichthouder.

19b. Kan het college de daggeldlening apart vermelden bij de staat van (langlopende) leningen, zodat een compleet beeld ontstaat van de omvang van de geleende leningen?
De daggeldfinanciering fluctueert letterlijk per dag en is niet te voorspellen. Het is niet mogelijk een dergelijk overzicht op te nemen in de begroting.

19c. Kan het college, voor de beoordeling van de (toekomstige) financieringspositie de prognose, met duidelijke vermelding dat het een prognose betreft, ook als apart onderdeel opnemen bij de staat van leningen? Het betreft tenslotte de begroting.
Voor de toekomstige financiering verwijzen wij u graag naar paragraaf 4b. Daar zijn nieuwe leningen opgenomen.

19d. Is het mogelijk om de verwachte financieringsbehoefte, de geplande aflossingen en de ontwikkeling van de vlottende passiva in één meerjarig overzicht te doen toekomen?
Hiervoor verwijzen wij graag naar paragraaf 4b en de (aangepaste) geprognosticeerde balans op pagina 220.

19e. Kunt u de aansluiting verstrekken of toelichten tussen de financieringstabel op pagina 140, de geprognosticeerde balans op pagina 220 en de staat van langlopende leningen op pagina 234?
Inmiddels sluiten de bedragen uit de balans aan bij de specificaties.

19f. En kunt u daarbij verklaren waarom de bedragen voor de langlopende schuld en de jaarlijkse aflossingen van elkaar afwijken? We begrijpen dat de staat langlopende leningen de huidige leningen betreffen zonder de in de begroting genoemde toekomstige leningen. De leningenportefeuille op pag. 140 telt op tot €139 miljoen in 2030, terwijl in de geprognotiseerde balans op pag. 220 een Vreemd lang vermogen is opgenomen van €95 miljoen.
Zie eerdere beantwoording. Intussen sluit e.e.a. aan.

De stijging van de personeelskostenbegroting, pag. 149.
Vraag 20.
De salariskosten stijgen volgens de begroting van € 49,061 miljoen in 2027 naar € 55,141 miljoen in 2030.
20a. Hoeveel van deze stijging komt door cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen, en hoeveel door uitbreiding van de formatie?
20b. Hoe ontwikkelen de formatie, de feitelijke bezetting en het aantal vacatures zich?
20c. Hoeveel bedraagt de externe inhuur per jaar en welke functies of taken betreffen dit?
20d. Welke concrete maatregelen moeten voorkomen, dat opnieuw een tekort op de loonsom ontstaat?
20a. De in de begroting opgenomen salarisstijging is enkel en alleen de verhoging (en de doorwerking ervan) van de CAO stijgingen.

20b. De ontwikkeling in formatie en bezetting is hiervoor in het overzicht weergegeven. Over de jaren 2026 en 2027 kunnen nog geen harde cijfers gegeven worden; die blijken straks bij het opmaken van de jaarrekening 2026 en 2027.

20c. Externe inhuur is in hetzelfde overzicht weergegeven. Onderscheid moet worden gemaakt in de jaarlijks in te schatten kosten die in de begroting worden weergegeven en de daadwerkelijk kosten die terugkomen in de jaarrekening. De jaarlijkse kosten betreffen grotendeels de detacheringen vanuit WSP (buitendienst en andere ondersteunende functies). De inhuur die niet van te voren is in te schatten, betreft met name inhuur vanwege projecten die in alle domeinen plaatsvinden.

20d. In grote lijnen hanteren we vijf maatregelen.
Het beheer van loonsom en formatie, zowel voor eigen personeel als inhuur, zal volledig geautomatiseerd worden. Dashboards bieden realtime inzicht in de belangrijkste KPI's, waardoor P&O en directie snel kunnen bijsturen. Herinvulling van vacatures die ontstaan door de pensionering van medewerkers of anderszins worden kritisch beoordeeld. Monitoring van de maatregelen vindt centraal plaats volgens strakke kaders.

Beheersing van de bedrijfsvoeringskosten.
De totale bedrijfsvoeringkosten stijgen van € 61,344 miljoen in 2027 naar € 66,946 miljoen in 2030.
20e. Welke onderdelen verklaren de grootste stijging?
De salarissen verklaren het grootste deel van deze stijging. Zie ook vraag 20.

20f. Welke doelmatigheidsmaatregelen zijn onderzocht?
Er is voortdurend aandacht voor doelmatigheid in de verschillende processen. Zie hiervoor ook het antwoord op vraag 10 van de fractie van Ons Kerkrade.

20g. Hoe rapporteert het college tussentijds over afwijkingen van de personeels- en bedrijfsvoeringkosten, begroting, pagina 22 en 111?
In algemene zin wordt in de BURAP verslag gedaan van de stand van zaken, er vindt geen specifieke rapportage op dit onderdeel plaats.

Verschillende standen van de reserve grondexploitatie OBK, begroting pag. 189 en 223–224.
Vraag 21.
Op pag. 189 staat voor eind 2027 een reserve grondexploitatie OBK van 3.396, terwijl op pag. 223 voor dezelfde datum 3.894 wordt vermeld (bedragen × € 1.000). Deze bedragen sluiten niet op elkaar aan.
21a. Wat verklaart het verschil tussen deze reservestanden?
Het bedrag van € 3.396 zoals dat is weergegeven op blz. 189 is gebaseerd op de meest actuele inzichten met betrekking tot de grondexploitaties. Maar er is nog onvoldoende zekerheid over de resultaten uit de grondexploitatie, omdat uitgegaan wordt van grove inschattingen (worstcase). Daarom zijn de resultaten nog niet doorvertaald in de begroting. Pas als er voldoende zekerheid is worden de bedragen bijgesteld.

21b. Kunt u het reserveverloop over 2026 tot en met 2030 in één aansluitend overzicht weergeven?
Nee. Eén aansluitend overzicht kan worden gegeven als er voldoende zekerheid is over de grove inschattingen en als de bedragen op basis daarvan zijn bijgesteld. Dit is een doorlopend proces. In de jaarrekening 2026 zal weer een geactualiseerd overzicht worden opgenomen.

EMU-saldo, pag. 235.
Vraag 22.
22a. Hoe verhouden het exploitatiesaldo en de investeringen zich tot het EMU-saldo?
22b. Wat zegt het EMU-saldo over de financiële ontwikkeling van Kerkrade in 2027–2030?
Het overzicht laat zien dat aanvullende financiering nodig is vanaf 2027. Dit sluit aan bij het overzicht van de leningenportefeuille op pagina 140.

Begroting Kerkrade 2027 in relatie met benchmark Financiële Prestatie Nederlandse Gemeenten. landelijke vergelijking financiële positie Kerkrade naar aanleiding van begroting Kerkrade 2027 in relatie tot het onderzoek.
In de meest recente BDO-Benchmark Nederlandse Gemeenten 2026 staat Kerkrade op plaats 121 van de 134 gemeenten met 25.000–50.000 inwoners, met een rapportcijfer 7,0. De benchmark beoordeelt de financiële positie aan de hand van financiële kengetallen en meerjarige begrotingsresultaten.
Vraag 23.
23a. Welke financiële kengetallen en begrotingsontwikkelingen verklaren de positie van Kerkrade in deze benchmark?
Dat betreft de kengetallen uit het overzicht op pagina 123.

23b. Hoe verhoudt Kerkrade zich op de afzonderlijke kengetallen tot vergelijkbare gemeenten, in het bijzonder wat betreft solvabiliteit, netto schuldquote en structurele exploitatieruimte?
Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij graag naar de presentatie van BDO tijdens de openbare informatieavond op 27 oktober jl.
Opgemerkt wordt dat niet alle gemeenten in die grootteklasse ook dezelfde sociaal-economische structuur hebben.

23c. Welke gevolgen hebben de in de begroting 2027–2030 opgenomen nieuwe leningen met een totaal van €72 miljoen, aflossingen en investeringen voor deze kengetallen? Graag een beargumenteerde inschatting.
Wij hebben deze berekening gemaakt en een meerjarig inzicht toegevoegd aan het overzicht op pagina 123 van de nieuwe versie van de begroting.

23d. Kan worden aangeven welke maatregelen nodig zijn om de financiële positie structureel te verbeteren?
De huidige score van de financiële kengetallen, gebaseerd op de BDO methodiek geeft een rapportcijfer 7,5. Verdere verbetering van deze score kan niet los gezien worden van de plannen en opgaven en is doorgaans ook geen doel op zich.

Vragen Productentabel 2027
Pag. 20–22.
Vraag 24.
24a. Welke bedragen zijn per jaar opgenomen voor de posten die betrekking hebben op het Parkstad Limburg Stadion (PLS) en kosten ten behoeve van Roda? Denk hierbij ook aan de rente over de lening van €18 miljoen, waar vinden we die terug?
In relatie tot dit onderwerp heeft u al eerder vragen gesteld. Wij verwijzen u dan ook deels naar eerdere antwoorden.
Samenvattend en als kort antwoord op uw vragen nog het volgende.
Ten behoeve van Roda zijn geen kosten opgenomen.
De meerjarige bijdragen aan Stadion voor eigenaarslasten (waaronder eigenaarsonderhoud) zijn opgenomen 9520131 (€ 65.000) en 9520133 (€ 54.900). Deze bedragen zijn ook vermeld in de paragraaf verbonden partijen van de begroting (pagina 151).
Zoals bekend daalde de begrote rente die Stadion moest betalen aan gemeente jaarlijks met € 20.000 en is vanaf 2026 € 0. Die zijn dus niet meer begroot.
Vanuit bijvoorbeeld vastgoedbeheer, administratie en directievoering is in verband met de eigenaarsrol nog sprake van personele inzet voor Stadion, dit wordt niet afzonderlijk geregistreerd.

24b. Hoe zijn deze bedragen opgebouwd? (denk onder andere aan afschrijvingen, rente, subsidies, personeelskosten en overige kosten)
Zie het antwoord op vraag 24a

24c. Welke jaarlijkse bijdragen aan Roda en/of het PLS zijn begroot en hoe ontwikkelen die zich van 2027 tot en met 2030?
Zie het antwoord op vraag 24a, de bedragen zijn meerjarig hetzelfde.

24d. Welke uitgaven aan Roda en/of het PLS zijn rechtstreeks zichtbaar in de productentabel en welke mogelijke financiële verplichtingen staan elders in de begroting? Graag aangeven waar.
Zie het antwoord op vraag 24a.

Pag. 21 en 64.
Gratis sporten voor kinderen:
In programma 5, Sport, cultuur en recreatie, staat onder het kopje ‘Gratis sporten voor kinderen’:

- Voor 2027 én 2028 is jaarlijks € 250.000 aan lasten geraamd.
- Het bedrag is bedoeld voor kinderen van 5 tot 16 jaar.
- De begroting noemt een bijdrage van € 100 per kind om deelname aan sport en cultuur te stimuleren en Kerkraadse verenigingen te ondersteunen.

Op pagina 64 staat bovendien dat de gemeente de bijdrage van € 100 voor kinderen en jongeren van 5 tot 16 jaar invoert voor sport en cultuur.
De gemeente heeft dit ook in haar bericht van 20 oktober 2026 over de begroting herhaald: jaarlijks € 100 voor ieder kind van 5 tot en met 15 jaar.
Productentabel.
In de productentabel hebben we geen afzonderlijk herkenbare kostenplaats gevonden die expliciet '€ 100 per kind' of 'gratis sporten voor kinderen' heet. De beleidsbegroting noemt de regeling en het bedrag dus duidelijker dan de productentabel.

Vraag 25.
25a. Om de begroting volledig te kunnen beoordelen , moet duidelijk zijn op welke kostenplaats en kostensoort die € 250.000 is geboekt en hoe de uitvoering wordt georganiseerd? S.v.p. aangeven.
Sport, armoede en maatschappelijke effecten, begroting pag. 20 en 204–205.

Voor 2027 en 2028 wordt jaarlijks € 250.000 geraamd voor een bijdrage van € 100 aan sport en cultuur voor kinderen van 5–16 jaar. Voor Koersvast wordt in 2027 € 185.000 incidenteel geraamd.

25b. Hoeveel kinderen verwacht het college daadwerkelijk te bereiken met de sport- en cultuurbijdrage en hoe wordt niet-gebruik voorkomen?
Momenteel wordt gewerkt aan een plan, waarbij we zorgvuldig te werk gaan om het doel en de inzet van middelen te verenigen. Er kan nog geen concrete invulling van dit plan gedeeld worden. Het bereiken van de doelgroep wordt een van de kernonderdelen van het plan. Het uitgangspunt is uiteraard om zo veel mogelijk kinderen te bereiken. Echter, om hier concreet antwoord op te geven, zijn we afhankelijk van het uiteindelijke plan en de daarin opgenomen indicatoren.

25c. Welke meetbare resultaten worden met Koersvast in 2027 nagestreefd en hoe wordt hierover gerapporteerd?
Het beleidsplan benoemt de resultaatgebieden en de wijze waarop de voortgang wordt gemonitord, maar bevat niet voor alle doelstellingen concrete, gekwantificeerde eindtargets voor 2027. De monitoring is daarom gericht op het volgen van de ontwikkeling aan de hand van beschikbare indicatoren en gegevens.

25d. Welke continuïteit is voorzien voor deze regelingen na afloop van de genoemde incidentele middelen? Het coalitieakkoord 2026–2030 belooft € 100 per kind per jaar voor sport, cultuur en muziek. De begroting 2027 noemt echter alleen een jaarlijkse raming van € 250.000 voor 2027 en 2028. In de passage over deze regeling worden 2029 en 2030 niet genoemd.
In de basis van het plan wordt ook de financiële component meegenomen. Zodra dit er concreet ligt, zal dit uiteraard met de raad worden gedeeld en waar nodig voor besluitvorming worden voorgelegd. Vooralsnog kunnen we dan ook geen inzicht geven in continuïteit en de daaraan gekoppelde financiering.

25e. Stopt de regeling na 2028? Zo nee, waar zijn de bedragen voor 2029 en 2030 in de begroting opgenomen?
Zie antwoord op vraag 25d.

Samenloop en feitelijke begunstigden van de bijdrage van € 100 per kind.
De gemeente wil voor sport en cultuur jaarlijks € 100 per kind beschikbaar stellen. Uit de stukken blijkt niet duidelijk of kinderen die al steun krijgen via bestaande regelingen hierdoor daadwerkelijk extra ondersteuning ontvangen.
25f. Wordt deze bijdrage aanvullend verstrekt op ondersteuning via Stichting Leergeld, het Jeugdfonds Sport & Cultuur en de SCA-regeling, of wordt zij daarmee verrekend?

Aan de subsidierelatie met Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur verandert vooralsnog niets. Dit wordt dan ook gezien als een aanvullende voorziening.

25g. Wie profiteert in de praktijk financieel van de nieuwe bijdrage?
Het uitgangspunt is dat ieder kind in Kerkrade gebruik kan maken van en baat heeft bij deze bijdrage.

Kaderstellende functie van de raad:
25h. Op grond van welk raadsbesluit, beleidskader en financieel autorisatiebesluit wordt de bijdrage van € 100 per kind voor sport en cultuur ingevoerd? De regeling is niet afzonderlijk door de raad vastgesteld: Wanneer wordt dit aan de raad voorgelegd?
Zodra er een concreet plan is, zal dit uiteraard met de raad worden gedeeld en waar nodig voor besluitvorming worden voorgelegd.

Vraag 26.
Zijn er nog andere zaken in de begroting opgenomen die de kaderstellende functie van de raad raken en nog niet zijn voorgelegd aan de raad? Zo ja, welke?
De diverse actuele ontwikkelingen en voorgestelde financiële mutaties op basis van huidige inzichten zijn toegelicht. Deels hebben wij zelf al aangegeven dat u tezijnertijd nog separate voorstellen zult krijgen. Dus voorzover wij dat kunnen beoordelen is dat niet het geval.

Vragen Fractie CDA

Hoofdstuk 0 – Bestuur en ondersteuning
Pagina 16

Vraag 1. Hoe groot is het resterende centrale participatiebudget in 2027 en welk deel daarvan is al verplicht? En hoe worden de vaste kosten in de toekomst gedekt?
Het resterende centrale participatiebudget in 2027 zal ongeveer 45.000 euro zijn. Het deel wat hiervan verplicht is ligt tussen de 10.000 en 15.000 euro. In de toekomst zullen deze vaste kosten gedekt worden door het budget van communicatie & marketing.

Pagina 16
Vraag 2. Klopt het dat initiatieven van buurtverenigingen en bewonersinitiatieven bekostigd worden vanuit de vakafdelingen? En zo neen, hoe wordt er dan mee om gegaan?
Ja, dit klopt. Het beleid is dat de vakafdelingen dit zelf bekostigen. Zolang er nog centraal participatiebudget is kan er incidenteel worden ondersteund. Ook kunnen bewonersinitiatieven op andere manieren worden bekostigd zoals bijvoorbeeld gemeentelijk wijkbudget, regionale Sociale Wifi of provinciale Leefbaarheidsfonds.

Pagina 20
Vraag 3a.Graag ontvangen wij het volledige collegeprogramma met de doelenagenda waarop de jaarlijkse bijdrage van € 350.000 gebaseerd is.
Wij verwijzen voor de beantwoording naar het antwoord op vraag 0.1 van fractie PRO Kerkrade.

3b. Waarom wordt er pas in 2030 1,1 miljoen gereserveerd voor onderwijshuisvesting en kan daar niet nu al gespreid mee begonnen worden?
Zie het antwoord op vraag 0.2 van fractie Pro Kerkrade.

Pagina 21
Vraag 4. De kosten voor ICT lopen op met ruim 55% van 2026 tot 2030. Welke exacte opbrengsten zoals efficiency verwacht men en op welke termijn?

De genoemde bedragen van €328.000 in 2026 en €510.000 in 2030 betreffen de aanvullende budgettaire opgave voor ICT, niet de totale gemeentelijke ICT-uitgaven. Deze aanvullende opgave neemt met circa 55,5% toe. De stijging wordt mede veroorzaakt door jaarlijkse indexaties, hogere softwarelicentiekosten en hogere energie- en exploitatiekosten die doorwerken in leverancierstarieven. Daarnaast spelen het aantal gebruikers en het toenemende gebruik van digitale voorzieningen een rol. Een deel van de hogere uitgaven is noodzakelijk om bestaande dienstverlening, veiligheid en continuïteit te behouden. De verwachte opbrengsten van onze inzet zijn breder dan directe kostenbesparingen. Wij versterken de regie op ICT door strakkere sturing op SLA's en leveranciersprestaties, samenwerking met andere gemeenten en overheidspartijen en verdere ontwikkeling van de informatiearchitectuur. Daarbij sluiten wij aan op de Nederlandse Digitaliseringsstrategie en Common Ground. Dit moet op middellange en lange termijn bijdragen aan een betrouwbaardere en wendbaardere informatievoorziening en meer waarde uit de beschikbare middelen.
Daarnaast verbeteren wij werkprocessen. Daarbij wordt eerst beoordeeld of stappen eenvoudiger kunnen of kunnen vervallen. Dat kan ook zonder verdere digitalisering. Waar technologie meerwaarde heeft, werken wij onder meer aan geautomatiseerde factuurverwerking en onderzoeken wij AI-ondersteuning bij documentregistratie, informatie zoeken en gespreksverslaglegging. Binnen Kerkrade loopt een SafeGPT-pilot.
Ook breiden wij digitale aanvraagmogelijkheden voor inwoners en ondernemers uit, mede in het kader van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Daarnaast wordt gewerkt

aan een AI-chatbot voor de gemeentelijke website. Hiermee vergroten wij de toegankelijkheid van onze dienstverlening. Een eventuele vermindering van balie- en telefooncontacten moet uit gebruiksgegevens blijken.
Met de Open Universiteit werken wij binnen het traject Agentic Shift aan de gevolgen van AI voor werkzaamheden, vaardigheden en strategische personeelsplanning.
De opbrengsten bestaan daarmee uit minder administratieve handelingen, kortere verwerkingstijden, betere toegankelijkheid en kwaliteit en een beter beheersbare informatievoorziening. De verdere invoering vraagt eerst investeringen in onder meer inrichting, opleiding, toetsing en beheer. De begroting bevat nog geen gekwantificeerde efficiencyopbrengsten en realisatietermijnen per AI-toepassing. Daarom kunnen wij nog geen exact financieel rendement noemen. Tijdwinst betekent bovendien niet automatisch een lagere loonsom: deze kan ook worden benut voor extra werkzaamheden en betere dienstverlening.

Pagina 22
Vraag 5. Vanaf 2027 is het voornemen om verschillende belastingen en leges met 3% extra te verhogen bovenop eerder vastgestelde indexering van 1.5%.
Hoe verhoudt de OZB in Kerkrade zich t.a.v. andere Parkstad gemeenten
Voor dit inzicht verwijzen wij graag naar het overzicht lokale woonlasten op pagina 115. Hoe zich dit naar de toekomst ontwikkelt is nog niet te zeggen.

Pagina 23

Vraag 6. De huidige CAO voor gemeenten loopt tot 1 april 2027, vanaf 1 januari 2027 is 1,25% loonsverhoging. Is er rekening gehouden met verdere stijging van lonen, welk percentage loonsverhoging verwacht men de komende jaren?
De huidige cao loopt tot 1 april 2027. Hiermee is rekening gehouden in de begroting. Verder is geanticipeerd op een stijging van de loonsom als gevolg van toekomstige cao's. Wij gaan uit van een jaarlijkse stijging conform de indicator 'loonvoet sector overheid' (peil septembercirculaire 2026). Het gaat dan voor 2027 op jaarbasis om 4,2% (naar rato gelet op afloopdatum huidige cao), 4,0% voor 2028, 3,6% voor 2029 en 3,5% voor 2030. Daarmee is voor toekomstige CAO's vanaf 1 april 2027 beschikbaar een bedrag van circa € 1,6 mln. in 2027 oplopend naar circa € 8,0 mln. in 2030.

Vraag 7. We zien geen bedrag gereserveerd voor professionalisering van de huidige formatie. Hoe wordt dit gefinancierd?
Als onder professionalisering van de huidige formatie bedoeld wordt de investering in de ontwikkeling van medewerkers, dan zijn deze terug te vinden in verschillende onderdelen. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst van 4 november 2026 hebben wij uitvoerig toegelicht hoe en met welke instrumenten de professionalisering en ontwikkeling van de organisatie wordt vormgegeven.

Vraag 8. De RVU regeling wordt aangeboden, wordt dit met een bepaalde reden gedaan om afvloeiing te versnellen? Welke consequenties heeft dit voor de formatie?
De RVU-regeling is een regeling die in de cao staat. De regeling maakt het voor medewerkers mogelijk om maximaal drie voor de AOW-gerechtigde leeftijd te stoppen met werken. Sinds 2026 zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen, strenger geworden. We hebben in beeld gebracht welke medewerkers nog gebruik zouden kunnen maken. De verwachting is dat niemand dat gaat doen. De reeds ingegane RVU-uitkeringen lopen in 2029 af. Er zijn geen consequenties voor de formatie.

Pagina 26
Vraag 9. De volledige instroom in 2025 12,1% en uitstroom 5,8%, wat is de reden hiervan? De tendens zien we ook in de voorafgaande jaren. Blijft deze tendens voor de komende jaren?

Per saldo is de gemeentelijke organisatie gegroeid. Dat komt vanwege wettelijke taken, overheveling van rijkstaken, intensivering van bedrijfsvoering en de politiek-bestuurlijke ambities. Het klopt dat dit in lijn is met de tendens van de afgelopen jaren; weliswaar in 2026 minder sterk. We weten niet wat de tendens voor de komende jaren zal zijn. We zien wel dat we niet verschillen van de andere gemeenten in Nederland. De cijfers van de Personeelsmonitor (cijfers over afgelopen jaren) en de cijfers van de Vacaturemonitor (cijfers van langer dan een half jaar geleden) van het A&O fonds Gemeenten zijn voor ons graadmeters.

Vraag 10. Wat verklaart de stijging van het aantal baliecontacten van 21.890 naar 50.951? Is sprake van een gewijzigde registratie?
In de aantallen zie je een fikse stijging en dit heeft inderdaad te maken met een betere registratie van de contacten aan de (receptie-)balie.
N.a.v. eerdere vragen vanuit het college over het feit dat wij alleen op afspraak werken en of onze burgers ons nog laagdrempelig weten te vinden, is deze registratie ingezet.
Wij vinden het belangrijk een zo helder als mogelijk beeld te bieden over alle baliecontacten, zo wel gepland als niet gepland. Immers iedere burger krijgt dienstverlening als hij naar het Burgerplein komt, maar voor sommige zaken moet dan een vervolgafspraak gemaakt worden. De cijfers van voorgaande jaren waren enkel de baliecontacten voor een concreet product (paspoort/rijbewijs/uittreksel) van het Burgerplein. Nu registreren wij dus ook de baliecontacten die erbij zijn gekomen voor alle andere vragen en dienstverlening aan de (receptie-)balie.

Vraag 11. Wat verklaart de daling van de telefonische bereikbaarheid naar 80,2%? Welke bereikbaarheidsnorm en personele capaciteit worden voor 2027 gehanteerd?
In 2014 werd de geldigheidsduur van paspoorten en ID-kaarten van 5 naar 10 jaar verlengd en daarom is er vanaf 2024 de zgn. ‘paspoortpiek’. Dit wil zeggen dat er van veel reisdocumenten tegelijk de geldigheid vervalt, van 2.314 in 2023 naar ongeveer 8.000 reisdocumenten in 2027. Er worden dus veel afspraken gemaakt bij het Burgerplein. Dit vraagt extra capaciteit bij het KCC en aan de balie. Wij hebben een goede gemiddelde bezetting, maar door pieken doordeweeks kan het zijn dat de telefonische bereikbaarheid minder is. Door veelal pensionering is de capaciteit aan klantadviseurs de afgelopen tijd verminderd en gedeeltelijk opgevuld. Na de piek nu zijn er de komende jaren minder aanvragen voor reisdocumenten en daarom is een structurele inzet van meer personeel niet aan de orde. Om de ontstane onderbezetting nu op te vangen zijn wij recent gestart met de inzet van werkstudenten. Dit zijn stagiaires die na hun stage als werkstudent werkzaam blijven om de pieken op te vangen. Ook in 2027 verwachten wij een piek en is er nog veel inzet nodig voor het KCC en aan de balies, hierna gaat het afnemen. Ondertussen zijn wij ook aanvullende oplossingen aan het onderzoeken en ook al aan het implementeren. Een voorbeeld hiervan is dat wij nu de optie hebben dat bij een langere wachttijd (3 minuten) de burger een bericht inspreekt en dan bellen wij terug. Hierdoor verwachten wij dat het aantal afgebroken telefoontjes aanzienlijk zal afnemen.

Hoofdstuk 1 – Veiligheid
Pagina 29

Vraag 12. Hoeveel fte reguliere boa’s en specialisten wijkgericht werken zijn voor 2027 begroot ten opzichte van 2026? Is uitbreiding vanwege de stijgende meldingen nodig?
De formatie in fte’s is in beide jaren gelijk gebleven. Het gaat hierbij om 12 reguliere boa’s*, 3 operationele coördinatoren (die ook deels meedraaien in de diensten op straat) en 3 wijkcoördinatoren voor de complexe handhavingscasuïstiek. Daarnaast zijn er nog 3 centralisten meldkamer, een procesondersteuner/data-analist, een medewerker beleidsuitvoering en een clusterleider. De daadwerkelijke inzetbaarheid van deze formatie is uiteraard altijd afhankelijk van zaken als ziekte, verlof en verloop.
** In deze formatie reguliere boa’s zijn ook de 2 fte tijdelijke boa’s meegeteld die vanuit het Ontwikkelfonds voor 2026 en 2027 beschikbaar zijn gesteld door de raad.*

Met de huidige formatie is het mogelijk om de toegenomen meldingen af te handelen. In het geval de stijgende lijn doorzet en/of de aard van meldingen steeds complexer wordt kan eventueel een situatie ontstaan dat uitbreiding of functieverzwaring nodig is om tijdig en zorgvuldig alle meldingen af te blijven handelen. Wanneer deze situatie zich voordoet wordt aan de raad tijdig een voorstel voorgelegd.

Pagina 35

Vraag 13. Is de stijging van de onveiligheidsgevoelens van 42% naar 48% statistisch significant? Kunnen de uitkomsten worden uitgesplitst naar wijk en genoemde oorzaken?
Ja, dit is statistisch significant. Hierbij is rekening gehouden met de foutmarge die afhangt van de steekproefomvang/respons. Bij beide Burgeronderzoeken hebben ca. 1.350 inwoners deelgenomen (1.357 in 2023 en 1.337 in 2025). Bij deze respons en uitgaande van een betrouwbaarheid van 95% is de foutmarge ca. 2,7%. De stijging van 6% van het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt is groter dan deze foutmarge. Dit wijst erop dat de stijging niet alleen op toeval berust, maar duidt op een statistisch significant verschil.

De resultaten zijn ook op buurtniveau berekend. Deze scores zijn openbaar beschikbaar via de website Parkstad in Cijfers: https://parkstadinzicht.nl/

De belangrijkste reden die genoemd wordt voor het onveilige gevoel is 'asociale mensen/ongure types'. Ook verkeersoverlast en drugsoverlast worden regelmatig genoemd. Dit beeld komt in de meeste buurten terug. Alleen in Waubacherveld wijkt dit af: hier worden inbraken het vaakst genoemd als reden.

Hoofdstuk 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat
Pagina's 40

Vraag 14. Boven het kopje investeringen staat: ... Dit levert vanaf 2027 structureel € 11.000 aan extra opbrengsten op. … Dit kunnen we niet herleiden in de tabel Exploitatie onder de baten bij 2.2. Hoe zijn de baten opgebouwd en hoe maken de genoemde € 11.000 daar onderdeel van uit?
De baten binnen taakveld 2.2 Parkeren bestaan uit opbrengsten uit parkeervergunningen en -abonnementen, parkeerkaarten voor houders van een gehandicaptenparkeerkaart en parkeerterreinen en -garages, waaronder parkeergarage VIE.
De structurele meeropbrengst van € 11.000 betreft de verwachte extra opbrengsten als gevolg van de tariefaanpassingen vanaf 2027. Deze meeropbrengst is verwerkt in het totaal van de parkeerexploitatie en daardoor niet één-op-één terug te herleiden naar één regel in de exploitatietabel.

Vraag 15. Civieltechnische kunstwerken: brug station. Is dit de houten brug vanaf de PP bij station Kerkrade Centrum naar de VVV-vijver? Kerkrade kent immers 4 stations met op enkel plekken bruggen in de omgeving.
De brug bij het station betreft de houten vlonder vanaf de parkeerplaats Station Centrum richting het dal. De bruggen in de directe omgeving van de overige stations zijn eigendom van ProRail (brug bij Station Chevremont en station Eygelshoven).

Pagina 41
Vraag 16. Civieltechnische kunstwerken: brug Toupsbergstraat en Kaffebergsweg. Beschreven staat dat voor Prorail de bruggen voldoen. Is dit inmiddels achterhaald voor de brug Toupsbergstraat nu deze voor voetgangers is afgesloten? En wat betekent dit voor de gemeente?

De actuele situatie rondom de bruggen is complex. Doordat op verzoek van ProRail de brug in de Toupsbergstraat gedeeltelijk is afgesloten ontstaat een nieuwe situatie. ProRail zal de bruggen opnieuw inspecteren en daar volgt mogelijk ook een andere financiële positie uit. Afhankelijk hiervan kan ook de financiële positie van het Rijk wijzigen.

Los daarvan is en blijft het college in gesprek met ProRail om een passende oplossing te zoeken waarbij de bruggen worden aangepast aan de tijdgeest. Vooralsnog heeft het college € 2.000.000 gereserveerd voor reconstructie van deze bruggen.

Vraag 17. Welke bedragen zijn per brug geraamd voor de overname en modernisering van de bruggen bij de Toupsbergstraat en Kaffebergsweg? Is daarbij rekening gehouden met een Rijksbijdrage en toekomstige onderhoudskosten?
De actuele situatie rondom de bruggen is complex. Doordat op verzoek van ProRail de brug in de Toupsbergstraat gedeeltelijk is afgesloten ontstaat een nieuwe situatie. ProRail zal de bruggen opnieuw inspecteren en daar volgt mogelijk ook een andere financiële positie uit. Afhankelijk hiervan kan ook de financiële positie van het Rijk wijzigen.

Los daarvan is en blijft het college in gesprek met ProRail om een passende oplossing te zoeken waarbij de bruggen worden aangepast aan de tijdgeest. Vooralsnog heeft het college € 2.000.000 gereserveerd voor reconstructie van deze bruggen.

Pagina 43

Vraag 18. Welke gegevens uit het burgeronderzoek verklaren de daling van de tevredenheid over de verkeersdrukte in de eigen buurt? Zijn deze gegevens per wijk beschikbaar?

Hoofdstuk 3 – Economie

Pagina 46

Vraag 19. Hoeveel winkel-, horeca-, kantoor- en dienstverleningspanden staan leeg, uitgesplitst naar centrum en wijkwinkelgebieden?
Op dit moment staan er in het kernwinkelgebied 21 panden leeg. Uitgesplitst:
9 panden Verdipassage, Sibeliuspassage
1 pand Niersprinkstraat
6 panden Hoofdstraat
4 panden Markt
1 pand Orlandopassage

In de wijkwinkelgebieden, gebaseerd op de in de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL) benoemde balansgebieden, staan op dit moment 9 panden leeg. Uitgesplitst:
Kerkrade-West
Akerstraat: 6
Kerkrade-Oost
Hertogenlaan: 1
Kerkrade-Noord
Eygelshoven: 2

Kerkrade-Noord
Eygelshoven: 2

Vraag 20. Voorlaatste alinea: welke plek neemt Kerkrade verhoudingsgewijs in tussen de Limburgse gemeenten op het gebied van economie en werkgelegenheid?
In 2024 was Kerkrade de sterkst groeiende gemeente op het gebied van werkgelegenheid in Limburg. Voor het jaar 2025 nam Kerkrade plek 16 in de ranglijst werkgelegenheidsontwikkeling Limburgse Gemeenten van in totaal 31 gemeenten.
Pagina 50

Vraag 21. Er staat de afwijking in de schoonmaakkosten van Flexiforum toegelicht. Dit zien we niet terug in tabel op pagina 49. Graag toelichten hoe dit in de tabel verwerkt is.
De afwijking in de schoonmaakkosten van Flexiforum is opgenomen in de lasten onder programma 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur.
Hoofdstuk 4 – Onderwijs
Pagina 59
Vraag 22. Hoe zijn de begrote bedragen omtrent onderwijs opgebouwd ? Hoe is de daling in baten vanaf 2028 te verklaren? Graag inhoudelijk toelichten.
De begrote bedragen voor onderwijs hebben onder andere betrekking op de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB), waaronder de voorschoolse educatie (VE), en de daarmee samenhangende activiteiten en voorzieningen. De lasten worden ingezet voor het bevorderen van gelijke ontwikkelkansen, het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden en het versterken van de doorgaande ontwikkellijn van jonge kinderen.
De baten bestaan grotendeels uit de rijksmiddelen die de gemeente ontvangt voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid. De daling van de geraamde baten vanaf 2028 hangt samen met het moment waarop de begroting is opgesteld. Ten tijde van de begrotingsopmaak was de voorlopige rijksbijdrage voor 2027 nog niet bekend en daardoor nog niet verwerkt in het financiële systeem. Inmiddels is de voorlopige toekenning voor 2027 ontvangen. Deze bedraagt circa € 2,8 miljoen (geoormerkt).

De daling van de baten vanaf 2028 betekent dan ook niet dat rijksmiddelen wegvallen of dat bestaande activiteiten worden beëindigd. De uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid en de voorschoolse educatie wordt voortgezet. De inzet van de beschikbare middelen wordt afgestemd op de lokale behoeften en de doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid. Eventuele aanvullende inzet wordt nader uitgewerkt op basis van een behoefteanalyse en in afstemming met de betrokken partners.

Pagina 60
Vraag 23. Het werkbudget voor het (Digi)Taalhuis wordt verlaagd met €2000. Het resterende budget blijft voldoende om noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren. Wordt er onderscheid gemaakt tussen ‘noodzakelijke’ en ‘niet-noodzakelijke’ werkzaamheden? Zo ja, welke werkzaamheden worden stopgezet?
Het totaalbudget basisvaardigheden bestaat uit twee onderdelen:
- Bijdrage (Digi)Taalhuis: €35.000,-
- werkbudget: €5.000,-
De bijdrage voor het (Digi)Taalhuis blijft voor 2027 ongewijzigd. Het resterende werkbudget wordt met €2.000,- verlaagd. Het werkbudget is niet bedoeld voor het bekostigen van inhoudelijke activiteiten maar voor ondersteunende activiteiten zoals een fotograaf, een bloemetje ter waardering van een taalvrijwilliger en het ontwerpen en afdrukken van flyers. Er worden met de verlaging van het werkbudget dus geen werkzaamheden gestopt.

Vraag 24. De St. Jan Baptist overweegt een andere invulling te geven aan schoolzwemmen, waaruit bestaat deze? Klopt dat het aan de andere invulling geen kosten zijn verbonden?

Met het speciaal onderwijs is al gesproken over hun behoeften en visie op zwemmen voor deze doelgroep, maar concrete mogelijke oplossingen moeten nog nader uitgewerkt worden in samenwerking met St. Jan Baptist en Optisport. Zwemmen ónder schooltijd is voor de school niet meer haalbaar doordat dit ten koste gaat van de onderwijstijd; dit vormt het uitgangspunt voor alternatieve oplossingen. Uiteraard wordt bekeken op welke manier de gemeente voor schooljaar 2026/2027 ondersteuning kan bieden, om er zo voor te zorgen dat kinderen en hun ouders goed op weg worden geholpen. Hierbij is rekening gehouden met een overgangsjaar in 2027. Het volgen van zwemlessen wordt hiermee niet langer een verantwoordelijkheid voor school en komt bij ouders/verzorgers te liggen. Dat betekent dat de gemeentelijke bijdrage vanaf 2028 komt te vervallen. De raad zal hierover geïnformeerd worden.

Pagina 62
Vraag 25. Wat verklaart de significante stijging van het aantal thuiszitters van 12 naar 34? Hoe lang zitten deze leerlingen thuis en welke uitvoeringscapaciteit is voor hun begeleiding in 2027 beschikbaar? En zijn er kosten voor de gemeente aan verbonden.
Wat verklaart de stijging van 12 naar 34 thuiszitters?
De stijging van 12 naar 34 thuiszitters in Kerkrade in 2025 is niet aan één oorzaak toe te schrijven. Er spelen verschillende factoren mee. Denk aan psychische en gedragsproblemen, problemen in de thuissituatie en situaties waarin onderwijs en jeugdhulp niet goed op elkaar aansluiten. Ook kan het vinden van een passende plek langer duren door wachtlijsten voor onderwijs, diagnostiek, behandeling of jeugdhulp. Dit beeld past bij de landelijke ontwikkeling, waarin het aantal thuiszitters eveneens toeneemt.

Hoe lang zitten de leerlingen thuis en welke uitvoeringscapaciteit is er in 2027?
Van de 34 leerlingen die in 2025 als thuiszitter zijn geregistreerd, zaten er 6 korter dan drie maanden thuis. Bij 6 leerlingen ging het om een periode van drie tot zes maanden en bij 11 leerlingen om zes tot negen maanden. Drie leerlingen zaten tussen de negen maanden en een jaar thuis. Zeven leerlingen waren al één tot twee jaar niet naar school gegaan. Eén leerling zat langer dan twee jaar thuis.

De gemeente werkt via Bureau Leren en Doorstromen (BLD) aan het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en thuiszitten. Dat vraagt om tijdige signalering en goede samenwerking tussen scholen, ouders, leerplicht en jeugdhulp. Bij complexe situaties moeten deze partijen samen tot een passende oplossing komen.

De formatie-uitbreiding was nodig omdat BLD met de bestaande bezetting de omvang en zwaarte van de caseload niet meer goed aankon. Consulenten hadden te weinig tijd om alle casussen met de benodigde aandacht en diepgang op te pakken. In 2025 en 2026 is de formatie daarom tijdelijk uitgebreid met 3,5 fte: 3 fte consulenten en 0,5 fte ondersteuning. Per 1 januari 2027 wordt de uitbreiding structureel voortgezet. De verwachting is dat BLD daarmee vooralsnog voldoende uitvoeringscapaciteit heeft voor de bestaande caseload, waaronder de begeleiding van thuiszitters. De formatie wordt ook ingezet voor andere taken van BLD.

Zijn er kosten voor de gemeente aan verbonden?
De formatie-uitbreiding is gezamenlijk door de deelnemende Parkstadgemeenten overeengekomen. Voor de bijdrage aan BLD in het kader van de leerplichtuitvoering zijn in de gemeentelijke begroting bedragen opgenomen van €359.600 in 2027, €363.500 in 2028, €371.500 in 2029 en €401.500 in 2030. Deze bedragen zijn inclusief de aanvullende budgetbehoefte en indexeringen.

BLD voert vanuit de gemeenschappelijke regeling verschillende wettelijke en uitvoerende taken uit. De gemeenten dragen daar gezamenlijk aan bij en de beschikbare medewerkers en middelen worden

over die taken verdeeld. Daardoor is niet precies aan te geven welk deel van de kosten betrekking heeft op de begeleiding van thuiszitters. Voor die begeleiding is geen apart budget opgenomen.

Hoofdstuk 5 – Sport, cultuur en recreatie
Pagina 64
Vraag 26. Hoeveel kinderen zijn er door programma's als 'Meer Harmonie in de Samenleving' lid geworden van muziekverenigingen? –
Het college, SMK en MOVARE beschikken niet over harde aantallen van leden die zich door deze programma's aanmelden bij muziekverenigingen. In algemene zin kan gesteld worden dat deze programma's het ledenaantal van verenigingen positief beïnvloeden. We zien mooie bewegingen die in gezamenlijkheid ontstaan waarbij in het harmonie- en fanfarelandschap samenwerkingen worden aangegaan om kinderen laagdrempeliger muzikaal actief te laten zijn.

Vraag 27. €100 voor kinderen t.b.v. sport/cultuur: verandert er iets in de inzet rond Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport en Cultuur? Hoe wordt de €100 per kind/jongere gefinancierd?
Aan de subsidierelatie met Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur verandert vooralsnog niets.
Momenteel wordt gewerkt aan een plan, waarbij we zorgvuldig te werk gaan om het doel en de inzet van middelen te verenigen. Er kan nog geen concrete invulling van deze opdracht gedeeld worden. De financiële component wordt hier natuurlijk zorgvuldig in meegenomen. Zodra er een concreet plan is, zal dit uiteraard met de raad worden gedeeld en waar nodig voor besluitvorming worden voorgelegd.

Vraag 28. Hoe verhoudt zich deze bijdrage tot bestaande regelingen? Voegt zij iets toe? Hoe vaak kan er een beroep gedaan worden op deze bijdrage (eenmalig, jaarlijks)? Is het college voornemens deze bijdrage na 2027 voort te zetten, ten koste waarvan wordt dit gefinancierd?
Aan de subsidierelatie met Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur verandert vooralsnog niets. Het uitgangspunt is dan ook dat dit een aanvullende regeling is
Afhankelijk van de concrete invulling kan hier nader antwoord op worden gegeven.

Pagina 66
Vraag 29. Zijn er behalve het stimuleren van ons dialect nog andere initiatieven rondom de instandhouding van ons immaterieel erfgoed? Zijn er resultaten bekend over het aantal inwoners dat sinds het begin van deze projecten dialect heeft leren spreken of verstaan? Hoe beoordeelt het college of deze projecten het gewenste effect bereiken?
De vraag valt uit elkaar in diverse afzonderlijke facetten van het immaterieel erfgoed. Ze heeft enerzijds betrekking op het facet 'dialect' en daarnaast op andere facetten van het immaterieel erfgoed. Vanuit deze optiek volgt dan nu ook de beantwoording.

1. Zoals u weet subsidiëren wij al jaren de lokale heemkundeverenigingen; de jaarlijkse Sinterklaasintochten en brengen wij ons archeologisch erfgoed dichter bij de burgers door het plaatsen van Archeoroutespeerpunten en de ontwikkeling van Via Belgica wandelroutes.

2. Wij zijn gestart met de uitvoering van de in het beleidsplan 'Kirchroa hei weed plat jekald' opgenomen actiepunten. Voor wat betreft de dialectlessen kunnen wij u berichten dat inmiddels de derde lessenreeks in de HuB is gestart. Deze cursussen zijn tot nu toe volgeboekt. Per cursus kunnen 12 burgers deelnemen. De lessen op de basisscholen gaan zoals gewoonlijk door.

Bij een effectmeting zoals door het CDA aangegeven gaat het om een langdurige periode. In deze opstartfase van de lessen staat als centrale doel de stimulering van het gebruik en de bewustwording van de noodzaak van het behoud van het dialect voorop.

Pagina 67

Vraag 30. Begroting cultureel erfgoed: hoe is de stijging, en vervolgens grote daling in sportbeleid en activering te verklaren?

De stijging is te verklaren door het feit dat we afgelopen jaar € 650.000 aan reserves voor de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen hebben overgeheveld naar 2026, het restant van 2026 gaat over naar 2027. Op dit moment is het nog niet duidelijk welke rijksbijdrage we in 2027 kunnen verwachten. Dit wordt uiterlijk in december bekendgemaakt. Zodra dit bekend is worden deze middelen meegenomen in de baten.

Vraag 31. Begroting openbaar groen en recreatie: hoe is de significante daling van baten bij openbaar groen en recreatie te verklaren?

De daling van de baten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2026 diverse incidentele bijdragen en projectopbrengsten zijn opgenomen die in 2027 niet terugkeren. Het betreft onder andere een eenmalige bijdrage van ProRail voor het beheer en onderhoud van de Meuserstraat en een provinciale bijdrage voor het beheer en onderhoud van de Parkstadroute. Daarnaast zijn in 2026 opbrengsten opgenomen voor de projecten Anstelvallei en Doorsteek Wiosoplit. De opbrengsten van laatstgenoemde projecten zijn ook aan de lastenkant verwerkt en zijn daarmee per saldo budgetneutraal.

Pagina 68

Vraag 32. Extra exploitatiebijdrage sportcomplex Vie: Wat wordt er bedoeld met 'extra' exploitatiebijdrage, komt deze bovenop een andere exploitatiebijdrage?

De exploitatiebijdrage aan Optisport bedraagt € 990k in 2026. Het bedrag dat er bovenop komt is het gevolg van verplichte indexering van de jaarlijkse exploitatiebijdrage.

Vraag 33. Hoe is de verdubbeling van de extra exploitatiebijdrage aan Sportcomplex Vie te verklaren?

Indexering vindt plaats volgens een samengesteld en gewogen indexcijfer. Op basis van cijfers uit de afgelopen jaren is een inschatting gemaakt in de ontwikkeling voor de komende jaren. De verwachting is dus dat de exploitatiebijdrage in de komende jaren stijgt.

Vraag 34. Welke afspraken zijn er tussen Roda JC en de gemeente omtrent het intensieve onderhoud van de trainingsfaciliteiten van Roda JC? Hoe zijn deze kosten verdeeld?

Roda JC betaald huur voor het gebruik van de trainingsvelden zowel de kunstgrasvelden als de grasvelden. Het is correct dat het onderhoud van de grasvelden intensiever is dan bij de amateurvelden. Dit vindt zijn oorzaak in de hogere spelintensiteit waardoor er meer speelschade ontstaat. Roda JC betaald dan ook een hogere huur voor een veld dan de amateurverenigingen betalen. De huur is vastgelegd in de huurovereenkomst afgesloten in 2020. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd. Omdat Roda JC nog hogere eisen stelt aan de trainingsvelden verricht Roda JC op dit moment zelf een aantal maaibeurten. Hierover vindt afstemming plaats met de gemeente. Het herstel van speelschade na een training wordt door Roda JC gedaan, de gemeente heeft hiervoor geen capaciteit. Voor de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden heeft RJC een extra treinknecht aangenomen.

Vraag 35. Heerlen-Parkstad als culturele hoofdstad: welke kansen en risico's ziet het college in participatie in de kandidatuur voor de titel culturele hoofdstad?

Er bestaat natuurlijk het risico dat Heerlen-Parkstad niet wordt gekozen. Echter het proces van kandideren wordt zo ingericht dat het ook waarde oplevert als de titel niet wordt toegekend. Ook zonder titel kan het traject leiden tot:

- economische en culturele impulsen tijdens de voorbereidingsperiode;
- investeringen in stedelijke ontwikkeling;
- versterkte samenwerking binnen de stad en de Euregio;

- meer trots en verbondenheid, onder meer door nieuwe contacten en samenwerking rond nieuwe thema's;
- waardevolle ervaring met samenwerking, organisatie en internationale profilering.

Vraag 36. Cultuurcluster: waaruit zijn deze bedragen en de verhoging opgebouwd?
Het budget cultuurcluster betreft de verplichtingen van de gemeente Kerkrade voor de HuB. Kerkrade, met betrekking tot energie en schoonmaak, informatie- en receptiediensten, vuilafvoer, alarmering en alarmopvolging, klein dagelijks onderhoud, ICT netwerkbeheer, administratieve werkzaamheden, de portiersfunctie, extra activiteiten en extra openstelling. De verhoging op dit budget wordt doorgevoerd in verband met de fors gestegen kosten op dit gebied.

Pagina 70
Vraag 37. Overige: per saldo wordt er dus €100.000 winst gemaakt? Hoe vertaalt deze aanpak zich financieel in de komende jaren?
Vanaf 2027 is hiervoor nog € 50.000 per jaar beschikbaar.

Vraag 38. HUB- en PLT- investeringen: waar ligt de rekening bij calamiteiten? Kunnen de resultaten van de onderzoeken een wijziging van de begroting met zich meebrengen?
HuB en PLT zijn belangrijke gemeenschappelijke voorzieningen. Omdat calamiteiten vooraf moeilijk te voorspellen zijn, is het lastig hiervoor specifieke budgetten te reserveren. Wanneer zich een calamiteit voordoet waarbij de veiligheid of continuïteit van de gebouwen in het geding is, zullen de noodzakelijke maatregelen worden getroffen en de benodigde middelen beschikbaar worden gesteld.

Momenteel wordt onderzocht wat de overheveling van exploitatiegelden naar investeringsmiddelen betekent voor de beschikbare budgetten.

Pagina 71
Vraag 39. Beweegvriendelijke omgeving: hoe is de daling in score beweegvriendelijke omgeving te verklaren?
De score voor beweegvriendelijke omgeving wordt bepaald op basis van deelindicatoren, te weten de nábijheid van: recreatief groen en blauw, sport- en speelplekken, sportaccommodaties en voorzieningen. De nabijheid wordt bepaald op basis van de afstand tot specifieke type sportaccommodaties op basis van het fiets- en wandelwegennetwerk.
De mogelijke verklaring zit in het vervallen van sporthal West. Hiervoor is sporthal Vie in de plaats gekomen. De daling in de nabijheid van sportaccommodaties heeft namelijk met name betrekking op Kerkrade-West. Verder zijn er geen wezenlijke veranderingen geweest op het gebied van sportaccommodaties. Aan de andere kant geldt dat de score voor sport- en speelplekken van 19 naar 40 is gegaan. Dat is een positieve ontwikkeling. De overige onderdelen zijn stabiel gebleven.

Hoofdstuk 6 – Sociaal domein
Pagina 83
Vraag 40. Hoe is de forse daling in lasten en baten omtrent Samenkracht en Burgerparticipatie te verklaren?
In de begroting is de gemeentelijke opvang Oekraïne tot en met 2026 opgenomen. Gezien de onzekerheden met betrekking tot de oorlog is de opvang in navolging van afgelopen jaren niet meegenomen in de begroting. Doordat dit niet is meegenomen dalen zowel de lasten als de baten sterk.

Vraag 41. Hoe is de daling van lasten en baten omtrent toegang eerstelijnsvoorziening integraal te verklaren?

De verantwoording toeslagen B2 gemeentelijke hulp is afhankelijk van de aanvragen in het betreffende jaar. Daarom is hiervoor, in lijn met de begrotingen in eerdere jaren, vanaf 2027 nog geen budget opgenomen voor zowel lasten als baten.

Voor de IKC's, ook onderdeel van dit taakveld, is er een werkbudget dat jaarlijks wordt doorgeschoven. In 2026 is er nog 334.000 beschikbaar waar in 2027 nu nog 0 begroot staat; het restantbedrag zal doorgeschoven worden naar 2027.

Vraag 42. Hoe is de lastendaling omtrent begeleide participatie over de komende jaren te verklaren?
De lasten in taakveld 6.4 bestaan grotendeels uit de bijdrage aan GR WOZL/WSP. Sinds 2015 is de Wsw afgesloten voor nieuwe instroom. Het aantal arbeidsjaren van Sw-medewerkers neemt daardoor jaarlijks af door onder andere pensionering en vervroegde uittreding. Als gevolg daarvan daalt de bijdrage aan WOZL/WSP structureel, wat de lastendaling in taakveld 6.4 verklaart.

Vraag 43. Hoe is de lastenstijging omtrent jeugdhulp verblijf landelijk te verklaren?
Een stijging binnen een onderdeel van de jeugdhulp verblijf vormt niet per definitie een stijging van het geheel van verblijf. Jeugdhulp verblijf landelijk wordt ingezet bij een zeer specifieke zorgvraag. De inzet van zorg blijft maatwerk per jeugdige daarom is de best passende zorg soms te vinden in een landelijk arrangement.

Vraag 44. Hoe is de lastenstijging omtrent PGB jeugd te verklaren?
Een stijging van PGB leidt niet automatisch tot een stijging van de totale kosten. Of PGB wordt ingezet is afhankelijk van de zorgvraag, en kan alleen bij genoeg PGB-vaardigheid. Na de aanpassing van tarieven in 2025 wordt nog nadrukkelijker naar de optie PGB gekeken.

Vraag 45. Hoe is de lastenstijging omtrent jeugdbescherming te verklaren?
Een deel van de stijging wordt veroorzaakt door indexeringen. Daarnaast is er de afgelopen jaren een lichte groei in het aantal maatregelen voogdij. Hoewel dit incidenten kunnen zijn en dit geen zekerheid biedt voor de aantallen in de komende jaren is hier in de begroting wel rekening mee gehouden.

Vraag 46. Hoe is de lastenstijging omtrent jeugdreclassering te verklaren?
Een deel van de stijging wordt veroorzaakt door indexeringen. Daarnaast was er de afgelopen jaren een lichte groei in de aantallen maatregelen jeugdreclassering. Hoewel dit incidenten kunnen zijn en dit geen zekerheid biedt voor de aantallen in de komende jaren is hier in de begroting wel rekening mee gehouden.

Vraag 47. Hoe is de daling in baten omtrent arbeidsparticipatie te verklaren?
De daling van de baten in taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie doet zich voor tussen 2026 en 2027. Deze wordt grotendeels verklaard door de subsidie voor grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling (Grensarbeid). De subsidieaanvraag voor 2027 is inmiddels ingediend bij de gemeente Maastricht. Omdat het subsidiebedrag nog niet is vastgesteld, is deze subsidie nog niet in de begroting 2027 opgenomen. De daling is daarmee het gevolg van de begrotingssystematiek en niet van een verwachte afname van de subsidie.

Vraag 48. Welke financiële effecten van een eigen bijdrage jeugdhulp zijn vanaf 2028 verwerkt, uitgesplitst naar inkomsten en lagere zorguitgaven? Wat is het effect op het begrotingssaldo als invoering uitblijft?
Vanaf 2028 is 1,3 mln jaarlijks opgenomen voor zowel de eigen bijdrage als sturen op trajectduur. Of aanpassingen invloed hebben op het begrotingssaldo is afhankelijk van de uitwerking van de regelgeving. Vooralsnog is uitgangspunt dat baten en lasten gelijke tred houden.

Vraag 49. Zijn er prognoses over het aantal Kerkraadse kinderen dat in armoede op zal groeien de komende jaren?
Een exacte voorspelling van het aantal Kerkraadse kinderen dat de komende jaren in armoede zal opgroeien is niet mogelijk.

Uit het gemeentelijke beleidsplan Koersvast! Beleidsplan armoede en schulden 2025-2027 blijkt dat in Kerkrade circa 900 minderjarige kinderen opgroeien in huishoudens met een inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum.

De historische cijfers in het beleidsplan laten zien dat het percentage kinderen in huishoudens met een inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum is gedaald van 16,5% in 2011 naar 8,0% in 2022. Dit betreft een daling van 8,5 procentpunt. De daling was met name in 2022 zichtbaar. Dit hing mede samen met het uitkeren van de energietoeslag.

Volgens de meest recente CBS-cijfers over 2024 leeft 5,8% van de Kerkraadse kinderen in armoede. Het landelijke gemiddelde bedraagt 2,8%.

Bij de interpretatie van deze cijfers is het belangrijk om rekening te houden met het feit dat het CBS sinds 2024 een nieuwe armoededefinitie hanteert. Hierdoor zijn de historische cijfers op basis van de inkomensgrens van 110% niet rechtstreeks vergelijkbaar met de meest recente CBS-armoedecijfers.

De historische ontwikkeling geeft inzicht in de ontwikkeling van de kinderarmoede in Kerkrade maar biedt geen zekerheid over de toekomstige ontwikkeling. Deze is onder andere afhankelijk van de koopkracht, inflatie, werkgelegenheid, landelijke inkomensmaatregelen en de bevolkingssamenstelling.

Wel kan worden geconcludeerd dat het percentage kinderen dat in Kerkrade in armoede leeft hoger ligt dan het landelijke gemiddelde. Dit onderstreept het belang en de noodzaak van een actief gemeentelijk armoedebeleid, waarbij specifieke aandacht uitgaat naar kinderen die opgroeien in gezinnen met financiële problemen.

Vraag 50. Zijn er prognoses over het aantal inwoners dat in armoede zal leven de komende jaren?
Ook voor het totale aantal inwoners dat de komende jaren in armoede zal leven is geen exacte voorspelling beschikbaar.

Uit het gemeentelijke beleidsplan Koersvast! Beleidsplan armoede en schulden 2025-2027 blijkt dat Kerkrade circa 3.100 huishoudens telt met een inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum.

De historische cijfers laten zien dat het percentage huishoudens met een inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum in Kerkrade is gedaald van 17,8% in 2011 naar 9,4% in 2022. Dit betreft een daling van 8,4 procentpunt.

Volgens de meest recente CBS-cijfers over 2024 leeft 5,1% van de Kerkraadse inwoners in armoede. Het landelijke gemiddelde bedraagt 3,1%.

Ook bij deze cijfers geldt dat de historische cijfers op basis van de inkomensgrens van 110% niet rechtstreeks vergelijkbaar zijn met de meest recente CBS-armoedecijfers, vanwege de gewijzigde armoededefinitie.

De historische ontwikkeling biedt inzicht in de ontwikkeling van armoede in Kerkrade maar vormt geen zekerheid over de toekomstige ontwikkeling. Dit is afhankelijk van uiteenlopende demografische- en economische factoren. Maar ook van landelijke en gemeentelijke armoedebeleid.

Wel kan worden geconcludeerd dat het percentage inwoners dat in Kerkrade in armoede leeft hoger ligt dan het landelijke gemiddelde. Dit onderstreept de noodzaak van een actief gemeentelijk armoedebeleid om inwoners die in armoede leven te ondersteunen, financiële bestaanszekerheid te bevorderen en te voorkomen dat financiële problemen toenemen.

Vraag 51. Hoe is de stijging van jongeren met een bijstandsuitkering te verklaren?
Er zijn meerdere oorzaken voor de stijging. Zo zijn er meer jonge statushouders gehuisvest als gevolg van de hogere gemeentelijke taakstelling. Daarnaast is er sprake van een groei in het aantal jongeren met multiproblematiek, waaronder psychische en sociale problemen. Ook de gevolgen van de coronaperiode dragen bij aan de kwetsbaarheid van deze doelgroep. Landelijk is eveneens een stijging van het aantal jongeren in de bijstand zichtbaar.

Hoofdstuk 7 – Volksgezondheid en milieu
Pagina 91
Vraag 52. Wat verklaart het verschil tussen de bijna 50 aanmeldingen en de circa tien verleende subsidies voor groene daken en gevels? Hoeveel budget is nog beschikbaar?
Op dit moment zijn er 49 subsidieaanvragen voor groene daken ingediend in de periode 1 januari 2025 t/m 1 november 2026. In totaal zijn er 12 subsidies verstrekt (796 m2 aan groendak aangelegd) en is nog €210.000 beschikbaar tot en met 31 december 2027. De stimuleringsregeling groendaken en groengevels Kerkrade 2025-2027 wordt dit jaar nog geëvalueerd waarbij ook gekeken zal worden naar het vrij grote verschil tussen het aantal aanvragen en verstrekte subsidies en of hier nog actie op kan worden ondernomen.

Pagina 91 en 217
Vraag 53. Waarvoor is in 2028 € 125.000 voor groene daken en gevels begroot, terwijl de genoemde subsidieregeling eind 2027 afloopt?
Voor deze regeling is in totaal €250.000 beschikbaar gesteld op basis van het raadsbesluit 24Rb069 van 11 december 2024. Op basis van de verstrekte subsidies tot en met 1 november 2026 is voor 2027 nog €210.000 beschikbaar. In 2025 en 2026 zijn de gereserveerde bedragen voor deze regeling onderbenut.

Pagina 92
Vraag 54. Circulaire economie: beschreven staat dat het doelbereik het afronden van het handboek circulaire openbare ruimte is. Wordt het handboek verder niet gebruikt?
Het handboek circulaire openbare ruimte wordt opgesteld met de afdeling stedelijk beheer. Uiteraard is het de bedoeling dat dit handboek, na afronding, in de praktijk toegepast zal worden. Er hoeft dan echter geen geld meer besteed te worden aan het opstellen ervan.

Financiële begroting – Lasten en baten, toelichting incidentele lasten en baten
Pagina 204
Vraag 55. Valt het budget van € 143.000 voor straatcoaches binnen de genoemde € 245.000 voor voortzetting van Preventie met Gezag vanaf 2028, of is dit aanvullend? Hoe is de € 143.000 verdeeld over personele en overige kosten?
In februari 2025 bent u geïnformeerd over het stoppen met de inzet van de straatcoaches en de redenen daartoe. Het budget is vervolgens benut om de inzet van specialistisch jongerenwerk in de wijken deels te kunnen financieren. Een kleiner deel van het budget is gebruikt voor de succesvolle extra inzet van jongerenwerkers tijdens evenementen zoals de kermis en carnaval. Het budget

‘straatcoaches’ staat los van de genoemde € 245.000 die nodig is voor de voortzetting van Preventie met Gezag vanaf 2028.

Pagina 210

Vraag 56. Wat verklaart de daling van het budget voor onderhoud straatwerk van € 320.000 in 2025 naar € 190.000 vanaf 2027? Hoe verhoudt dit zich tot de kostenstijgingen bij wegbeheer op pagina 40 onder investering?
Deze daling betreft een optische verschuiving en is het gevolg van een bewuste efficiëntieslag. Door de insourcing en vaste aanstelling van een eigen stratenmaker is de afhankelijkheid van dure externe aannemers voor het handmatige straatwerk sterk verminderd.

De commerciële marge van derden is hiermee weggesneden, waardoor de werkelijke productiecapaciteit en de kwaliteit van het onderhoud op straatniveau gewaarborgd blijven. De hiermee gepaard gaande verschuiving van middelen is budgetneutraal opgevangen binnen de centrale personeelslasten.

Deze mutatie staat overigens geheel los van de kostenstijgingen bij de investeringen in wegbeheer (pagina 40). Die stijgingen hebben uitsluitend betrekking op grootschalige asfaltverharding, welke vanwege het benodigde zware materieel onverminderd door gespecialiseerde marktpartijen wordt uitgevoerd.

Vragen fractie VVD Kerkrade

1. OZB-opbrengsten en areaalontwikkeling

- Kan het college inzichtelijk maken hoe de geraamde meeropbrengst van circa €290.000 in 2027 is opgebouwd naar: areaaluitbreiding woningen, areaaluitbreiding niet-woningen, afname van leegstand, herberekeningen van indexeringen en overige oorzaken?
  Dit overzicht kan niet op dat detailniveau verstrekt worden. Waardering is een continu proces waarin het onmogelijk is om waardestijgingen toe te rekenen aan specifieke aspecten. Ook BsGW kan een dergelijk overzicht niet verstrekken, zo begrepen wij.

  Wel kunnen wij u voor 2027 per ozb-categorie aangeven de volgende verwachte effecten, als volgt:

Omschrijving	Categorie	Bedrag
Minder leegstand	Ozb niet-woning gebruiker	+200.000
Herberekening indexering in 2027	N.v.t.	N.v.t.
Alle overige factoren	Ozb woning eigenaar Ozb niet-woning eigenaar Ozb niet-woning gebruiker	+50.000 +15.000 +25.000
Totaal		+290.000

- Kan het college per categorie (woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen) een uitsplitsing geven van de ontwikkeling van de OZB-opbrengsten tussen 2026 en 2027?

Zie het antwoord hiervóór.
De ontwikkeling van de totale ozb-opbrengsten voor de 3 categorieën is te vinden in de productenbegroting op pagina 8 (taakveld 0.61 en 0.62).

- Kan het college aangeven welk deel van de geraamde OZB-opbrengst in 2027 voortkomt uit tariefstijgingen, areaalontwikkeling en overige mutaties, uitgesplitst in woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen?

Dit overzicht kan niet verstrekt worden om dezelfde reden als hiervóór vermeld. Voor wat betreft de meeropbrengst zie het antwoord hiervóór.

- Wat is het effect op de OZB-opbrengsten indien de aanvullende verhoging van 3% niet zou worden toegepast?

Voor het jaar 2027 komt dit op neer op € 390.000. Meerjarig loopt dat effect cumulatief op naar € 1.560.000 in 2030 (zie ook toelichting op pag.22 van de begroting).

2. Afvalstoffenheffing

- Waarom wordt op pagina 113 een opbrengst uit afvalstoffenheffing van €8.046.886 genoemd, terwijl op pagina 114 en in de productenbegroting een bedrag van €7.566.000 wordt vermeld? Kan het verschil van €480.886 worden gespecificeerd?
  De opbrengst uit afvalstoffenheffing van € 8.046.886, zoals opgenomen op pagina 113, is het juiste bedrag voor 2027. In de kostendekkendheidsberekening is rekening gehouden met de meest

actuele uitgangspunten, waaronder de tariefverhoging van € 38 per aansluiting. Deze actualisatie is nog niet volledig in detail doorvertaald naar de onderliggende budgetten en de productenbegroting. Dit wordt verwerkt na vaststelling van de begroting door de raad.

- Welke posten zijn opgenomen in de opbrengstberekening van pagina 113 die niet voorkomen in het bedrag van €7.566.000 uit de overige begrotingstabellen?
  Er zijn geen afzonderlijke aanvullende opbrengstposten opgenomen. Het verschil komt voort uit de actualisatie van de opbrengstraming, waarbij in de kostendekkendheidsberekening rekening is gehouden met de meest actuele uitgangspunten, waaronder de tariefverhoging van € 38 per aansluiting. Het overzicht op pagina 113 bevat de juiste en meest actuele raming voor 2027.

- Op pagina 113 wordt €6.068.186 aan kosten voor Rd4 toegerekend, terwijl in de productenbegroting voor kostenplaats 9730013 €5.647.900 wordt vermeld. Kan het verschil van €420.286 worden gespecificeerd?
  In de kostendekkendheidsberekening op pagina 113 is rekening gehouden met de meest actuele RD4-kosten voor 2027 (€ 6.068.186). Deze actualisatie is nog niet volledig doorvertaald naar de productenbegroting. Dit wordt verwerkt na vaststelling van de begroting door de raad.

- Welke kostencomponenten verklaren de stijging van de opbrengst uit de afvalstoffenheffing van €7.156.000 in 2026 naar €7.566.000 in 2027?
  De stijging van de afvalstoffenheffing hangt voornamelijk samen met de hogere doorbelasting van de afvalverwerkingskosten door RD4 en de nieuwe toerekening van € 94.000 aan oninbare debiteuren. Daarnaast zijn de overige kosten en doorbelastingen geactualiseerd. Om de gestegen kosten op te vangen, is voor 2027 een tariefverhoging van € 38 per aansluiting doorgevoerd.

- Kan het college een overzicht verstrekken van alle directe en indirecte kosten die worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing in 2026 en 2027?
  De directe en indirecte kosten die worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing, worden onder de tabel ‘Kostendekkendheid afval’ op pagina 113 van de begroting nader gespecificeerd.

- Kan worden aangegeven welke kosten via overhead, bedrijfsvoering of andere gemeentelijke taakvelden aan de afvalstoffenheffing worden toegerekend?
  Zie bovenstaand antwoord

3. Dividend Rd4

- Op pagina 113 wordt een dividendopbrengst van €50.000 genoemd, terwijl in de productenbegroting onder v overig €31.000 aan dividenden en winsten wordt verantwoord. Hebben deze bedragen betrekking op dezelfde bron? Zo nee, waarop hebben beide bedragen betrekking?
  In de kostendekkendheidsberekening op pagina 113 is uitgegaan van een dividendopbrengst van € 50.000 op basis van de actuele prognose. Deze prognose is nog niet volledig doorvertaald naar de onderliggende budgetten en de productenbegroting. Dit wordt verwerkt na vaststelling van de begroting door de raad.

4. Oninbare belastingen

- Kan het college toelichten hoe de bedragen van €94.000 (afvalstoffenheffing) en €81.000 (rioolheffing) voor oninbaarheid zijn berekend?

- Zijn deze bedragen gebaseerd op gerealiseerde oninbaarheid uit voorgaande jaren? Zo ja, kan een overzicht worden verstrekt van de werkelijke oninbaarheid over de afgelopen vijf jaar?
- Hoe verhouden de geraamde bedragen voor oninbaarheid zich tot het gemiddelde van de gerealiseerde oninbaarheid in de afgelopen jaren?
- Wat is de ontwikkeling geweest van het percentage oninbare aanslagen voor afvalstoffenheffing en rioolheffing in de afgelopen vijf jaar?

  Voor de beantwoording van deze 4 bovenstaande vragen verwijzen wij graag naar de beantwoording van vraag 7.5 van de fractie van PRO Kerkrade

- Welke maatregelen nemen de gemeente en BsGW om het aantal oninbare aanslagen terug te dringen?

  Er loopt een volledig invorderingsproces van aanmaningen en dwangbevelen tot deurwaarders en beslagen. Anderzijds is het een doorlopend proces om de informatie aan de voorkant zo goed als mogelijk op orde te hebben. Bijvoorbeeld een goed en compleet beeld hebben van kwijtschelding.

5. Bouwleges en vergunningverlening

1. Kan het college aangeven hoe de geraamde kosten van €683.608 voor omgevingsvergunningen zijn opgebouwd?

   De begroting splitst de leges op in drie titels. Titel 2 betreft de dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen.

   Voor Titel 2 is opgenomen:

   - Directe kosten: € 208.200
   - Loonkosten en overhead: € 475.408
   - Totale kosten: € 683.608

   Onder de 'Directe kosten' vallen met afgerond 200.000 euro met name de kosten voor inhuur van tijdelijk personeel.

   Onder 'Loonkosten en overhead' vallen de salariskosten plus de overheadkosten op basis van toegerekende uren voor alle taken die toegekend zijn aan de betreffende dienstverlening fysieke leefomgeving c.q. het product omgevingsvergunning.

2. Kan het college aangeven welke factoren leiden tot de geraamde opbrengst van €1.543.200 aan bouwleges in 2027?

   Voor het jaar 2027 is een inschatting gemaakt van de vrijwel zeker te verwachten aanvragen Omgevingsvergunningen voor de activiteit "'Bouwen" (voorheen bouwvergunning). Ingeschat is dat deze met name door een klein aantal grote projecten leiden tot een opbrengst aan leges in 2027 van 1,5 miljoen euro.

3. Welk deel van de geraamde opbrengst wordt veroorzaakt door meer aanvragen, grotere bouwprojecten, wijzigingen in legestarieven en overige factoren?

   In hoge mate bepalend voor de legesopbrengst is het aantal grote projecten (projecten met hoge bouwkosten, de leges worden gebaseerd op de bouwkosten). Meer of minder kleine aanvragen, wijzigingen in legeskosten of andere factoren hebben een relatief beperkte invloed op de totale opbrengst aan leges.

4. Is de geraamde kostendekkendheid van 226% in 2027 incidenteel of structureel van aard?
   De kostendekkendheid in 2027 is incidenteel en wordt zoals hierboven beschreven veroorzaakt door een klein aantal grote projecten waarvoor de vergunning in 2027 aangevraagd zal worden.

5. Kan het college verklaren waarom de geraamde opbrengst voor omgevingsvergunningen daalt naar €867.200 in 2028?
   Voor 2028 is nog niet met redelijke zekerheid aan te geven dat er aanvragen voor grote projecten met bijbehorende legesopbrengst ingediend zullen worden. Daarom is een lagere legesopbrengst opgenomen dan in 2027.

6. Formatie

- Hoeveel fte groeit de gemeentelijke organisatie in 2027 ten opzichte van 2026 en welke structurele meerkosten zijn hieraan verbonden?
- Welke concrete prestatie-indicatoren zijn gekoppeld aan de uitbreiding van de formatie en welke streefwaarden horen daarbij?
- Wat is het aandeel vervanging externe inhuur in de groei van de formatie?

Over de jaren 2026 en 2027 kunnen nog geen harde cijfers gegeven worden; die blijken straks bij het opmaken van de jaarrekening 2026 en 2027. We hebben geen specifieke prestatie-indicatoren gekoppeld aan uitbreiding van formatie. Evenmin hanteren we streefwaarden. Keuzes over krimp en uitbreiding van formatie worden primair ingegeven door de opgaves waar we als gemeente voor staan. De precieze FTE-groei als gevolg van de omzetting van inhuur naar eigen personeel is op dit niet exact te noemen. Dat houden we als zodanig niet bij. Naar onze inschatting gaat het voor 2026 om 5 FTE.

- Hoeveel medewerkers hebben een training gevolgd op het gebied van AI-geletterdheid en hoeveel medewerkers beschikken over een AI-licentie, zoals Copilot of ChatGPT?

Tot 1 november 2026 staat het aantal medewerkers die een training AI-geletterdheid gevolgd hebben op 267. Op dit moment hebben we 8 betaalde AI-licenties voor Copilot en in het kader van een pilot 50 betaalde AI-licenties voor SafeGPT.

- Voor welke processen wordt AI momenteel ingezet en welke meetbare tijds- of efficiëntiewinst is daarbij gerealiseerd?

Binnen Kerkrade loopt een pilot met SafeGPT. Deelnemers hebben vóór toegang tot de omgeving een training in AI-geletterdheid en een gebruikerstraining gevolgd. Een concrete toepassing binnen de pilot is het transcriberen en uitwerken van gesprekken. Daarnaast hebben gebruikers van de AI-tool Schulinck teruggekoppeld over hun ervaringen. Uit de eerste terugkoppeling van de werkgroep die transcriptie met SafeGPT beproeft en van gebruikers van de AI-tool Schulinck blijkt dat de verwerkingstijd bij de betreffende werkzaamheden naar hun inschatting ongeveer is gehalveerd. Het inzicht in de gerealiseerde tijdwinst is nog beperkt. Voor een breder beeld is per toepassing inzicht nodig in de tijdsbesteding vóór en na inzet, inclusief de tijd voor controle en correctie. De status van AI-ondersteuning bij de registratie van digitale formulieren (e-forms) is nog niet bevestigd. Voor die toepassing kunnen wij daarom nog geen resultaat rapporteren.
Via Solido is daarnaast een gratis versie van Copilot toegankelijk voor alle medewerkers. Een beperkte groep medewerkers beschikt over een Copilot-testlicentie.
Verder worden mogelijkheden voorbereid of onderzocht voor:

- Documentregistratie: automatisch metadata uit documenten halen.

- Informatie zoeken: vragen stellen in gewone taal en antwoorden krijgen op basis van de inhoud en context van documenten.
- Gespreksverslaglegging: gesprekken transcriberen naar conceptgespreksverslagen en actielijsten.
- Digitale informatieverstrekking: een chatbot op de gemeentelijke website.

Deze ontwikkelingen mogen niet zonder meer als reeds ingevoerde toepassingen worden gepresenteerd. De status, centrale beoordeling en registratie moeten per toepassing worden vastgesteld.
Er zijn vooralsnog geen centraal gevalideerde meetresultaten beschikbaar waarmee de gerealiseerde tijds- of efficiëntiewinst betrouwbaar kan worden gekwantificeerd. Bij het beoordelen van de opbrengsten moeten ook de kwaliteit, de benodigde menselijke controle en correctie en de kosten worden betrokken.
De verdere invoering van AI vraagt eerst investeringen in inrichting, opleiding, toetsing en beheer. Eventuele structurele tijdwinst en financiële besparingen moeten vervolgens in de praktijk worden vastgesteld.

– Welke besparingen of productiviteitsverbeteringen zijn in de begroting verwerkt als gevolg van investeringen in AI en digitalisering?

Er zijn geen concrete besparingen of productiviteitsverbeteringen in de begroting verwerkt als gevolg van investeringen in AI en digitalisering.

7. Parkeren

1. Hoeveel openbare parkeerplaatsen bevat Zone 1 per 1 januari van de jaren 2020 t/m 2026, uitgesplitst per parkeerlocatie, hoeveel plaatsen zijn in die periode toegevoegd of vervallen en hoeveel plaatsen verdwijnen volgens reeds vastgestelde plannen in 2027-2030?
   Er zijn binnen schil 1 ca. 310 openbare parkeerplaatsen beschikbaar. De parkeerplaatsen op bijv. het Europaplein of Vie zijn hierbij nog niet meegenomen (Vie gaat na overdracht binnen schil 1 vallen). Volgens de reeds vastgestelde plannen verdwijnen structureel geen parkeerplaatsen, het kan zijn dat er tijdelijk enkele worden onttrokken t.b.v. woningbouw.

2. Hoeveel parkeerplaatsen in Zone 1 zijn tijdens winkeltijden daadwerkelijk vrij beschikbaar voor reguliere bezoekers en welk deel van de totale capaciteit is bestemd voor vergunninghouders of andere gereserveerde doeleinden?
   Aangezien het openbare parkeerplekken betreft zonder gereserveerde plek voor vergunninghouders kunnen alle parkeerplaatsen gebruikt worden door bezoekers. Op een doordeweekse werkdag zullen verhoudingsgewijs minder vergunninghouders parkeren.

3. Hoeveel bewonersvergunningen, ondernemersvergunningen en overige vergunningen/ontheffingen zijn in Zone 1 jaarlijks uitgegeven in de periode 2020-2026, hoeveel parkeerplaatsen kunnen hierdoor worden gebruikt en geldt daarbij een maximaal aantal vergunningen gekoppeld aan de beschikbare capaciteit?
   Er is geen formeel vastgesteld maximum. Bij de uitgifte wordt wel rekening gehouden met de beschikbare capaciteit. In schil 1 zijn op dit moment 150 vergunningen uitgegeven.

4. Hoeveel zelfstandige woningen bevinden zich jaarlijks in Zone 1 in de periode 2020-2026, hoeveel beschikken over een eigen parkeerplaats en hoeveel woningen zijn toegevoegd zonder parkeren op eigen terrein?
   Deze gegevens over bestaande woningbouw en hoeveel een eigen parkeergelegenheid hebben, zijn niet bekend. Het gaat om een dusdanig groot aantal woningen dat hierover geen gegevens bekend zijn. In de basis dient iedere nieuwe woning parkeergelegenheid op eigen terrein te realiseren. Indien er voldoende vrije parkeercapaciteit in de directe omgeving is, kan er via het parkeerfonds parkeergelegenheid worden afgekocht. In schil 1 is dit tot op heden 1 keer voorgekomen voor 3 parkeerplaatsen.

5. Hoeveel woningen worden volgens vastgestelde plannen tot en met 2030 in Zone 1 toegevoegd en welke extra vraag naar parkeervergunningen verwacht het college als gevolg hiervan?
   Er worden de komende jaren ongeveer 200 nieuwe woningen in schil 1 verwacht (incl. onder andere D'r Pool, Hof van Rode en Componist). Het uitgangspunt is dat alle nieuw te bouwen woningen de parkeerbehoefte op eigen terrein invullen. Er is verder ook geen voorspelling te doen hoeveel parkeervergunningen bij nieuwbouw worden aangevraagd.

6. Wat is per parkeerterrein in Zone 1 de gemiddelde en maximale bezettingsgraad op donderdag, vrijdag en zaterdag en op welke momenten wordt een bezettingsgraad van 85% overschreden?
   Op deelgebiedniveau komt binnen het centrum van Kerkrade de hoogste totaal gemiddelde bezettingsgraad niet boven de 80% uit. Dit betekent dat er op deelgebiedniveau geen sprake is van zoekverkeer. Op de drukste momenten kan er op sectieniveau wel zoekverkeer ontstaan. In die gevallen bestaat op acceptabele (loop)afstand nog voldoende parkeergelegenheid. Een deelgebied is bijvoorbeeld Theaterplein, Europaplein, Kloosterraderplein en de tussenliggende straten terwijl een sectie enkel één van deze plekken is.

   In 2027, na de opening van parkeergarage Vie, wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd. Met dit onderzoek krijgen we recente cijfers waarin de parkeerdruk maar ook de parkeercapaciteit inzichtelijk wordt gemaakt.

7. Beschikt het college via cameraparkeren of andere systemen over gegevens over aankomst-, vertrek- en verblijfsduur van voertuigen en bezettingsgraden per parkeerterrein in Zone 1? Zo ja, wat laten deze gegevens zien?
   Deze gegevens worden niet actief beoordeeld en er gelden beperkte bevoegdheden vanwege de AVG.

8. Wat zijn de verwachte parkeerinkomsten voor 2026 en 2027 en welk deel van de geraamde stijging is uitsluitend het gevolg van tariefverhogingen?
   De begrote parkeerinkomsten bedragen € 614.000 voor 2026 en € 719.900 voor 2027. De stijging van € 105.900 wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere parkeerinkomsten als gevolg van de ingebruikname van parkeergarage VIE. Daarnaast dragen de tariefaanpassingen bij aan de hogere opbrengsten. De meeropbrengst als gevolg van de tariefaanpassingen is niet afzonderlijk inzichtelijk gemaakt, maar maakt onderdeel uit van de totale parkeeropbrengsten.

9. Hoe hoog zijn de jaarlijkse kosten van parkeerbeheer, handhaving, parkeerautomaten en parkeersystemen?

Voor 2027 zijn de kosten begroot op € 368.100. Dit bedrag is opgebouwd uit de budgetten Parkeren, Parkeerterreinen, Beheer parkeergarages, Parkeergarage VIE en Parkeerboetes.

10. Welke concrete investeringen in parkeercapaciteit, bereikbaarheid en bewegwijzering zijn voor 2027 voorzien en welke bedragen zijn hiervoor geraamd?

Er zijn geen concrete plannen voor het verhogen van de parkeercapaciteit. Wel wordt onderzocht of er bijvoorbeeld op het Oranjeplein en de Wijngracht extra capaciteit gecreëerd kan worden en of er een betere verbinding tussen de huidige parkeerterreinen Europaplein en Theaterplein kan worden gerealiseerd. Er zijn nog geen onderliggende ramingen beschikbaar.

8. Centrumontwikkeling

1. Kan het college de ontwikkeling van de winkelleegstand in het centrum over de periode 2020-2026 verstrekken?

Er zijn cijfers beschikbaar over de winkelleegstand over de afgelopen drie jaar. Deze worden hieronder weergegeven:

	2023	2024	2025
Commerciële ruimten (aantal)	149	149	135
Commerciële ruimten (m2)	22.356	25.859	24.162
Commerciële leegstand (objecten)	34	46	37
Commerciële leegstand (m2)	6.054	6.334	4.757
Commerciële leegstand (% van objecten)	23%	31%	27%
Commerciële leegstand (% van m2)	27%	24%	20%

De ruimtes zijn Kerkrade centrum breed, nog niet van alleen het kernwinkelgebied.

2. Voor de Impuls Winkelgebieden is vanaf 2027 jaarlijks €400.000 opgenomen. Welke concrete projecten worden hieruit gefinancierd?

Voor de Impulsaanpak Winkelgebieden hebben we medio 2024 een subsidieaanvraag gedaan (24n00175), welke eveneens in 2024 is gehonoreerd. De beschikking van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland hebben we op 9 december 2024 ontvangen. Voor de aanpak van de 3 uitvoeringsprojecten van deze IW-subsidie ontvangt de gemeente een bedrag van € 4.279.784,-.

Ten aanzien van de gemeentelijke cofinanciering is momenteel in het investeringsprogramma vanaf 2025 gedurende 10 jaar een jaarlijkse bijdrage van € 250.000 begroot. De looptijd van de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden kent echter een looptijd van 7 jaren startend 15 november 2024 en eindigt conform beschikking op 15 november 2031. Op deze datum dienen ook alle doelstellingen te zijn behaald en deelprojecten te zijn afgerond. Vorenstaande betekent dat de jaarlijkse cofinanciering Impulsaanpak Winkelgebieden opgenomen in het investeringsprogramma vanaf 2027 dient te worden aangepast van nu € 250.000,- naar jaarlijks € 400.000,- voor de periode 2027 tot en met 2031.
Het betreft een drietal deelprojecten te weten:
1. Projectgebied Einderstraat, onttrekken m² Retail en transformatie naar complex woonappartementen.
2. Realisatie van Het Martin Buber inclusief bovenliggende woningen en de inrichting van het voorterrein Vie-boulevard.
3. Klimaatadaptief vergroenen van het centrum inclusief omgeving Oranjeplein.

3. Hoe wordt bepaald of de investering van €400.000 per jaar succesvol is geweest?

De IW-subsidie is verstrekt met de resultaatverplichtingen zoals deze bij vraag 1 zijn beschreven. Deze projecten dienen dus uitgevoerd te zijn binnen de gestelde termijn en dat maakt dus hoe "succesvol" de investeringen zijn.

4. Welke meetbare resultaten verwacht het college van deze investering ten aanzien van: Leegstand, bezoekersaantallen, aantal ondernemingen en economische activiteit?

Mede door deze investering en andere investeringen in de beleving van het centrum, in het ondernemersklimaat, in het (positieve) imago van Kerkrade, in overleg met ondernemers en vastgoed hopen we nieuwe ondernemers aan te trekken, meer traffic te genereren en een positiever en meetbaar resultaat te kunnen laten zien.

9. Toerisme

1. Hoe heeft het aantal verblijfsgasten en overnachtingen in Kerkrade zich ontwikkeld in 2024, 2025 en 2026 tot nu toe? Kan dit worden uitgesplitst naar hotels, groepsaccommodaties, campings en overige verblijfsaccommodaties.

Wij krijgen deze gegevens via de BSGW. Voor het jaar 2024 is alleen een totaalbedrag van de toeristenbelasting beschikbaar: € 293.000, -. Voor 2026 zijn op dit moment alleen de gegevens van het eerste kwartaal bekend

Toeristenbelasting 2025/2026														
Gemeente Kerkrade			Q1 2025		Q2 2025		Q3 2025		Q4 2025		**Totaal 2025**		Q1 2026	
	Aantal objecten	Tarief	Netto	Aantal overnachtingen	Netto	Aantal overnachtingen	Netto	Aantal overnachtingen	Netto	Aantal overnachtingen	**Netto**	**Aantal overnachtingen**	Netto	Aantal overnachtingen
Arbeidsmigranten overnachtingen	4	€ 2	€ 1.441	€ 728	€ 558	€ 282	€ 1.479	€ 747	€ 1.432	€ 723	**€ 4.910**	**€ 2.480**	€ 1.959	€ 911
Bed and Breakfast / Guesthouse	10	€ 2	€ 1.119	€ 565	€ 2.045	€ 1.033	€ 1.685	€ 851	€ 1.570	€ 793	**€ 6.419**	**€ 3.242**	€ 1.309	€ 609
Hotel	6	€ 2	€ 36.594	€ 18.482	€ 60.190	€ 30.399	€ 67.726	€ 34.205	€ 57.147	€ 28.862	**€ 221.657**	**€ 111.948**	€ 36.243	€ 16.857
Kampeerauto / Camper lok ingericht	1	€ 5	€ 312	€ 60	€ 666	€ 128	€ 738	€ 142	€ 400	€ 77	**€ 2.116**	**€ 407**	€ 350	€ 66
Vakantie-/recreatiewoning	5	€ 2	€ 1.416	€ 715	€ 3.501	€ 1.768	€ 2.855	€ 1.442	€ 2.247	€ 1.135	**€ 10.019**	**€ 5.060**	€ 1.122	€ 522
TOTAAL			**€ 40.882**	**€ 20.550**	**€ 66.960**	**€ 33.610**	**€ 74.484**	**€ 37.387**	**€ 62.796**	**€ 31.590**	**€ 245.122**	**€ 123.137**	**€ 40.983**	**€ 18.965**

2. Welke economische effecten worden momenteel gemeten van verblijfstoerisme voor horeca, detailhandel en recreatieve voorzieningen in Kerkrade?

Er is in 2025 een regionaal bestedingenonderzoek Toerisme en Recreatie uitgevoerd door Ginder. Hierin zijn zowel overnachtingen als dagbezoeken meegenomen. Voor het onderzoek zijn cijfers uit 2023 gebruikt. Hieruit is gebleken dat de totale bestedingen in Kerkrade in 2023 € 107,1 miljoen waren (waarvan €11,5 miljoen verblijfsrecreatie en € 82,9 miljoen dagrecreatie). Dat is 6,7% van de totale bestedingen in Zuid-Limburg.

Momenteel wordt het Dataportaal Toerisme Limburg verder ontwikkeld. Eén van de modules die ontwikkeld worden, is de economische datamonitor. Deze wordt eind 2027 verwacht. Wat hier precies in wordt opgenomen is momenteel nog niet duidelijk; de monitor wordt in overleg met de gemeenten ontwikkeld

3. De begroting noemt meer dan 500.000 bezoekers voor GaiaZOO, circa 100.000 bezoekers voor Discovery Museum en aanzienlijke bezoekersstromen bij Rodahal en Roda JC. Welk deel van deze bezoekers bezoekt daarnaast het centrum of andere toeristische locaties in Kerkrade?

Dat wordt op dit moment nog niet gemeten. Onlangs is het Dataportaal Toerisme Limburg opgericht en de eerste module, de Visitor Data Monitor, staat live. De afgelopen maanden hebben wij daarin één meetgebied opgenomen (centrum Kerkrade) om een gevoel te krijgen met het portaal en de kinderziektes eruit te krijgen. Vanaf 1 december 2026 wordt daar een aantal meetgebieden aan toegevoegd (GaiaZOO, Rolduc en Leisuredome). Daarmee krijgen we inzicht in

de kruisbezoeken tussen verschillende attracties en het centrum. Overigens krijgen we dat inzicht dan met terugwerkende kracht (historische gegevens tot 1 januari 2026).

4. Welk percentage van de bezoekers van GaiaZOO, Discovery Museum en Rolduc verblijft daadwerkelijk één of meer nachten in Kerkrade?

Daar hebben wij geen inzicht in.

5. Beschikt Kerkrade momenteel over voldoende hotel- en verblijfsaccommodatiecapaciteit om groei van toerisme op te vangen? Welke bezettingsgraden zijn bekend?

Bezettingsgraden zijn niet bekend. De toeristenbelasting loopt via BSGW en zij verstrekken alleen cijfers per kwartaal en per categorie, dus niet per accommodatie.
Wij denken dat er in Kerkrade (Parkstad) zeker nog marktruimte is, met name voor verblijfsaccommodaties die zich richten op families. Het huidige aanbod (met name hotelkamers en een aantal kleinschalige B&B's) richt zich daar niet specifiek op.

6. Op welke wijze meet de gemeente de verblijfsduur van bezoekers en het economische bestedingseffect van toeristische trekpleisters?

Zie hierboven.

7. De toeristenbelasting wordt verhoogd naar € 2,50 per overnachting. Welke gevolgen verwacht de gemeente voor de concurrentiepositie van Kerkraadse verblijfsaccommodaties ten opzichte van omliggende gemeenten?

De tarieven van de Parkstadgemeenten voor 2026 zijn:

	2026
Heerlen	€ 2,33
Landgraaf	€ 3,00
Brunssum	€ 2,30
Voerendaal	€ 1,55
Simpelveld	€ 2,00
Beekdaelen	€ 2,00

Bij andere gemeenten wordt naar verwachting alleen een indexering van de tarieven doorgevoerd. Met een tarief van € 2,50 zal Kerkrade dan ook zeker niet tot de gemeenten met het hoogste tarief behoren. Bovendien hanteren diverse gemeenten in Limburg al een hoger tarief, zoals Maastricht (€ 5,68), Roermond (€ 3,65) en Gulpen-Wittem (€ 3,00).

8. Welke meetbare resultaten hebben uitgaves aan stadsmarketing 'Beleef Kerkrade' de afgelopen jaar opgeleverd in termen van bezoekers, overnachtingen en bestedingen?

De effecten van de uitgaven aan stadsmarketing via Beleef Kerkrade zijn niet direct toe te schrijven aan concrete resultaten op het gebied van bezoekersaantallen, overnachtingen en bestedingen. Deze cijfers worden immers door meerdere factoren beïnvloed.

9. Op welke wijze wordt vastgesteld of toeristische investeringen daadwerkelijk leiden tot meer bezoekers en langere verblijfsduur?

Op dit moment wordt dit alleen gemeten door bezoekersaantallen van de grotere attracties en de opbrengsten van de toeristenbelasting. Met de komst van het

Dataportaal Toerisme Limburg zal er veel meer data ter beschikking komen. Momenteel is alleen de module “Visitor Data Monitor” beschikbaar. In 2027 komt daar de economische datamonitor bij.

10. Regeldruk

- Beschikt de gemeente momenteel over indicatoren of een monitor waarmee de ontwikkeling van regeldruk voor ondernemers wordt gemeten?

Nee. Veel ervaren regeldruk is afkomstig van wetgeving van de Rijksoverheid, waardoor gemeenten als uitvoerder vaak beperkte invloed hebben op het schrappen van deze regels. Wel wordt aan de hand van bedrijfsbezoeken, het bedrijvencontactpunt etc. bezien of en hoe de gemeentelijke dienstverlening richting bedrijfsleven verbeterd kan worden. De gemeente wil meer zijn dan een klassieke vergunningverlener, maar vooral partner zijn voor het bedrijfsleven en inzetten op het ontzorgen van het bedrijfsleven.

- Welke lopende of voorgenomen projecten kent de gemeente gericht op het verminderen van regeldruk voor ondernemers en hoe wordt het effect van deze maatregelen gemeten?

Via de Stadsregio Parkstad Limburg wordt een gezamenlijke agenda opgesteld om het lokaal MKB te versterken. Dit programma Ambitieus MKB 045 is het regionale ondersteuningsprogramma voor het midden- en kleinbedrijf in de regio Parkstad Limburg. Hierin zal aandacht worden gevraagd voor dit onderwerp.

11. Ondernemersfonds

- De reserve ondernemersfonds blijft geraamd op circa €263.000. Welke projecten zijn de afgelopen drie jaar vanuit deze reserve gefinancierd?

Er zijn de afgelopen drie jaar geen projecten uit de reserve ondernemersfonds gefinancierd.

- Welke economische resultaten zijn aantoonbaar gerealiseerd met middelen uit het ondernemersfonds?

Het ondernemersfonds is het beschikbare budget voor de koopzondagen. Er worden, in overleg met ondernemers, thematische koopzondagen georganiseerd. Hierdoor wordt de beleving tijdens deze koopzondagen groter en gezelliger. Denk aan o.a. de Rode Loper (modeshow), muziekgezelschappen, Mercato Kerkrade, Kirchroa outdoor, Living statues etc.

Vragen fractie Burgerbelangen Kerkrade

Op blz. 20 van de begroting staat de volgende tekst:

“Om de gemeentelijke financiële opgave te verlichten, vallen in 2026 middelen vrij uit de reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen, in totaal € 2.577.000. Uit een nieuwe prognose bleek dat een aantal posten te ruim was begroot, waardoor deze middelen voor andere doeleinden kunnen worden ingezet”

Vraag 1:

Waar waren deze middelen voor gereserveerd?
De vrijvallende middelen in 2026 waren initieel voornamelijk gereserveerd voor armoede en schulden, het transformatiefonds sociaal domein, inburgering en de buffer voor open-einde regelingen. Voor deze middelen was nog geen opdracht verstrekt of verplichting aangegaan. Op basis van een geactualiseerde prognose zijn de resterende middelen binnen deze posten voldoende om de actuele beleidsdoelstellingen uit te voeren.
Op blz. 9 zijn de stijgende kosten van de gemeenschappelijke regeling in beeld gebracht.

	2026	2027	2028	2029	2030
div. Gemeenschappelijke regelingen	-689	-1.585	-1.651	-78	-262

Vraag 2:

Kunt U toelichten waarom de stijging van de kosten in 2029 nog € 1.651.000 in 2029 en 2030 “slechts” € 78.000 en € 262.000 bedraagt.
Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de financiële consequenties van GR WOZL – WSP. In 2028 is daar sprake van een nadeel van €727.741, terwijl in 2029 juist een voordeel van €895.461 wordt verwacht. Voor meer informatie verwijzen wij graag naar het zienswijzetraject (26TI024).

Op blz. 21 en 22 is het verloop van de Algemene Uitkering in beeld gebracht.

Vraag 3:

Graag een toelichting waarom de uitkering van 2029 naar 2030 stijgt met circa 3 miljoen van € 1.667.000 naar € 4.601.000.
Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het toevoegen van de nieuwe jaarschijf 2030. In de financiële administratie opent een nieuwe jaarschijf met de saldi van het voorgaande jaar. Een extra jaar accresontwikkeling levert dan een relatief grotere bijstelling op . Voor meer informatie verwijzen wij u ook naar de informatiebrief bij de meicirculaire (26u0006743)

Op blz. 51 staat dat er gewerkt wordt aan het opstellen van een nieuwe visie Toerisme Kerkrade.

Vraag 4:

Wordt de raad aan de voorkant bij het opstellen van de visie betrokken en wat is het tijdspad?
Antwoord:
Het tijdspad is op dit moment nog niet bekend. Een plan van aanpak inclusief tijdpad zal uiterlijk in Q2 2027 met de raad gedeeld worden.

Op blz. 60 staat dat de kilometergrens is verhoogd van 2 naar 6 km.

Vraag 5:

Welk bedrag wordt hiermee bespaard?
De voorgestelde wijziging heeft naar verwachting betrekking op een afgebakende groep van rond 47 leerlingen. De aanpassing van de kilometergrens is niet van toepassing op leerlingen met een structurele handicap. Uitgaande van een gemiddelde ritprijs van € 7,21 leidt dit tot een geschatte besparing van circa €120.000 per jaar. Hierbij is rekening gehouden met aanvullende kosten, zoals de inzet van vervoer voor leerlingen die recht blijven behouden op aangepast vervoer, evenals een marge voor onzekerheden. Dit is op basis van de populatie 25/26.

Op blz. 59 is het investeringsprogramma voor onderwijs investeringen in beeld gebracht.

Vraag 6:

Waar staat de op blz. 20 vermelde onderwijshuisvesting investering van 1,1 miljoen voor het jaar 2030 in de tabel van het investeringsprogramma?
Zie ook het antwoord op vraag 0.2 van fractie Pro Kerkrade.
Separate voorstellen zullen de raad tezijnertijd nog worden voorgelegd, afhankelijk van de besluitvorming worden vervolgens de investeringen daadwerkelijk in de begroting verwerkt. Het betreft hier 'slechts' een voorlopige reservering, omdat bekend is dat deze opgave er ligt.
Het betreft hier overigens een reservering voor toekomstige kapitaallasten van € 1,1 miljoen jaarlijks. Afhankelijk van de ontwikkeling van de rente kan hiermee tezijnertijd een (eenmalig) investeringsvolume van indicatief circa € 15,7 (bij rente 4,5%) tot € 16,9 miljoen (bij rente 4,0%) worden gerealiseerd.

Op blz. 69 staat dat Kerkrade een bijdrage van 150K bijdraagt aan proceskosten voor het opstellen van een bidbook, programmateam en marketingplan voor Culturele hoofdstad Heerlen-Parkstad.

Vraag 7:

Hoe is de verdeling van het totale procesbudget ad 800K en aan welk bedrag moeten we denken als Heerlen – Parkstad de organisatie krijgt toegewezen?
De financieringsverdeling gaat uit van de gebruikelijke verdeelsleutel in Parkstad Limburg, waarbij Kerkrade voor 18,70% participeert.

Op dit moment is een investeringsbeslissing tot en met 2033 nog niet aan de orde.

Hoeveel budget heeft een recente Europese Culturele Hoofdstad bijeengebracht?
Chemnitz 2025 heeft in de voorbereidingsjaren verschillende fondsen gemobiliseerd en in totaal circa € 115 miljoen gegenereerd.

Wie betaalt het?
De financiering bestaat meestal uit een mix van publieke en private middelen. Financiers zijn onder meer:
– de kandiderende stad;
– de provincie;
– de nationale overheid, vaak via meerdere ministeries;
– de Europese Unie;
– private partijen, sponsors en culturele fondsen en instellingen;
– de omliggende regio of Euregio.
Ticketinkomsten zijn doorgaans beperkt, omdat veel activiteiten vrij toegankelijk zijn.

Wat betaalt de Europese Unie?
De Europese Unie financiert de kandidatuur niet rechtstreeks, maar kent wel een prijs toe aan de winnende stad. Dit is de Melina Mercouri-prijs van € 1,5 miljoen, die wordt uitgekeerd in het titeljaar. Steden kunnen daarnaast ook gebruikmaken van projectsubsidies via Europese programma's.

Op blz. 70 staat dat er voor Hub en PLT-middelen worden overgeheveld van de exploitatie naar het investeringsprogramma zodat de volgende investeringsmiddelen 1.638.000 beschikbaar zijn:

	2026	2027	2028	2029	2030
Hub PLT	0	628	565	195	250

Vraag 8:
Welke investeringen voor een bedrag van € 1.638.000 gaan er de komende jaren plaatsvinden?
Het betreft het groot onderhoud van de HuB. Kerkrade. Duidelijk is dat er op deze locatie een onderhouds- en vernieuwingsopgave ligt. De concrete uitwerking van deze opgave vindt momenteel plaats in samenwerking met de gebruikers van de locatie, Mijn Streek Bibliotheek en Parkstad Limburg Theaters.

Het watertakenplan had een doorlooptijd van 2021 tot en met 2024.

Vraag 9:

Wanneer wordt het nieuwe Watertakenplan aan de raad voorgelegd?
Momenteel wordt een regionaal programma "water en klimaatadaptatie" samen met de andere Parkstadgemeenten opgesteld. Dit programma wordt uitgewerkt op lokaal niveau en zal het oude watertakenplan vervangen. Vaststelling van dit programma is voorzien in de eerste helft van 2027.

Op blz. 113 zijn de kosten voor afval ad 8.1 miljoen en de inkomsten hoe de uitgaven afgedekt worden in beeld gebracht. Op blz. 111 staat dat de kosten voor afval met ca. 38 euro zullen gaan stijgen in 2027.

Vraag 10:

Wordt de egalisatiereserve afval niet ingezet om de stijging te dempen? Op blz. 207 staat dat er in 2027 een bedrag van € 200.000 wordt onttrokken uit de reserve?
Voor 2027 was aanvankelijk een onttrekking van € 200.000 uit de egalisatiereserve afvalverwerking begroot. Op basis van de geactualiseerde kostendekkendheidsberekening, waarin rekening is gehouden met de meest actuele uitgangspunten en de tariefverhoging van € 38 per aansluiting, is een onttrekking in 2027 niet langer noodzakelijk. De gestegen kosten worden volledig opgevangen binnen de reguliere opbrengsten. De actualisatie is nog niet volledig doorvertaald naar de onderliggende begrotingsinformatie. De kostendekkendheidsberekening op pagina 113 is hierin leidend.
De paragraaf grondbeleid staat vanaf blz. 184 beschreven.

Vraag 11:

Wanneer wordt de grondnota aan de raad voorgelegd?

Deze wordt uiterlijk in het 1e kwartaal van 2027 aan de gemeenteraad voorgelegd.
Op blz 205 staat dat er bij wijze van proef is ingezet op het genereren van om € 200.000 aan inkomsten voor evenementen.

Vraag 12:

Hoe en van aan welke evenementen wordt hieraan gedacht?
Dit heeft betrekking op toekomstige een of meerdere grootschalige evenementen en/of producties in Kerkrade, in de orde van grootte zoals bijvoorbeeld het theaterspektakel Het Geluk van Limburg in 2025. Het betreft dan een opslag op verkochte tickets. Voor de goede orde wordt erop gewezen dat het een proef betreft.

Vraag 13:

Kunt u de sterke daling van lasten en baten bij taakverdeling 6.1 op pagina 83 Samenkracht en burgerparticipatie nader verklaren?
In de begroting is de gemeentelijke opvang Oekraïne tot en met 2026 opgenomen. Gezien de onzekerheden met betrekking tot de oorlog is de opvang in navolging van afgelopen jaren niet meegenomen in de begroting. Doordat dit niet is meegenomen dalen zowel de lasten als de baten sterk.

Vraag 14:

Welke preventieactiviteiten vallen onder de AZWA-stelpost van 182.000 euro? Is er al een bepaalde financiering toegekend? Welke kosten blijven bestaan als de veronderstelde dekking niet beschikbaar komt?
Dit betreft vooral activiteiten in het kader van het versterken van de sociale basis. De financiering voor de jaren 2027 t/m 2029 is recentelijk toegekend. De posten die in de stelpost zijn meegenomen kunnen hieruit gedekt worden.

Vraag 15:

Welke meetbare resultaten onderbouwen de nieuwe werkwijzen bij reablement? Het gerapporteerde verschil van 6,6 tegenover 7,9 uur per maand is nog geen zelfstandig bewijs van een oorzakelijk effect?
Er wordt niet alleen gekeken naar ureninzet, maar ook naar zelfredzaamheid, cliëntervaringen en de duur van ondersteuningstrajecten.

Daarnaast is de werkwijze onderzocht door de Academische Werkplaats Ouderenzorg Limburg (AWO-L). De uitkomsten laten zien dat inwoners de reablement-aanpak positief waarderen en meer regie ervaren over hun dagelijks functioneren.

De effecten worden daarom beoordeeld op basis van het totaalbeeld van volumegegevens, cliëntervaringen en onderzoeksresultaten, en niet uitsluitend op het verschil in ingezette uren. De 7,9 uur per maand betreft de gemiddelde inzet van alle klanten waarvan de ondersteuning startte vóór september 2023. De 6,6 uur per maand betreft de gemiddelde inzet van alle klanten waarvan de ondersteuning startte vanaf september 2023. Hierdoor kunnen we het verschil in gemiddelde inzet van de nieuwe werkwijze afzetten tegen de gemiddelde inzet van de oude werkwijze.

Vraag 16:

Hoe is de continuïteit van WMO-begeleiding financieel geregeld. Welke kosten, volumes en looptijden horen bij de zeven aanvullende aanbieders (raadsinformatiebrief WMO en

vangnetcontracten, 14 juli 2026) vanaf 1 juli 2026, zijn deze volledig in 2027-2030 verwerkt? Kunt u ook iets weergeven over de actuele uitvoering en financiële aansluiting
De continuïteit van Wmo-begeleiding is verzekerd door de inzet van zeven extra aanbieders vanaf 1 juli 2026. De verwachte kosten hiervan zijn opgenomen in de begroting. We splitsen deze in de begroting niet uit naar aanbieder. Voor alle aanbieders gelden dezelfde contractuele afspraken, zoals o.a. hoogte van tarieven.

Daarnaast werkt de gemeente samen met zorgaanbieders, de AMO en Impuls aan de verdere ontwikkeling van begeleiding via een ontwikkeltafel. Daarbij staan drie thema's centraal: *van individueel naar collectief*, *reablement in begeleiding* en switchen *tussen arbeidsmatige dagbesteding en werk*.

De gemeente volgt de uitvoering en kosten voortdurend. Daarbij wordt gekeken naar het aantal cliënten, de uitgaven en de ervaringen van inwoners. Ook worden de effecten van de nieuwe werkwijzen gevolgd. De raad wordt over de voortgang en resultaten van deze doorontwikkeling geïnformeerd via de reguliere P&C-documenten en afzonderlijke voortgangsrapportages wanneer belangrijke beleidskeuzes of resultaten daartoe aanleiding geven.

Op dit moment zijn er geen signalen dat de continuïteit van de ondersteuning onder druk staat. Als kosten of volumes afwijken van de verwachtingen, wordt de raad hierover geïnformeerd via de reguliere rapportages.

Vraag 17:

Welke kosten contractuele verplichtingen en rijksvergoedingen voor opvang van Oekraïense vluchtelingen lopen na 2026 door? Hoe worden lasten en baten daarna verwerkt?
Het merendeel van de kosten (huren etc.) loopt door tot opzegging van de onderliggende overeenkomsten. De regelgeving vanuit het Rijk wordt gevolgd om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen. Lasten worden verwerkt conform daadwerkelijke kosten, de opbrengsten zijn afhankelijk van de dan geldende regelgeving vanuit het Rijk.

Vraag 18:

Zijn er in de begroting financiële middelen beschikbaar voor maatregelen tegen oververhitting van woningen en appartementen? Zijn er ook al concrete acties en/of resultaten beoogd t.a.v. dit thema in 2027?
Vanuit het beschikbaar gestelde budget voor klimaatadaptatie wordt een deel ingezet op het vraagstuk hitte en gezondheid, waaronder oververhitting van woningen en appartementen. Voor nader onderzoek en maatgelen m.b.t. hitte is jaarlijks budget nodig. De exacte bedragen zijn nu nog niet duidelijk. De raad zal jaarlijks op de hoogte worden gehouden van de hitteaanpak door onze gemeente.

Vraag 19:

Wanneer verwacht het college dat het collegeprogramma klaar is?
Wij verwijzen naar het antwoord op vraag 0.1a van fractie PRO Kerkrade.

Vraag 20:

Kan het college inzicht geven in de ontwikkeling van het aantal beschikbare parkeerplaatsen in het centrum? Ziet het collegemogelijkheden om deze uit te breiden?
Er zijn geen concrete plannen voor het verhogen van de parkeercapaciteit. Wel wordt onderzocht of er bijvoorbeeld op het Oranjeplein en de Wijngracht extra capaciteit gecreëerd kan worden en of er een betere verbinding tussen de huidige parkeerterreinen Europaplein en Theaterplein kan worden gerealiseerd. In 2027 vindt een nieuw parkeeronderzoek plaats waarin het aantal beschikbare parkeerplaatsen wordt meegenomen.

Paragraaf 6.12 Jeugdhulp

In de begroting lezen we dat de gemeente blijft inzetten op inclusief onderwijs, preventie en het ondersteunen van kinderen, om waar mogelijk zwaardere jeugdhulp te voorkomen. Een mooi voorbeeld hiervan is de proeftuin, die in schooljaar 2025-2026 is gestart op de Diabolo, de Steltloper en Het Martin Buber.

Vraag 21:

Wanneer wordt de proeftuin leeromgeving geëvalueerd? En wanneer kunnen we deze resultaten verwachten?
Zie raadsinformatiebrief van 26 augustus 2026.

Door middel van deze brief is de gemeenteraad geïnformeerd over de verlenging van de proeftuin bij de Basisschool De Diabolo voor het schooljaar 2026-2027.
Uit de (tussen)evaluatie van het schooljaar 2025-2026 blijkt dat de proeftuin op deze school positieve resultaten heeft opgeleverd. Voor een eindevaluatie is het nog te vroeg.

Tegelijkertijd konden de proeftuinen bij de basisschool De Steltloper en Het Martin Buber voor aanvang/bij het begin van het schooljaar 2026-2027 nog niet worden geëvalueerd. Omdat de proeftuinen op deze scholen om organisatorische en personele redenen pas op 1 januari 2026 zijn gestart. Daarom is er gekozen voor een tussentijdse verlenging van de pilot bij de basisschool De Diabolo.

Inmiddels hebben de basisschool De Steltloper en Het Martin Buber de stand van zaken geëvalueerd omdat de einddatum van hun proeftuinen (1 januari 2027) nadert. Ook hieruit blijkt dat het nog te vroeg is om een eindconclusie te trekken. Wellicht is ook voor deze scholen een verlenging nodig.

Een besluit over definitieve ondersteuning kan pas worden genomen zodra er voor alle scholen een gedegen evaluatie ligt. Daarnaast speelt de doorontwikkeling van het regionaal beleid ten aanzien van inclusief onderwijs en schoolarrangementen hierin een rol. Ook dit loopt nog.
Op het moment dat een overstap van pilotfase naar definitieve ondersteuning op de scholen wordt overwogen, zal de gemeenteraad daarvoor aan de hand van een algehele eindevaluatie worden geraadpleegd.

Vraag 22:

Kan het college specificeren welke bedragen voor de Omgevingsvisie in 2027 in de begroting zijn opgenomen en aan welke thema's en onderdelen uit de programmalijnen deze middelen worden besteed?

Het budget wordt ingezet om te voldoen aan de wettelijke vereisten op basis van de Omgevingswet. In dit geval voor het op- en vaststellen van een nieuw Omgevingsplan Kerkrade, het opstellen van (verplichte) omgevingsprogramma's (thematisch en gebiedsgericht) en het mogelijk maken van lopende ontwikkelingen (wijzigingen omgevingsplan en vergunningverlening).

In 2027 wordt gewerkt aan het opstellen en afronden van de volgende programma's:

1. Water en klimaatadaptatie (thematisch).
2. Groen, Natuur en Landschap (thematisch).
3. Kerkrade-Oost (gebiedsgericht).
4. Volkshuisvestingsprogramma (thematisch en verplicht).
5. Ruimtelijke Kwaliteit en Cultuurhistorie (thematisch).
6. Duurzaamheid programma's (thematisch).

Gekozen is voor een gefaseerde aanpak voor het opstellen van een omgevingsplan, zodat voor 2032 de gemeente beschikt over een geheel nieuw samenhangend omgevingsplan. In 2027 worden de eerste stappen naar een nieuw omgevingsplan gezet, naast het mogelijk maken van lopende gebiedsontwikkelingen. Tijdens de raadsinformatieavond van 17 november aanstaande worden de raads- en commissieleden geïnformeerd over de stand van zaken rondom de uitvoering van de Omgevingsvisie en de verdere uitwerking daarvan in de raadsperiode 2026-2030.

Vragen fractie Ouderenpartij Kerkrade

Programma 0 - Bestuur en Ondersteuning

1. ICT-kosten en automatisering
Het college stelt dat de kosten voor ICT, softwarelicenties, AI en digitalisering de komende jaren structureel stijgen. Tegelijkertijd wordt fors ingezet op robotisering en automatisering.
Vraag: Kan het college inzichtelijk maken welke concrete besparingen op personeels- en uitvoeringskosten de afgelopen jaren zijn gerealiseerd door digitalisering, automatisering en AI, en welke besparingen voor de komende jaren worden verwacht?
We hebben geen informatie over concrete besparingen op personeels- en uitvoeringskosten door digitalisering, automatisering en AI. Verder geldt dat het nog te vroeg is om een concrete verwachting uit te spreken.

2. (Eu-)regionale samenwerking
Er wordt aangegeven dat de cursus spreekvaardigheid Duits wordt voortgezet.
Vraag: Wordt er ook aandacht besteed aan lees- en schrijfvaardigheid Duits?
Voorafgaand aan de cursus zijn de taalbehoeften van medewerkers door middel van een interne enquête (2025) in kaart gebracht. Hieruit bleek dat de grootste behoefte ligt bij het verbeteren van de Duitse spreekvaardigheid, met name om taalbarrières te verlagen en het zelfvertrouwen in grensoverschrijdende overlegsituaties te vergroten.
Op basis hiervan is, mede met het oog op het beschikbare budget, bewust gekozen voor een cursus die zich voornamelijk richt op spreekvaardigheid. Lees- en schrijfvaardigheid vormen daarmee geen afzonderlijk onderdeel van het huidige cursusaanbod.

3. Algemene uitkering
In de begroting is sprake van aanzienlijke positieve effecten vanuit de circulaires van het gemeentefonds.
Vraag: Kan het college nader toelichten waarom de septembercirculaire 2026 een positief effect heeft van € 856.000 in 2027 en welke onderdelen hiervoor verantwoordelijk zijn?
De voornaamste oorzaak zit in het LPO-accres. (Loon- en Prijsontwikkeling-accres) Dit deel van het accres van het gemeentefonds compenseert voor inflatie en loonstijgingen. In de septembercirculaire had dit een positief effect van ruim € 800.000. Het restant komt voort uit ontwikkelingen in de uitkeringsbasis, hoeveelheidsverschillen en taakmutaties.

Programma 1 – Veiligheid

4. Jeugdoverlast
Het aantal meldingen van jeugdoverlast stijgt van 210 (2022) naar 345 (2025).
Vraag: Welke aanvullende maatregelen gaat het college treffen om deze stijgende trend om te buigen en welke concrete doelstellingen worden hiervoor in 2027 gehanteerd?
De stijging van het aantal meldingen betekent niet automatisch dat de daadwerkelijke overlast in dezelfde mate is toegenomen. Sinds de inzet van Team Preventie met Gezag (PmG) is er in Kerkrade, en in nauwe samenwerking met diverse partners, beter zicht op de jeugd en de ontwikkelingen rondom jeugdoverlast. Ook de komst van het jeugdhonk heeft zowel in het verkrijgen van meer zicht, als in de overlast ‘an sich’ een positieve bijdrage geleverd. Doordat de betrokken partners nadrukkelijk aanwezig zijn in de wijken en inwoners steeds vaker worden gestimuleerd om overlast te melden, worden situaties eerder en vaker geregistreerd. Dit heeft onze informatiepositie versterkt en helpt om de overlast beheersbaar te houden.

Team PMG, bestaande uit ambulant jongerenwerk, specialistisch jongerenwerk, Sfeerkeepers, (jeugd)boa's en politie, wordt actief ingezet op het vroegtijdig signaleren, voorkomen en aanpakken van jeugdoverlast. Ook in 2027 wordt deze integrale werkwijze voortgezet. Jeugdoverlast is een fenomeen van alle tijden, het vergt dan ook van een structurele aanpak met als doel de jeugdoverlast beheersbaar te houden en waar mogelijk verder terug te dringen.

5. Preventie met Gezag
De financiering van Preventie met Gezag stopt eind 2027.
Vraag: Hoe denkt het college de aanpak Preventie met Gezag na 2027 structureel te financieren en welke financiële gevolgen heeft dit voor de begroting vanaf 2028?
De financiering door het Rijk van Preventie met Gezag in Kerkrade bedraagt € 500.000 op jaarbasis en loopt van 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2027. Voor de voortzetting van de aanpak is vanaf 2028 een bedrag van (ten minste) € 245.000 nodig. Dit bedrag is onvoldoende om alle onderdelen van de huidige Lokale Jeugdaanpak vanaf 2028 voort te zetten. In de loop van 2027 wordt daarom geëvalueerd welke onderdelen cruciaal zijn voor een effectieve jeugdaanpak en op welke wijze deze kunnen worden gefinancierd. Duidelijk is reeds dat niet alle huidige interventies vanaf 2028 automatisch voort worden gezet.

De afgelopen jaren is vanuit Preventie met Gezag geïnvesteerd in de ontwikkeling van een integrale Lokale Jeugdaanpak, waarin preventie, vroegsignalering en het aanpakken van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit centraal staan. Deze aanpak wordt momenteel vanuit verschillende budgetten gefinancierd. Op basis van de evaluatieresultaten worden gerichte keuzes gemaakt te worden welke interventies daadwerkelijk bijdragen aan de doelstellingen van de Lokale Jeugdaanpak. De financiële consequenties van deze keuzes worden in de loop van 2027 in de voorbereiding Begroting 2028 (en meerjarig) inzichtelijk gemaakt.
Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

6. Gladheidsbestrijding ouderencomplexen
Veel ouderen ervaren problemen met gladheid rondom seniorenwoningen en wooncomplexen.
Vraag: Welke maatregelen gaat het college nemen om de gladheidsbestrijding rondom wooncomplexen voor ouderen structureel te verbeteren en wie draagt hierbij welke verantwoordelijkheid?
Elk gladheidsseizoen worden de wijkteams ingezet voor handmatige bestrijding. Denk hierbij aan specifieke loopstromen die buiten de primaire machinale routes vallen. Tijdens reguliere diensturen focussen deze teams zich met prioriteit op gevaarlijke locaties, openbare trappen, bushaltes en de directe openbare looproutes rondom publieke gebouwen en seniorencomplexen. Gezien de veelvoud aan meldingen die op zulke momenten binnenkomen richten de teams zich op de hoofdingang (toegangspad), overige gebieden rondom seniorencomplexen worden niet meegenomen. Hiervoor is enkele jaren geleden een strooiset beschikbaar gesteld zodat een eventuele huismeester/conciërge zelf aan de slag kan.

7. Brug Toupsbergstraat en Kaffebergsweg
De begroting stelt dat ProRail niet zal bijdragen aan de modernisering van deze bruggen.
Vraag: Waarom acht het college een financiële bijdrage van ProRail niet mogelijk, terwijl de staat van deze bruggen ook gevolgen kan hebben voor de veiligheid van het spoor?
De actuele situatie rondom de bruggen is complex. Doordat op verzoek van ProRail de brug in de Toupsbergstraat gedeeltelijk is afgesloten ontstaat een nieuwe situatie. ProRail zal de bruggen opnieuw inspecteren en daar volgt mogelijk ook een andere financiële positie uit. Afhankelijk hiervan kan ook de financiële positie van het Rijk wijzigen.
Los daarvan is en blijft het college in gesprek met ProRail om een passende oplossing te zoeken waarbij de bruggen worden aangepast aan de tijdgeest. Vooralsnog heeft het college € 2.000.000 gereserveerd voor reconstructie van deze bruggen.

8. Ongelijkvloerse spooroversteek Kosterbeemden
Voor dit project lopen nog voorbereidende werkzaamheden.
Vraag: Wat is de actuele stand van zaken van de ongelijkvloerse spooroversteek bij de Kosterbeemden en wanneer verwacht het college hierover een definitief uitvoeringsbesluit?
Op dit moment zijn er voorbereidende ontwerpwerkzaamheden en overleggen o.a. met ProRail gaande. Er is een schetsontwerp voor de brug opgesteld. Op basis van de huidige informatie is een uitvoeringsbesluit niet in 2027 te verwachten.

Programma 3 – Economie

9. Stijging detailhandel
Het aantal vestigingen detailhandel stijgt volgens de indicatoren opvallend sterk.
Vraag: Welke factoren verklaren de forse stijging van het aantal detailhandelsvestigingen en in hoeverre speelt de gewijzigde SBI-classificatie hierin een rol?
De verklaring voor de stijging staat in de tweede voetnoot van de tabel op pagina 53. De stijging is inderdaad toe te schrijven naar de gewijzigde SBI-classificering, waardoor internetwinkels en markthandel niet meer te onderscheiden zijn. Voorheen werden deze niet meegenomen in de aantallen. De stijging duidt dus niet op een feitelijke toename in vestigingen, maar op een administratieve stijging door een definitiewijziging

Programma 4 – Onderwijs

10. Thuiszitters
Het aantal thuiszitters stijgt naar 34 in 2025.
Vraag: Welke oorzaken liggen ten grondslag aan deze sterke stijging van het aantal thuiszitters en welke concrete maatregelen worden genomen om dit terug te dringen?
De stijging van het aantal thuiszitters is niet aan één specifieke oorzaak toe te schrijven. Uit het jaarverslag blijkt dat verschillende factoren een rol spelen. Het gaat onder meer om psychische en gedragsproblemen, complexe thuissituaties en problemen in de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp. Ook wachtlijsten voor passend onderwijs, waaronder het speciaal onderwijs, diagnostiek, behandeling en jeugdhulp kunnen ertoe leiden dat het langer duurt voordat een passende oplossing wordt gevonden. In het overzicht van de geregistreerde redenen wordt psychiatrische problematiek het vaakst genoemd. Ook gedragsproblemen en complexe gezinsproblematiek komen regelmatig terug. Dit overzicht heeft overigens een andere peildatum en geeft daarmee geen volledig beeld van de oorzaken achter de stijging van 12 naar 34 thuiszitters.

Om schooluitval zoveel mogelijk te voorkomen en thuiszitten te verkorten, zet Bureau Leren en Doorstromen (BLD) in op een vroegtijdige signalering en een directe samenwerking met scholen. Aan iedere basisschool is een vaste leerplichtconsulent gekoppeld, die de school minimaal drie keer per jaar bezoekt. Op locaties voor vmbo, voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en mbo is via de BAS-aanpak wekelijks een consulent aanwezig. Hierdoor kunnen beginnend verzuim en eventuele zorgen eerder worden besproken en kan waar nodig actie worden ondernomen.

Ook de bestaande dossiers van jongeren die langdurig thuiszitten zijn opnieuw tegen het licht gehouden. Dit is eerst gebeurd bij jongeren die langer dan twee jaar thuiszaten en vervolgens uitgebreid naar jongeren die al anderhalf jaar niet naar school gingen. Een andere consulent heeft deze dossiers opnieuw beoordeeld. Door met een frisse blik naar de situatie te kijken, is onderzocht welke onderliggende problematiek speelt en waar nog mogelijkheden liggen om de situatie te doorbreken.

De uitbreiding van de formatie van BLD biedt consulenten meer ruimte om casussen zorgvuldig op te pakken, preventief te werken en deel te nemen aan overleggen waarin verschillende betrokken partijen samen naar oplossingen zoeken. De tijdelijke uitbreiding met 3 fte consulenten wordt per 1 januari 2027 structureel voortgezet. Daarmee is er vooralsnog voldoende uitvoeringscapaciteit voor de bestaande regionale caseload, waaronder de begeleiding van thuiszitters. De beschikbare formatie wordt overigens ook ingezet voor de andere taken van BLD. Een uitbreiding van de formatie alleen is niet voldoende om het aantal thuiszitters terug te dringen; daarvoor zijn ook passende onderwijsvoorzieningen en een goede samenwerking tussen de betrokken partijen nodig.

Juist het vinden van zo'n passende plek blijkt in de praktijk niet altijd eenvoudig. Wachtlijsten en het beperkte aantal onderwijs-zorgarrangementen kunnen de mogelijkheden beperken. Daarom onderzoeken de Parkstadgemeenten, scholen en andere betrokken partijen binnen Perspectief Thuiszitters hoe het aanbod van voorzieningen en de onderlinge samenwerking kunnen worden verbeterd. Dit onderzoek moet begin 2027 leiden tot een bestuurlijk advies. Op basis daarvan worden de vervolgstappen bepaald.

Programma 6 - Sociaal Domein

11. Participatiewet in Balans
In de begroting wordt gesproken over implementatie van "Participatiewet in Balans".
Vraag: Kan het college aangeven welke concrete gevolgen deze wetswijziging heeft voor inwoners van Kerkrade en welke extra uitvoeringskosten hiermee gemoeid zijn?
Het programma Participatiewet in Balans vloeit voort uit een wettelijke opdracht en heeft tot doel de Participatiewet menselijker, eenvoudiger en beter voorspelbaar te maken. Hierbij staan vertrouwen in de inwoner, het versterken van de eigen regie en meer ruimte voor maatwerk binnen de gemeentelijke uitvoering centraal.
Concreet betekent dit voor inwoners een meer toegankelijkere en rechtvaardigere uitvoering van de inkomensregelingen. Daarnaast komt de nadruk sterker te liggen op maatschappelijke participatie en de ondersteuning daarvan, waarbij wordt aangesloten bij de mogelijkheden, behoeften en persoonlijke omstandigheden van de inwoner.
De gevolgen voor de uitvoering zijn op dit moment nog niet volledig te kwantificeren omdat het gehele programma is opgedeeld in fasen. De wijzigingen in fase 3 treden in per 1 januari 2027, daarnaast zijn er wijzigingen waarvoor ICT-aanpassingen nodig zijn en wijzigingen die samenhangen met de inwerkingtreding van de Wet handhaving sociale zekerheid.
Een maatregel zoals de ambtshalve toekenning van de Individuele Inkomenstoeslag draagt bij aan een vermindering van de administratieve lasten. Daartegenover staan onderdelen van de Participatiewet in Balans, zoals het bufferbudget en de verruimde vrijlatingsmogelijkheden, die mogelijk leiden tot een grotere uitvoeringsinspanning vanwege aanvullende onderzoeks-, beoordelings- en verantwoordingsverplichtingen.
Daarnaast vraagt de versterkte inzet op maatschappelijke participatie om een intensivering van de dienstverlening aan inwoners. In dat kader wordt momenteel onderzocht welke aanvullende capaciteit, zowel binnen de eigen organisatie als bij samenwerkingspartners, benodigd is.
De financiële en personele effecten van de verdere implementatie van de wet zijn dan ook nog niet volledig in beeld. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, wordt uw raad uiteraard nader geïnformeerd.

Programma 7 - Volksgezondheid

12. Eenzaamheid
Uit diverse onderzoeken blijkt dat eenzaamheid onder volwassenen en ouderen hoog blijft.
Vraag: Welke meetbare doelstellingen hanteert het college voor de bestrijding van eenzaamheid in 2027 en hoe wordt de effectiviteit van de huidige aanpak geëvalueerd?

De GGD brengt periodiek de gezondheid, het welzijn en de leefstijl van de bevolking in kaart. Daarbij wordt ook gevraagd naar eenzaamheid. De resultaten zijn via de Gezondheidsmonitor beschikbaar en kunnen op het niveau van Kerkrade worden bekeken. Deze gegevens geven inzicht in de ontwikkeling van eenzaamheid, maar zijn niet zonder meer geschikt om het effect van afzonderlijke gemeentelijke activiteiten vast te stellen.
Daarnaast worden jaarlijks gegevens verzameld over het bereik van de aanpak. De coördinator van de Kerkraadse Coalitie tegen Eenzaamheid rapporteert hoeveel inwoners aan activiteiten hebben deelgenomen. Ook subsidiepartners leveren gegevens aan over het aantal bezoekers.
Het vaststellen van de effectiviteit van de aanpak is complex. Eenzaamheid kan verschillende oorzaken hebben en wordt beïnvloed door persoonlijke en maatschappelijke omstandigheden. Ook kan deelname aan een activiteit bijdragen aan het welzijn van een inwoner zonder dat dit direct leidt tot een aantoonbare afname van eenzaamheid. De beschikbare gegevens over deelnemers en bezoekers laten daarom vooral zien hoeveel inwoners zijn bereikt. Zij geven beperkt inzicht in de mate waarin de aanpak eenzaamheid voorkomt of vermindert.
De gemeente zet in op bewustwording en een passend activiteitenaanbod gedurende het jaar, met extra aandacht tijdens de Week tegen Eenzaamheid. Binnen de Kerkraadse Coalitie tegen Eenzaamheid wordt de samenwerking tussen betrokken partijen versterkt. Ook wordt ingezet op korte lijnen met zorg- en welzijnspartijen, vanwege hun belangrijke signalerende rol.
De aanpak aan het eind van elk kalenderjaar geëvalueerd. Daarbij worden de beschikbare bereikcijfers en ervaringen besproken. Deze evaluatie geeft inzicht in de uitvoering en het bereik van de activiteiten.

Programma 8 - Wonen en Ruimtelijke Ordening

13. Parkstadwet
De begroting verwacht besparingen op de bijstandslasten als gevolg van de Parkstadwet.
Vraag: Op basis van welke aannames verwacht het college een besparing van € 312.000 oplopend tot € 578.000?
De raming is gebaseerd op de historische instroom in het aangewezen Wbmgp-gebied over 2021-2025. Daarbij is specifiek gekeken naar huishoudens van buiten Parkstad met een bijstandsuitkering die zich in een huurwoning vestigden. Bij het prognosticeren van de besparing vanaf de invoering van de Wbmgp is er rekening mee gehouden dat niet elk geweerd huishouden per definitie wordt vervangen door een huishouden zonder bijstand. Op grond van artikel 6 van de huisvestingsverordening kunnen inwoners met regiobinding uit Parkstad, ongeacht hun inkomenssituatie, namelijk een huisvestingsvergunning krijgen. Ook kunnen geweerde huishoudens zich in theorie in niet-aangewezen delen van Kerkrade vestigen. Daarom is gerekend met een voorzichtig scenario, dat het midden houdt tussen geen effect en het maximaal haalbare effect. Op basis van de gemiddelde bijstandslasten per huishouden levert dit een besparing op van € 312.000 in 2027. Omdat een deel van deze huishoudens anders meerdere jaren bijstand zou hebben ontvangen, werkt de besparing door in de jaren daarna. Op basis van de historische bijstandsduur loopt de besparing daardoor op tot € 578.000 in 2030.

14. Startersleningen
Het beschikbare budget voor startersleningen raakt uitgeput.
Vraag: Hoeveel starters zijn de afgelopen drie jaren geholpen met een starterslening en hoeveel aanvragen konden niet worden gehonoreerd wegens onvoldoende budget?
Onderstaand zijn per jaar het aantal verstrekte startersleningen vermeld.
2023: 34 startersleningen verleend.
2024: 42 startersleningen verleend.
2025: 51 startersleningen verleend.
2026 tot nu toe: 59 startersleningen verleend.
Er zijn in deze jaren 0 aanvragen niet gehonoreerd wegens onvoldoende budget.

Vragen fractie Lokaal Alternatief

1. Exploitatie Bestuur en Ondersteuning (pagina 18)

In de tabel *Exploitatie Bestuur en Ondersteuning* bedraagt het totaal aan lasten € 7.206.000 in 2027. In de meerjarenraming voor 2028 tot en met 2030 blijft dit bedrag ongewijzigd.

Vraag: Welke concrete aannames liggen ten grondslag aan het ongewijzigd laten van de geraamde lasten voor Bestuur en Ondersteuning in de jaren 2028 tot en met 2030? Graag per kostencategorie aangeven waarom geen indexering, loonontwikkeling, prijsstijging of andere budgettaire mutatie is opgenomen.

In de productenbegroting is een nadere detaillering opgenomen voor de taakvelden die in deze tabel zijn opgenomen. Kijken wij daarbij specifiek naar de lasten (kostensoort of kostencategorie begint met een 4), dan zien wij dat het in deze regels met name gaat om posten als 'onvoorzien' ('onverdeeld'), afdrachten rijksleges diverse producten burgerplein en (toegerekende) salariskosten. Deze laatste is op basis van de huidige cao, dus zonder rekening te houden met indexaties. Op een andere plaats (taakveld 08 overige baten en lasten) is een bedrag voor de toekomstige cao's opgenomen (zie beantwoording vraag 2). Het gaat bij deze tabel dus vooral om posten die inderdaad door de jaren heen weinig ontwikkeling laten zien of waarbij kleinere fluctuaties elkaar opheffen. Voor de kostensoort 'overige goederen en diensten' wordt er van uitgegaan dat men vooralsnog binnen de budgetten kan handelen.

2. Overige baten en lasten

Binnen programma 0.8 *Overige baten en lasten* stijgen de geraamde lasten van € 1.427.000 in de bijgestelde begroting 2026 naar € 5.592.000 in 2027, oplopend tot € 15.001.000 in 2030.

Vraag: Kan het college een volledig overzicht verstrekken van de posten die deze stijging veroorzaken, inclusief de financiële omvang per post en per jaar (2027 tot en met 2030), en toelichten welke beleidsmatige of financiële ontwikkelingen aan deze groei ten grondslag liggen?

Onderstaande selectie uit de financiële productenbegroting toont de opbouw:

nr. tv	taakveld omschrijvin	naam product	Omschrijving, iv3-categorie	dom	afd	primaire begroting 2027	meerjaren raming 2028	meerjaren raming 2029	meerjaren raming 2030
T08	Overige baten en lasten	Onvoorzien college	Inkomensoverdrachten - onverdeeld	alg	fin	137,000	137,000	137,000	137,000
T08	Overige baten en lasten	Onvoorzien	Inkomensoverdrachten - onverdeeld	bstr	fin	34,000	34,000	34,000	34,000
T08	Overige baten en lasten	Onvoorzien	Inkomensoverdrachten - onverdeeld	brgr	bc	23,000	23,000	23,000	23,000
T08	Overige baten en lasten	Onvoorzien	Inkomensoverdrachten - onverdeeld	std	bc	35,100	35,100	35,100	35,100
T08	Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering algemeen	Salarissen en sociale lasten	alg	fin	1,600,000	4,150,000	6,100,000	8,000,000
T08	Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering financiën	Ingeleend personeel	bstr	fin	10,000	10,000	10,000	10,000
T08	Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering financiën	Overige goederen en diensten	bstr	fin	2,600	2,600	2,600	2,600
T08	Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering financiën	Inkomensoverdrachten - onverdeeld	bstr	fin	2,531,200	4,314,500	5,595,500	5,540,300
T08	Overige baten en lasten	Deelnemingen	Toegerekende reële/bespaarde rente	kptl	nvt	64,500	64,500	64,500	64,500
T08	Overige baten en lasten	Deelnemingen	Overige goederen en diensten	bstr	fin	500	500	500	500
T08	Overige baten en lasten	Compensabele btw	Overige goederen en diensten	alg	fin	54,000	54,000	54,000	54,000
T08	Overige baten en lasten	Nog toe te wijzen budget	Salarissen en sociale lasten	alg	p&o	1,100,000	1,100,000	1,100,000	1,100,000
						5,591,900	**9,925,200**	**13,156,200**	**15,001,000**

De belangrijkste posten zijn:
- het budget voor de effecten van de toekomstige cao's (de regel bedrijfsvoering algemeen – salarissen en sociale lasten, zie ook de beantwoording van vraag 6 van het CDA)
- het budget voor kapitaallasten van de toekomstige investeringen volgens het investeringsprogramma (de regel bedrijfsvoering financiën inkomensoverdrachten – onverdeeld). Door nieuwe investeringen lopen de kapitaallasten op.

3. Hulp bij het Huishouden (pagina 85)

Op pagina 85 wordt aangegeven dat het financiële resultaat op Hulp bij het Huishouden verandert van een tekort van € 235.000 in 2026 naar een overschot van € 990.000 in 2027.

Vraag: Kan het college de volledige cijfermatige onderbouwing van deze verbetering van € 1.225.000 verstrekken, inclusief de verwachte ontwikkeling van aantallen cliënten, zorguren, tarieven en eventuele beleidswijzigingen die aan deze besparing ten grondslag liggen?
Het overschot loopt op en zal in 2030 pas €990.000 bedragen. Dit overschot zal gebruikt worden om tekorten elders binnen de Wmo op te vangen. De verwachting is dat het aantal cliënten stabiel blijft en dat het totaal aantal zorguren jaarlijks met 1,5% afneemt. Dit wordt bewerkstelligd door voortzetting en doorontwikkeling van de nieuwe werkwijze Hulp bij Huishouden, welke in september 2023 in pilotvorm gestart is en vanaf september 2024 structureel van aard is.

Omdat nog veel onzeker is over de voorgenomen rijksmaatregel om Hulp bij Huishouden uit de Wmo te halen, is ervoor gekozen de financiële effecten vanaf 2029 voorlopig budgettair neutraal te verwerken in de begroting. Dat wil zeggen dat de geraamde daling van de uitgaven gelijk is aan de verwachte korting op het gemeentefonds en dat indexeringen met ingang van 2029 bevroren zijn. Hierdoor blijft vanaf 2029 begrotingsruimte beschikbaar om inwoners die niet zelfstandig in Hulp bij Huishouden kunnen voorzien, waar nodig te blijven ondersteunen.

4. Openbare parkeerplaatsen

Vragen:

1. Hoeveel openbare parkeerplaatsen bevinden zich per 1 januari 2027 binnen de gemeente Kerkrade?
Het aantal openbare parkeerplaatsen binnen de gehele gemeente is niet bekend. Het betreft immers alle aangewezen parkeervakken op straten en pleinen, maar ook alle langsparkeerplaatsen zonder aangewezen vakmarkering. Om een indruk te geven van de aantallen, binnen het parkeeronderzoek Kerkrade Centrum van 2024 zijn er al ruim 2.800 parkeerplaatsen meegenomen. Deze zijn deels vrij en deels betaald. De Alexander-Eik, om maar een willekeurige straat te noemen, heeft bijvoorbeeld 23 plekken om een auto te parkeren.

2. Hoeveel van deze openbare parkeerplaatsen zijn aangewezen als gehandicaptenparkeerplaats?
Op dit moment zijn er 210 parkeerplaatsen aangewezen als gehandicaptenparkeerplaats op kenteken en 51 parkeerplaatsen als algemene gehandicaptenparkeerplaats.

3. Hoeveel inwoners heeft onze gemeente die op een gehandicaptenparkeerplaats zijn aangewezen?
Binnen de gemeente Kerkrade zijn er 830 gehandicaptenparkeerkaarten uitgegeven voor bestuurders, passagiers en instellingen.

4. Hoeveel van deze openbare parkeerplaatsen beschikken over een laadvoorziening voor elektrische voertuigen?
Binnen de gemeente Kerkrade staan 249 laadpalen waarvan de meeste 2 laadlocaties hebben. Er zijn dus bijna 500 parkeerplaatsen waar men een voertuig kan laden.

5. Graag een uitsplitsing van deze aantallen per wijk.
Deze uitsplitsing is niet beschikbaar. Laadlocaties worden gekozen op basis van de laadprognose voor 2030. In wijken waar de verwachte laadbehoefte in 2030 groter is, zullen daarom ook meer laadpalen worden geplaatst dan in wijken waar deze behoefte minder is. Er is altijd, bij gebrek aan een nabijgelegen oplaadpunt, de mogelijkheid een laadpaal aan te vragen.

5. Kwijtscheldingsbeleid (pagina 112)

Op pagina 112 wordt vermeld dat de gemeente Kerkrade een kwijtscheldingsnorm van 100% hanteert, terwijl landelijk een norm van 90% mogelijk is.

Vragen:

1. Wat zijn de jaarlijkse financiële gevolgen van het hanteren van een kwijtscheldingsnorm van 100% in plaats van 90%?
Bij een norm van 100% worden de wettelijke 'kosten van bestaan' hoger ingeschat. Inwoners met een inkomen op bijstandsniveau hebben hierdoor op papier geen betalingscapaciteit meer en krijgen sneller volledige kwijtschelding. De gemeente incasseert jaarlijks minder geld uit de onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Aan de andere kant dalen de incassokosten. Het proberen in te vorderen van belastingen bij mensen met een inkomen tussen de 90% en 100% van het sociaal minimum kost vaak meer aan aanmaningen, deurwaarders en betalingsregelingen dan het uiteindelijk oplevert.

2. Wat zouden de geraamde opbrengsten zijn indien de gemeente per 1 januari 2027 een norm van 90% zou hanteren?
Wanneer de norm verlaagd zou worden naar 90% (de wettelijke landelijke standaard), worden de fictieve kosten van bestaan in de berekening lager. Inwoners houden op papier sneller 'betalingscapaciteit' over. Dit betekent dat minder huishoudens in aanmerking komen voor kwijtschelding, of dat zij de lokale belastingen (zoals afvalstoffen- en rioolheffing) gedeeltelijk zelf moeten betalen. Hoewel er meer belasting kan worden geheven, is de kans groot dat een deel van de extra inkomsten verdampt door hogere uitvoeringskosten. Inwoners met een inkomen tussen de 90% en 100% van de bijstandsnorm hebben feitelijk geen financiële ruimte om te betalen. Dit leidt tot meer betalingsregelingen, aanmaningen, dwangbevelen en loonbeslagen. Een aanzienlijk deel van de extra opgelegde aanslagen zal uiteindelijk alsnog moeten worden afgeboekt als 'oninbaar', waardoor de werkelijke meeropbrengst lager uitvalt dan begroot. De daling van de kwijtschelding kan bovendien leiden tot een verschuiving naar andere gemeentelijke budgetten (bijzondere bijstand, schuldhulpverlening). Een berekening van de impact is niet te maken. Daartoe ontbreekt ons en de BsGW de informatie.

3. Op basis van welke beleidsmatige, maatschappelijke en financiële overwegingen heeft de gemeenteraad destijds besloten af te wijken van de landelijke norm?
In de praktijk hanteren vrijwel alle Nederlandse lokale overheden de maximale norm van 100%. Dit geldt in ieder geval voor alle deelnemers in de GR BsGW. Uitgangspunt van de GR is standaardisatie, met name op enkele basis uitgangspunten waaronder de kwijtscheldingsnorm. Met de toetreding hebben alle deelnemers zich gecommitteerd aan deze 100% norm.

6. Besparing bijstandslasten door de Parkstadwet (pagina 84)

Op pagina 84 wordt aangegeven dat de inzet van de Parkstadwet leidt tot een verwachte besparing op de bijstandslasten van € 312.000 in 2027, oplopend tot € 578.000 in 2030.

Vragen:

1. Kan het college per jaar (2027 tot en met 2030) de volledige cijfermatige onderbouwing van deze besparingsprognose verstrekken?
De prognose is gebaseerd op de historische instroom in het aangewezen Wbmgp-gebied over 2021-2025. Daarbij is specifiek gekeken naar huishoudens van buiten Parkstad met een bijstandsuitkering die zich in een huurwoning vestigden. Dit betrof gemiddeld 33 huishoudens per jaar. Bij het prognosticeren van de besparing vanaf de invoering van de Wbmgp is er rekening mee gehouden dat niet elk geweerd huishouden per definitie wordt vervangen door een huishouden zonder bijstand. Op grond van artikel 6 van de huisvestingsverordening kunnen inwoners met regiobinding uit Parkstad, ongeacht hun inkomenssituatie, namelijk een huisvestingsvergunning krijgen. Ook kunnen geweerde huishoudens zich in theorie in niet-aangewezen delen van Kerkrade vestigen. Daarom is gerekend met een voorzichtig scenario van circa 16 huishoudens per jaar, dat het midden houdt tussen geen effect en het maximaal haalbare effect. Op basis van gemiddeld € 19.500 bijstandslasten per huishouden levert dit een besparing op van € 312.000 in 2027. Omdat een deel van deze huishoudens anders meerdere jaren bijstand zou hebben ontvangen, werkt de besparing door in de jaren daarna. Op basis van de historische bijstandsduur ontvangt na één jaar gemiddeld nog 38,2% van de instroom een uitkering, na twee jaar 26,9% en na drie jaar 20,3%. De besparing loopt daardoor op tot € 431.000 in 2028, € 515.000 in 2029 en € 578.000 in 2030.

2. Van welke aannames wordt uitgegaan ten aanzien van het aantal betrokken uitkeringsgerechtigden, uitstroompercentages en terugdringing van de uitkeringsduur?
Voor de aannames over het aantal huishoudens wordt verwezen naar het antwoord op vraag 6.1. Voor de uitstroom is uitgegaan van de historische bijstandsduur. Er is geen aanname gedaan over het terugdringen van de uitkeringsduur.

3. Op welke onderzoeken, pilots, referentieprojecten of praktijkervaringen zijn deze prognoses gebaseerd?
De prognose is gebaseerd op een analyse van eigen historische gegevens over de instroom in het aangewezen gebied en de bijstandsduur over de periode 2021-2025. Omdat de Wbmgp in Kerkrade sinds 1 juli 2026 van kracht is, zijn er nog geen eigen praktijkervaringen. Medio 2027 wordt de raming op basis van de ervaringscijfers uit het eerste uitvoeringsjaar herijkt.

4. Welke gemeenten of samenwerkingsverbanden hebben als referentie gediend voor deze berekeningen en welke gerealiseerde resultaten zijn daarbij gebruikt?
Er zijn geen andere gemeenten of samenwerkingsverbanden als referentie gebruikt. De situatie per gemeente verschilt sterk, onder meer in woningvoorraad, de omvang van het aangewezen gebied en de samenstelling van de instroom. Daarom is gekozen voor een raming op basis van Kerkraadse gegevens.